

İNFORMASİYA
KOMMUNİKASİYA
TEXNOLOGİYALARI AGENTLİYİ

2024

İLLİK HESABAT

İNFORMASIYA
KOMMUNİKASIYA
TEXNOLOGİYALARI AGENTLİYİ

Bu hesabat İnformasiya Kommunikasiya
Texnologiyaları Agentliyi tərəfindən
hazırlanmışdır.

Bakı - 2024

M Ü N D Ə R İ C A T

Ümumi məlumat	07
Hədəflər	12
Fəaliyyət	14
Uçot – internet provayderlərin qeydiyyatı	16
Elektron xidmətlər	21
Şikayət indeksi	35
Avadanlıqlar üzrə xüsusi icazə	38
Peşəkar inkişaf, kadr və əmək siyasəti	41
2025 - EaPeReg sədrliyi	45
COP29	48
Situasiya Mərkəzi	50
Müştəri təcrübəsi	52
Sahə ölçmələri	56

M Ü N D Ə R İ C A T

Məlumat toplama sistemi və verilənlər bazası	58
Telekommunikasiya bazarı və istehlakçıların hüquqları	62
Hesabatlılıq	68
Normativ-hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsində iştirak	70
Poçt rabitəsi	77
Operator və provayderlər (İSP-lər) ilə əməkdaşlıq	81
Radiospektr idarəçiliyi	83
Beynəlxalq reytinglər sahəsində fəaliyyət	91
İctimaiyyətlə əlaqələr	96
Digər sahələr üzrə fəaliyyət	99
Beynəlxalq əməkdaşlıq	101

2024-cü il üçün əsas rəqəmlər

35%

2024-cü ildə 2023-cü ilə nisbətən poçt sektorunun böyümə dərəcəsi

3700+

E-şikayət sistemi üzərindən daxil olan müraciətlər

2.2 milyon

Sabit genişzolaqlı internet abunəçilərinin sayı

168

Uçota alınan İSP-lər

+16

dəfə İSP-lərin sayında artım

60 sual

İnternet telekommunikasiya xidməti sahəsində tənzimləyici çərçivənin hazırlıq səviyyəsinin təhlili

6

Elektron xidmət

102%

2020-ci ildən 2024 cü ilə qədər İSP -lərin artım dərəcəsi

18

Hədəflər

918

Sürətli Poçt xidməti üzrə lisenziya

91%

THQ - nin tələblərinə uyğunlaşdırılan müqavilələr

Ümumi məlumat

Ümumi məlumat

Beynəlxalq Telekomunikasiya İttifaqının (ITU) məlumatlarına əsasən, 1990-cı illərdə dünyada cəmi 12 sahəvi tənzimləyici qurum fəaliyyət göstərirdisə, 2000-ci illərin əvvəllərində bu rəqəm 96-ya çatmışdır. Telekomunikasiya sektorunun sürətlə böyüməsi və innovativ texnologiyaların daim yenilənməsi ilə əlaqədar olaraq bu gün dünya üzrə təqribən 193 sektor spesifik tənzimləyici qurum mövcuddur. Xüsusilə son 30 il ərzində yaradılan bu qurumlar, telekommunikasiya sektorunun effektiv tənzimlənməsini həyata keçirmək məqsədilə fəaliyyət göstərir.

Bu rəqəmlər öz-özlüyündə telekommunikasiya sektorunun spesifik tənzimləyici qurumlara olan ehtiyacını və onların əhəmiyyətini bir daha vurğulayır. Müasir dövrdə telekommunikasiya sahəsində tənzimləyici landşaftın əsas tərkib hissəsi məhz tənzimləyici orqanların mövcudluğudur. Bu qurumlar təkcə sektorun texnoloji inkişafını izləməklə qalmır, həm də xidmət keyfiyyətinin qorunmasını, istehlakçı hüquqlarının müdafiəsini və bazar şəffaflığının təmin edilməsini hədəfləyir.

Ölkəmizdə telekommunikasiya sahəsində sahəvi tənzimləyici qurumun yaradılması daim diqqət mərkəzində olmuşdur. Belə ki, hələ Azərbaycan Respublikasında rabitə və informasiya texnologiyalarının inkişafı üzrə 2005-2008-ci illər və 2010-2012-ci illər üçün Dövlət Proqramlarında ("Elektron Azərbaycan" proqramları) sahə üzrə tənzimləyici qurumun yaradılması məsələsinə diqqət çəkilmişdir. Həmçinin bu məsələ Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 6 dekabr tarixli 1138 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında telekommunikasiya və informasiya texnologiyalarının inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi"ndə də əks edilmişdir.

İNFORMASIYA
KOMMUNİKASIYA
TEKNOLOGİYALARI AGENTLIYI

Azərbaycanın telekommunikasiya və poçt xidmətləri üzrə tənzimləyici qurumu, İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyi (İKTA) Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin tabeliyində yaradılıb. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 11 oktyabr tarixli 1464 nömrəli Fərmanı ilə Tənzimləyici təsis edilmiş, qurumun Nizamnaməsi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 21 oktyabr 2022-ci il tarixli 1861 nömrəli Fərmanı ilə təsdiqlənmiş, daha sonra dövlət qeydiyyatına alınmış və 2022-ci ilin müvafiq ayından fəaliyyətə başlamışdır.

İKTA-nın vizyonu, missiyası və dəyərləri

Vizyon

Hər kəs üçün yüksək keyfiyyətli və əlçatan xidmətlərin olduğu rəqəmsal mühit yaradılmasında iştirak etməkdir.

Missiya

Şəffaf, etibarlı, məsuliyyətli və bütün tərəflərlə əməkdaşlıq edən istehlakçı yönümlü telekommunikasiya və poçt xidmətləri tənzimləyicisi olmaqdır.

Dəyərlər

Şəffaflıq

Biz fəaliyyətimizi telekommunikasiya sahəsini tənzimləyən qanunlar, qaydalar və prosedurlar fonunda düzgün və şəffaf qurmaqla daha böyük uğurlara imza ataraq etimad qazanacağıma inanırıq.

Əməkdaşlıq

Peşəkar, düzgün, qərarların qəbul edilməsi tərəfdaşlarımızla daha səmərəli əlaqələrin yaradılmasına imkan verəcək və nəticədə daha böyük uğurlara, əməkdaşlığa imza atmağımıza şərait yaradacaqdır.

Dürüstlük

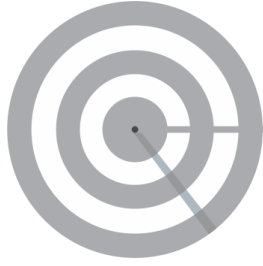
Biz işimizdə korporativ etika və mənəvi dəyərlərin ən yüksək standartlarına riayət edərək, fəaliyyətimizi qanun hüddurları çərçivəsində dürüstlük, ədalətlik və bütün daxili və xarici maraqlı tərəflərə hörmət prinsiplərini rəhbər tutaraq həyata keçiririk.

İnkişaf

Biz inkişafı rəqabətli bazarda uğurlu və dayanıqlı biznesin ən əsas komponentlərindən biri olaraq görür, hədəflərimizə çatmaq üçün bacarıqlı, təcrübəli, istedadlı insanların işə cəlb edilməsi və inkişafına xüsusi diqqətlə yanaşırıq.

Hədəflər

YAXIN ORTA UZAQ

Uçota alınma prosesinin davam etdirilməsi

REV lərə verilən icazələrin avtomatlaşdırılması elektronlaşdırılması

Mövcud sahəvi qanunlara dəyişikliklər, yeni qanun layihələrinin hazırlanması

Vətəndaşlar və subyektlərlə əks əlaqə vasitələrinin və sistemlərinin qurulması

Radiospektr İdarəçiliyinin optimallaşdırılması

Xidmət keyfiyyətinin artırılması

Broadband Mapping (Genişzolaqlı Xəritələndirmə), Coğrafi İnformasiya Sistemi

İKT sahəsi üzrə beynəlxalq reytinglərdə Azərbaycanın mövqeyinin daha da yaxşılaşdırılması

Qanunvericiliyin Tələblərinin, Lisenziyalar və icazə şərtlərinin icrasına nəzarət mexanizminin qurulması

Müvafiq bazarların təhlili

Radiospektr resurslarının optimallaşdırmaqla spektrin səmərəliliyini maksimuma çatdırmaq

Data yönümlü idarəetməyə keçidin formalaşdırılması

Yeni Elektron Kommunikasiya və Poçt haqqında qanunun qəbul edilməsi

Xüsusi tənzimləmə ekomühitinin yaradılması

Rəqəmsal Tənzimləmə Platformasının qurulması (yaradılması)

Uyğunluğun Qiymətləndirilməsində iştirak

Sağlam rəqəbat mühitinin yaradılması

Xidmət və şəbəkə dayanıqlığı və etibarlılığının təmin edilməsi

Fəaliyyət

İKTA-nın fəaliyyət istiqamətləri və sahələri

Nizamnaməyə əsasən, Azərbaycan Respublikası Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin tabeliyində İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyi (İKTA) informasiya kommunikasiya texnologiyaları və rabitə (telekommunikasiya və poçt) sahəsində sertifikatlaşdırmanı, uçotu, tənzimləməni və nəzarəti (keyfiyyətə nəzarət daxil olmaqla), o cümlədən telekommunikasiya operatorları arasında qarşılıqlı arabağlantı münasibətlərinin tənzimlənməsini və radiospektr idarəçiliyini həyata keçirən publik hüquqi şəxsdir. İKTA öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasını, Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələri, Azərbaycan Respublikasının qanunlarını, öz Nizamnaməsini, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin digər fərmanlarını, həmçinin sərəncamlarını, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərar və sərəncamlarını, digər normativ hüquqi aktları, Nazirliyin qərar, əmr və sərəncamlarını rəhbər tutur. İKTA öz vəzifələrini yerinə yetirərkən və hüquqlarını həyata keçirərkən dövlət orqanları (qurumları) ilə, yerli özünüidarəetmə orqanları ilə, beynəlxalq və qeyri-hökumət təşkilatları ilə və digər hüquqi və fiziki şəxslərlə qarşılıqlı əlaqədə fəaliyyət göstərir.

Fəaliyyət istiqamətləri

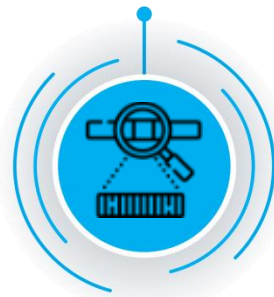
Tənzimləmə

Nəzarət

Spektr idarəçiliyi

Fəaliyyət sahələri

Telekommunikasiya

Poçt

Uçot-internet provayderlərin qeydiyyatı

Uçot – (İSP-lərin qeydiyyatı)

2023-cü ilin yanvar ayından etibarən Agentliyin (İKTA) təşəbbüsü ilə ölkədə fəaliyyət göstərən internet operatorları, internet provayderləri və host provayderlərin uçota alınması prosesinə start verilmişdir.

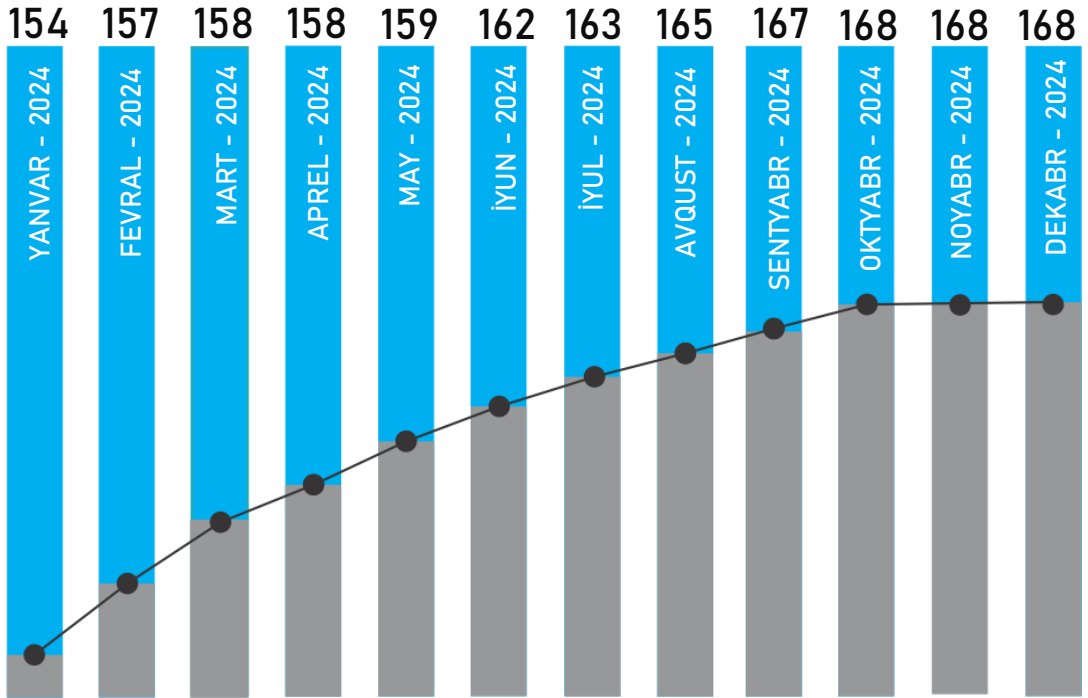
Bu təşəbbüs, internet telekommunikasiya xidmətləri göstərən operatorların fəaliyyətinin tənzimlənməsi, sektorun daha səmərəli idarə edilməsi və şəffaflığın təmin edilməsi məqsədi daşıyır.

2023-cü il ərzində ümumilikdə 146 internet operatoru və provayderi, o cümlədən host provayderlər uçota alınmışdır. Bu rəqəm ilin sonuna, yəni 31 dekabr 2023-cü il tarixində 153-ə çatmışdır.

2024-cü ilin ilk rübündən başlayaraq proses davam etdirilmiş və əlavə olaraq daha 15 internet provayderi qeydiyyata alınmışdır. Bununla da 2024-cü il ərzində ümumi uçota alınan internet provayderlərin sayı 168-ə yüksəlmişdir.

Bu prosesin həyata keçirilməsi nəticəsində ölkədə internet provayderlərinin fəaliyyətinə nəzarət və tənzimləmə mexanizmləri daha da təkmilləşmişdir.

Uçota alınmanın 2024-cü il üzrə kumulyativ dinamikası

Uçota alınan şirkətlər üzrə nəzarət və tənzimləmə tədbirləri

2024-cü ildə də İKTA-nın uçot sistemində daxil edilmiş internet operatorları və provayderlərinin fəaliyyəti üzərində nəzarət və tənzimləmə işləri davam etdirilmişdir. Bu çərçivədə, uçota alınan şirkətlərin fəaliyyətinin müvafiq qanunvericilik və tənzimləyici qaydalara uyğunluğu mütəmadi olaraq yoxlanılmışdır.

Şirkətlərin hüquqi və texniki tələblərə riayət etməsi, həmçinin müvafiq fəaliyyət standartlarına uyğunluq daimi nəzarətdə saxlanılmışdır.

2023-2024-cü illər ərzində, uçota alınan 168 şirkətdən 10-nun uçotu müxtəlif səbəblərlə ləğv edilmişdir. Bu şirkətlərin uçotdan çıxarılmasının əsas səbəbləri arasında qanunvericiliyin tələblərinə əməl etməmək, fəaliyyətin dayandırılması və digər hüquqi pozuntular yer alır.

Şirkətlərin tələblərə uyğun fəaliyyət göstərməməsi, bazarın düzgün və şəffaf işləməsinə təmin etmək məqsədilə ciddi tədbirlərin görülməsinə səbəb olmuşdur.

Bu çərçivədə:

"FIBERNET" MMC və "BUTATELECOM.AZ" MMC 16 aprel 2024-cü il tarixində, İKTA-nın Nizamnaməyə uyğun tələb etdiyi sərəğularını qanunla müəyyən edilmiş müddət ərzində cavablandırmaq səbəbindən cəzalandırılmışdır.

Sərəğuların vaxtında cavablandırılması şərti, operator və provayderlərin fəaliyyətində şəffaflığı təmin edən əsas tələblərdən biri olaraq, Agentlik tərəfindən ciddi şəkildə izlənilir.

Qeyd olunan tədbirlər, İKTA-nın uçot sistemi çərçivəsində həyata keçirdiyi şəffaflyq, qanunvericiliyə riayət və internet xidmətlərinin keyfiyyətinin artırılması istiqamətindəki mühüm addımlardan bir hissəsidir.

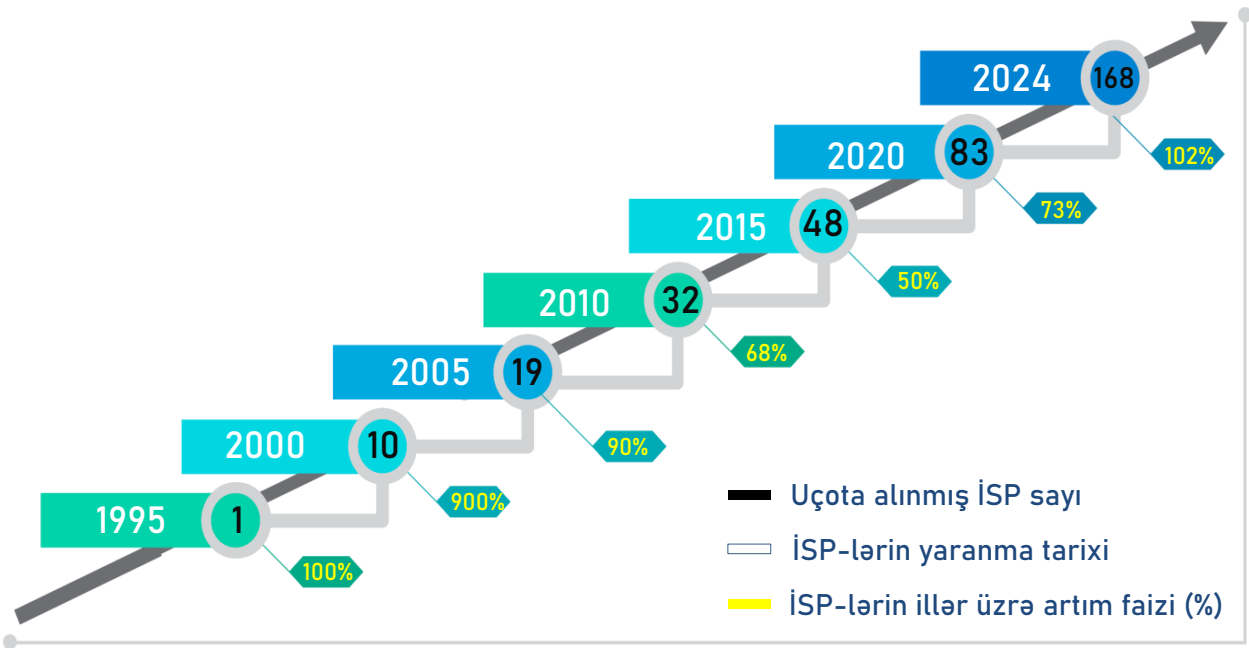
Bu tədbirlər sektorda qayda və standartların möhkəmləndirilməsi, hüquqi çərçivənin təmin edilməsi və istifadəçilərin məmnuniyyətinin yüksəldilməsi məqsədini daşıyır.

Uçota (qeydiyyat) alınmış operator və provayderlərin yaranma tarixi:

Ölkədə internet telekommunikasiya xidməti göstərən operatorların və provayderlərin sayı, illər üzrə yaranma tarixi və illər üzrə artım faizi aşağıdakı infoqrafikdə göstərilmişdir.

Uçota alınmış operator və provayderlərin illər üzrə yaranma tarixləri

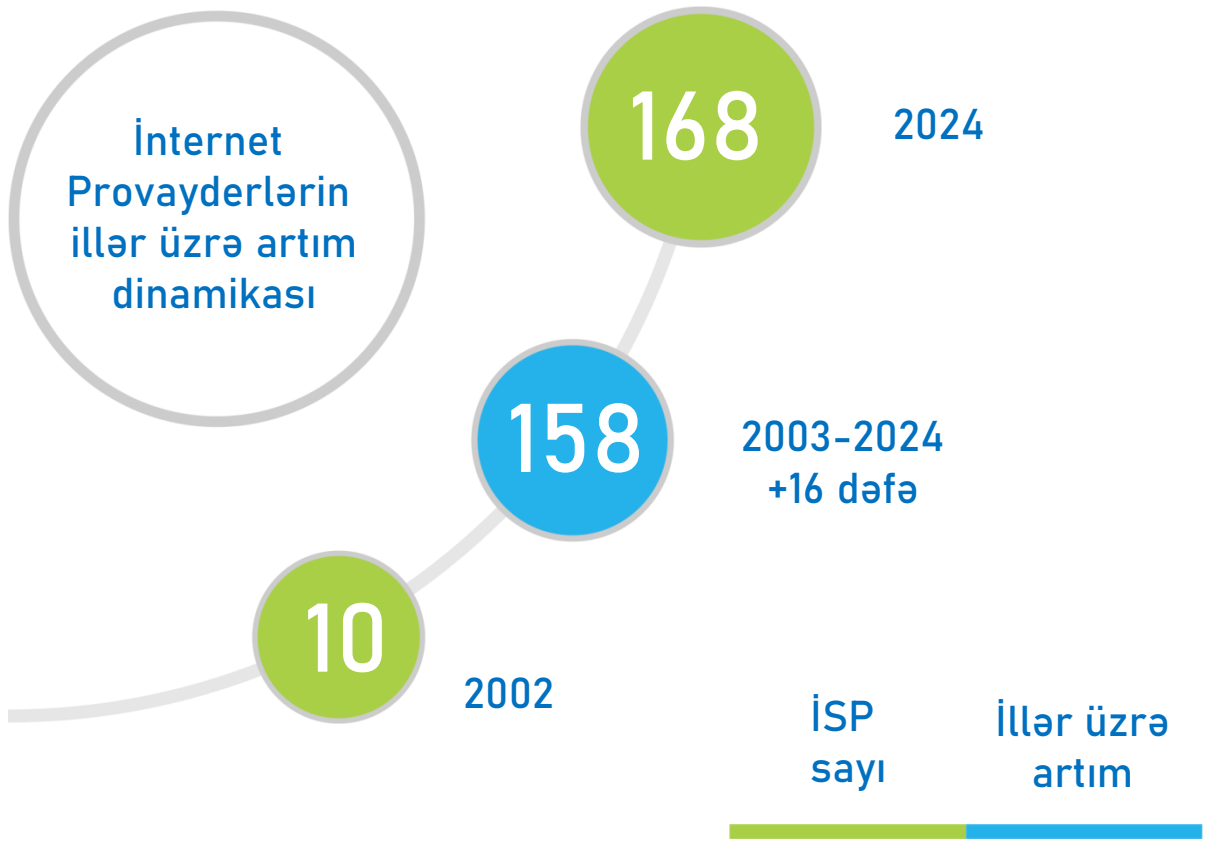

Infoqrafikdən də aydın olur ki, internet telekommunikasiya xidməti göstərən operatorların və provayderlərin sayı 2020-ci ildən sonra sürətlə artmışdır. Bu artım, ölkədə rəqəmsal transformasiya proseslərinin genişlənməsi, internetə olan tələbatın artması və İKT sektorunda həyata keçirilən islahatların nəticəsidir. Son illərdə internet xidmətlərinə artan tələbat həm fərdi istifadəçilər, həm də biznes subyektləri arasında geniş vüsət almışdır. Eyni zamanda, dövlət tərəfindən sektorda rəqabət mühitinin inkişaf etdirilməsi və yeni provayderlərin bazara daxil olmasının təşviq edilməsi bu artımı daha da sürətləndirmişdir. 2020-ci ildən sonra internet provayderlərinin sayında müşahidə olunan artım (102%), ölkədə telekommunikasiya infrastrukturunun müasirləşdirilməsi və genişləndirilməsi ilə sıx bağlıdır. Yeni texnologiyaların tətbiqi, yüksək sürətli internet xidmətlərinə çıxış imkanlarının genişlənməsi provayderlər üçün daha əlverişli fəaliyyət mühitinin yaranmasına şərait yaratmışdır. Bu inkişaf, həmçinin, regionlarda internetə çıxışın genişləndirilməsi və rəqəmsal inklüzivliyin artırılması istiqamətində atılan addımlarla müşayiət olunmuşdur. Nəticədə, ölkədəki internet xidmətlərinin keyfiyyəti və çeşidi artmış, bu da provayderlərin fəaliyyətini daha da stimullaşdırmışdır.

İnternet provayderlərin illər üzrə artım dinamikası:

2024-cü ildə Azərbaycanda fəaliyyət göstərən operator və provayderlərin sayı 168-ə çatmışdır. Bu da 20 il öncə ilə müqayisədə 158 yeni şirkətin telekommunikasiya bazarına daxil olduğunu göstərir. Müasir dövrdə telekommunikasiya sahəsindəki artım, xüsusilə texnoloji inkişaf və bazar tələblərinin dəyişməsi ilə sıx bağlıdır.

İnternet provayderlərinin (İSP) sayının artması bazarda rəqabət səviyyəsini yüksəltməklə yanaşı, tənzimləmə imkanlarını da genişləndirir. Bu artım, genişzolaqlı internetə çıxış səviyyəsinin maksimum həddə çatdırılması üçün inkişaf konsepsiyalarının və məqsədli proqramların hazırlanmasında mühüm rol oynayır. Bununla yanaşı, İSP-lərin sayının çoxalması istehlakçılarla tənzimlənən subyektlər arasında münasibətlərin inkişaf etdirilməsinə, xidmət bazarlarının hərtərəfli təhlilə və formalaşmasına şərait yaradır. Bu proses, bazarda şəffaflığın təmin olunmasına və istehlakçılara daha keyfiyyətli xidmətlərin təqdim edilməsinə töhfə verir.

Elektron xidmətlər

Elektron xidmətlər

İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyi (İKTA), tənzimləyici qurum olaraq, internet telekommunikasiya xidmətləri göstərən operator və provayderlərin uçotunu aparmaq və müvafiq statistik məlumatları toplamaq üçün elektron xidmət platformalarını aktiv şəkildə istifadə edir.

Gələcəkdə İKTA tərəfindən həm istehlakçılar, həm də operator və provayderlər üçün elektron xidmətlərin daha da genişləndirilməsi planlaşdırılır.

Hal-hazırda İKTA, Elektron Hökumət Portalı (www.e-gov.az) vasitəsilə 6 (altı) müxtəlif elektron xidmət təklif edir:

1

Uçota alma

2

Məlumat toplama sistemi

3

E-şikayət

4

Radioelektron vasitələrə İcazələrin verilməsi

5

Radiotezliklərin ayrılması

6

Yeni internet qoşulması (sifarişin onlayn izlənməsi)

1. Uçota alma

Elektron xidmət, internet xidmət provayderlərinin (İSP) rəsmi qeydiyyatının və uçotunun aparılmasına yönəlmişdir. Bu xidmət, yeni İSP-lərin qeydiyyatının həyata keçirilməsi ilə yanaşı, mövcud provayderlərin məlumatlarının müntəzəm yenilənməsini də əhatə edir.

Uçota alma prosesi vasitəsilə İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyi (İKTA), sektorun tənzimlənməsində şəffaflığın təmin olunmasına xidmət edir. Bu, bazarda fəaliyyət göstərən bütün provayderlərin qeydiyyatda olmasının nəzarətini asanlaşdırır. Uçota alma, İSP-lərin fəaliyyətinin qanunvericiliyə uyğunluğunu yoxlamaq və sektorun tənzimləyici orqanla sıx əlaqədə olmasını təmin etmək məqsədini güdür. Bu yanaşma, həmçinin İKTA-nın tənzimləmə fəaliyyətlərini daha səmərəli və məqsədyönlü həyata keçirməsinə imkan tanıyır.

Beləliklə, bu elektron xidmət, sektorda fəaliyyətin qanunilik çərçivəsində həyata keçirilməsini və bazar iştirakçılarının məsuliyyətini artıraraq, İKT mühitinin daha sağlam və şəffaf olmasını təmin edir.

2. Məlumat toplama sistemi

Bu xidmət İSP-lərin təqdim etdiyi statistik məlumatların toplanmasını və bu məlumatların sektorun təhlili üçün istifadəsini təmin edir. Məlumat toplama sistemi İSP-lərdən müntəzəm olaraq məlumatların yığılması prosesini asanlaşdırır və avtomatlaşdırır. Bu məlumatlar əsasən internet xidmətlərinin keyfiyyəti, əhatə dairəsi, istifadəçi sayları və şəbəkə genişliyi kimi indikatorları əhatə edir. Sistem vasitəsilə toplanan məlumatlar tənzimləyici qurumun sektorun cari vəziyyətini daha yaxşı dəyərləndirməsinə, tələblərə uyğun siyasətlər formalaşdırmasına və yeni qərarlar qəbul etməsinə şərait yaradır. Bu xidmət həm də bazarın dinamikasının izlənməsinə və inkişaf istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsinə imkan verir.

3. E-şikayət

2023-cü ilin noyabrında istifadəyə verilmiş bu platforma vətəndaşların şikayətlərini onlayn şəkildə təqdim etməsinə imkan verir. Sistem hazırlanarkən İSP-lərin təklifləri nəzərə alınmış və 2023-cü ilin oktyabrında İSP-lər üçün təlimlər keçirilmişdir. Müvafiq təlimlərin keçirilməsi 2024-cü ildə də davam etdirilmişdir.

“E-Şikayət” (e-complaint.icta.az) sisteminin yaradılmasında əsas məqsəd, internet provayder və operatorlar haqqında vətəndaşlardan daxil olan şikayət və müraciətlərin operativ şəkildə araşdırılmasını və effektiv həllini təmin etməkdir. Sistem, vətəndaşların müraciətlərini vahid bir platformada mərkəzləşdirilmiş formada qəbul edir, bu müraciətlərin avtomatlaşdırılmış şəkildə idarə olunmasını təmin edir və bu prosesin hər mərhələsində izlənməsinə şərait yaradır.

“E-Şikayət” sistemi vasitəsilə istifadəçilərin hüquqları qorunur və şikayətlərin sürətlə araşdırılmasına və cavablandırılmasına nəzarət həyata keçirilir. Bununla yanaşı, sistem telekommunikasiya xidmətlərinin keyfiyyətini, xidmət səviyyəsini, müştəri məmnuniyyətini və təcrübəsini ölçmək üçün avtomatlaşdırılmış təhlil mexanizmləri tətbiq edir. Vətəndaşlar öz şikayətlərinin statusunu real vaxt rejimində izləyə bilər və şikayətlərin həllinə internet provayder və operatorların reaksiyalarını müşahidə edə bilərlər. Qeyd edək ki, İKTA “E-Şikayət”in mobil əlavəsini isə 2024-cü ilin noyabr ayında istifadəyə verib.

4. Radioelektron vasitələrə icazələrin verilməsi

Bu xidmət 2024-cü ilin mart ayında istifadəyə verilmişdir və radioelektron vasitələrin istifadəsinə icazələrin rəsmiləşdirilməsi üçün nəzərdə tutulub.

Radiospektr idarəçiliyinin təşkili, radiotezlik ehtiyatlarının səmərəli istifadəsini təmin etmək və bu resursların qorunmasını təşkil etmək üçün müvafiq tənzimləyici mexanizmlərin mövcud olması tələb olunur. Bu çərçivədə "Vahid Elektron Pəncərə" (VEP) layihəsi, radioelektron vasitələrin və mülki dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış əşyaların idxal-ixrac proseslərini sadələşdirmək və vahid iş axını çərçivəsində izlənməsini təmin etmək üçün həyata keçirilir.

Bu məqsədlə, "Radioelektron vasitələrə verilən icazələr" adlı elektron xidmət (e-permission.icta.az) yaradılmışdır. Bu sistem, radioelektron avadanlıqların qeydiyyatı, uyğunluq sertifikatı olmayan telekommunikasiya avadanlıqlarının istifadəsinə nəzarət, eləcə də mülki dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış avadanlıqların idxalına və dövriyyəsinə xüsusi icazələrin verilməsi proseslərini optimallaşdırır.

Sistem vasitəsilə operatorlar, provayderlər və sahibkarlar idxal etmək istədikləri radioelektron vasitələr üçün lazım olan sənədləşmə prosesini "bir pəncərə" prinsipi əsasında həll edirlər.

Bu, prosesin şəffaflığını təmin edir, əlavə vaxt itkisini azaldır və eyni zamanda radiotezliklərin optimal istifadəsini təşkil edir. Beləliklə, istifadəçilər portal vasitəsilə idxal etmək istədikləri məhsulların texniki parametrlərini, qanunvericiliyə uyğun olaraq tələb olunan digər məlumatları, habelə akkreditasiya olunmuş laboratoriyalar tərəfindən verilmiş sertifikatları daxil edirlər.

Bu proseslərdə sənədlərin araşdırılması və qərarların qəbul edilməsi ən gec 10 gün ərzində başa çatır və nəticədə xüsusi icazələrin verilməsi üçün tələb olunan müddət minimuma endirilir.

5. Radiotezliklərin ayrılması

2024-cü ilin iyun ayında istifadəyə verilmiş bu elektron xidmət radiotezliklərin ayrılması prosedurlarını tamamilə elektron mühitə keçirib. Radiotezliklərin istifadəsi üçün icazələrin alınması və bu tezliklərin ayrılması artıq birbaşa olaraq bu sistem üzərindən həyata keçirilir.

Bu yanaşma radiotezlik resurslarının optimal idarə olunmasını və istifadəçilərə tezliklərin səmərəli şəkildə ayrılmasını təmin edir. Xidmətin istifadəyə verilməsi ilə radiotezliklərin qeydiyyatı və təhlili, tezlik resurslarının monitorinqi və mühafizəsi kimi proseslər tam elektronlaşdırılıb.

İştirakçılar lazımi sənədləri və məlumatları sistemə daxil edərək radiotezlik ayrılması üçün müraciətlərini həyata keçirir və prosesin gedişatını onlayn izləyə bilirlər.

Bu, həm də resursların sürətli və effektiv bölüşdürülməsini təmin edərək istifadəçi məmnuniyyətini artırır.

6. Yeni internet qoşulması (sifarişin onlayn izlənməsi)

2024-cü ilin dekabr ayında İKTA tərəfindən təqdim olunan yeni platforma və ya elektron xidmət ("Yeni internet qoşulması") 3 modulu özündə ehtiva edir:

1. Genişzolaqlı internet xidmətinə qoşulma imkanlığının yoxlanılması;
2. Genişzolaqlı internet tariflərinin müqayisəsi;
3. İnternetə qoşulma ilə bağlı müraciətin "online" qaydada izlənməsi.

Qeyd edilməlidir ki, müvafiq platforma Tənzimləyicinin (İKTA-nın) bazarda azad rəqabəti, xidmət bazarlarında natamamlığın azaldılması, informasiyanın tamlığını təmin etmək kimi fundamental iqtisadi, tənzimləmə problemlərinin həllində yardımçı olacaqdır. Eyni zamanda, genişzolaqlı internet xidmətləri bazarında (gələcəkdə mobil rabitə və sabit telefon xidmətləri də daxil olmaqla) rəqabətin möhkəmlənməsinə, şəffalıqın artırılmasına, ayrışdırılışın aradan qaldırılmasına və istehlakçıların hüquqlarının, maraq və mənafeələrinin qorunmasına imkan yaradacaqdır.

Birinci modul üzrə, platforma (elektron xidmət) ilkin olaraq xəritə üzərindən istehlakçının ünvanında xidmət göstərən (şəbəkə) operatorlarının müəyyənləşdirilməsi imkanı yaradır.

İkinci modul üzrə əlavə edilmiş seçimlər vasitəsilə (filtrlər vasitəsi ilə) istehlakçı öz tələbatına uyğun xidmət seçimini həyata keçirəcəkdir. Qeyd edək ki, xidmət seçilməsi zamanı tarif, sürət, şəbəkə növü, dəstə (bundle) daxil olan digər xidmətlər, operator və ya provayder və s. parametrlər təyin edilə bilər.

Eyni zamanda bu xidmət platformasını sabit telefon, mobil xidmətləri də inteqrasiya edərək genişləndirmək imkanı var.

Üçüncü modul isə müvafiq seçimdən və ya müraciətdən sonra xidmətin aktivləşdirilməsinə qədər olan müddətin mərhələlərini şəxsi kabinet üzərindən izləmək imkanı yaradır.

Qeyd: Gələcəkdə mövcud elektron xidmətlərin funksional imkanlarının artırılması və yeni elektron xidmətlərin istifadəyə verilməsi də nəzərdə tutulmuşdur.

E-Şikayət sistemi üzərindən daxil olan müraciətlər

Qeyd edilməlidir ki, İnternet telekommunikasiya xidməti göstərən operator və provayderlərin də təklifləri nəzərə alınmaqla təkmilləşdirilən E-Şikayət platforması üzərində hər bir operator və provayderin şəxsi kabineti var. İstehlakçılardan daxil olan şikayətlər birbaşa operator və provayderlərin şəxsi kabinetlərində əks olunur. Agentlik isə xidmət üzərindən prosesləri izləmək və təhlil etmək imkanı əldə edir.

E-şikayət sistemi həmçinin tənzimləyici qurumla internet provayder və operatorlar arasında məlumat mübadiləsinin elektron formada aparılmasına imkan yaradır. İKTA üçün isə, bu sistem vasitəsilə internet provayder və operatorların xidmət keyfiyyəti göstəricilərinə dair təqdim etdikləri hesabatları müqayisəli təhlil etmək, xidmətlərin effektivliyini qiymətləndirmək və təkmilləşdirmək mümkün olur.

Həmçinin "E-Şikayət" sistemi üzrə operator, provayderlər və poçt rabitəsi operatorları üçün təlimatlar hazırlanıb. İstehlakçılardan operator və provayderlərə ünvanlanmış şikayətlərin son statusunu izləmək üçün agentlik tərəfindən onlayn rejimdə mütəmadi yenilənən şikayətlərin izləmə sistemi qurulub.

Nəticədə "E-Şikayət" sistemi, vətəndaşların hüquqlarının qorunması və telekommunikasiya xidmətlərinin keyfiyyətinin yüksəldilməsi üçün vacib bir vasitə olaraq çıxış edir.

"E-Şikayət" vasitəsilə ümumilikdə "İnternet (GPON, ADSL, LTE və s.)", "Telefon rabitəsi", "Mobil rabitə", "Mobil internet", "Universal poçt rabitəsi xidmətləri" və "Sürətli poçt rabitəsi xidmətləri" üzrə şikayətlərin qəbulu mümkündür.

2023-cü ilin noyabrında istifadəyə verilən sistem üzərindən vətəndaşlar tərəfindən təqribən 1 il ərzində ümumilikdə 3700-dən çox müraciət daxil olub.

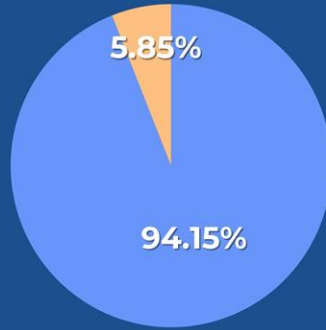

E-Şikayət sistemi üzərindən daxil olan şikayətlərin statistikasi:

2024-cü il dekabrın 1-nə olan məlumata əsasən, "E-Şikayət" platformasına 3745 müraciət daxil olub. Bu da gün ərzində orta hesabla 10 müraciət deməkdir. Həmin müraciətlərdən 3526-sı (94,15%) telekommunikasiya, 219-u (5,85%) isə poçt rabitəsi sahəsi ilə bağlı olub.

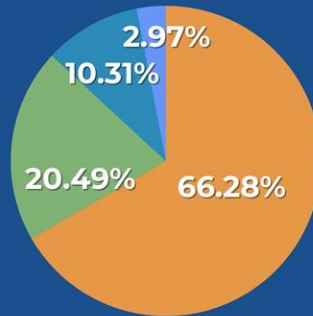
Şikayətlərin fəaliyyət sahəsi

Şikayətlərin ümumi bölgüsü

Şikayətlərin fəaliyyət sahəsi

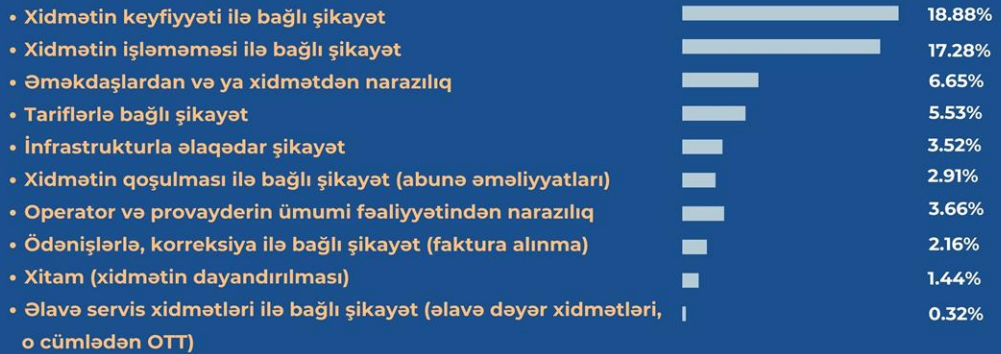
Telekommunikasiya

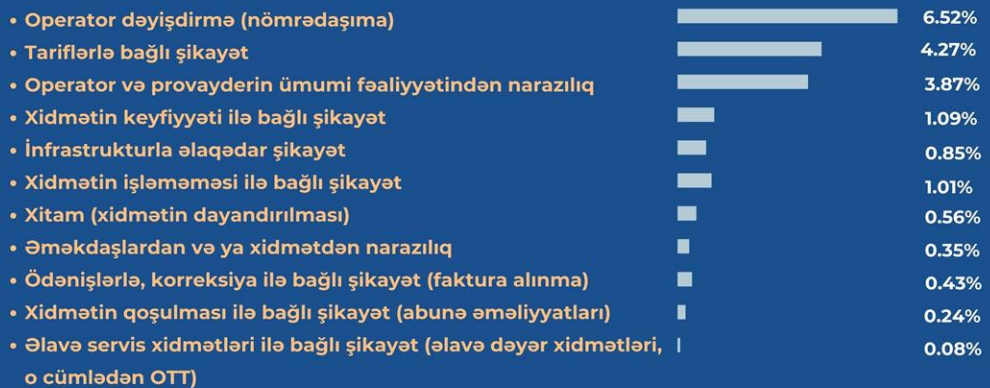

E-Şikayət sistemi üzərindən daxil olan şikayətlərin statistikasi:

İnternet (GPON, ADSL və s.)

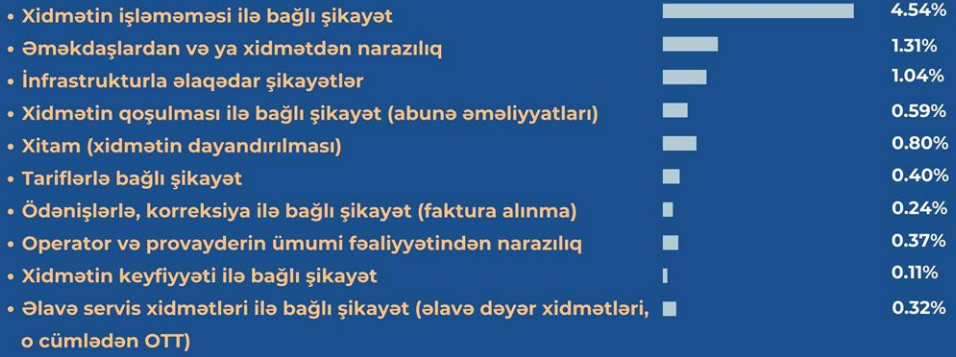

Mobil rabitə

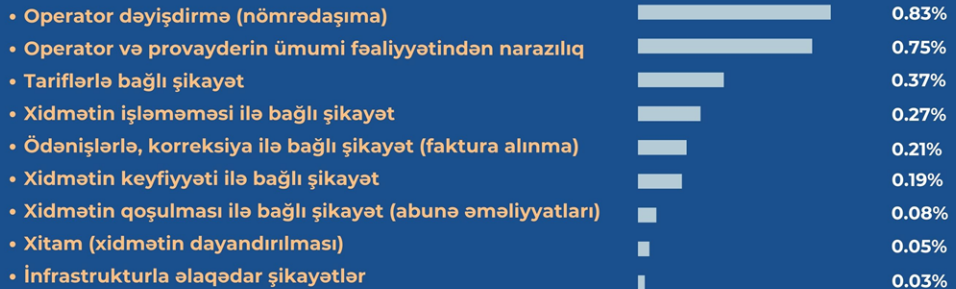

E-Şikayət sistemi üzərindən daxil olan şikayətlərin statistikasi:

Telefon rabitəsi

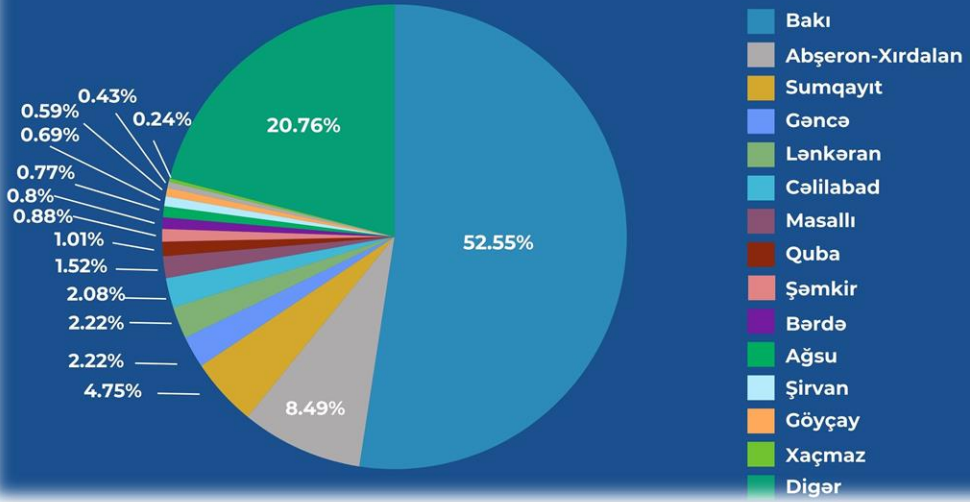
Mobil internet

E-Şikayət sistemi üzərindən daxil olan şikayətlərin statistikasi:

Şikayətçinin ünvanı

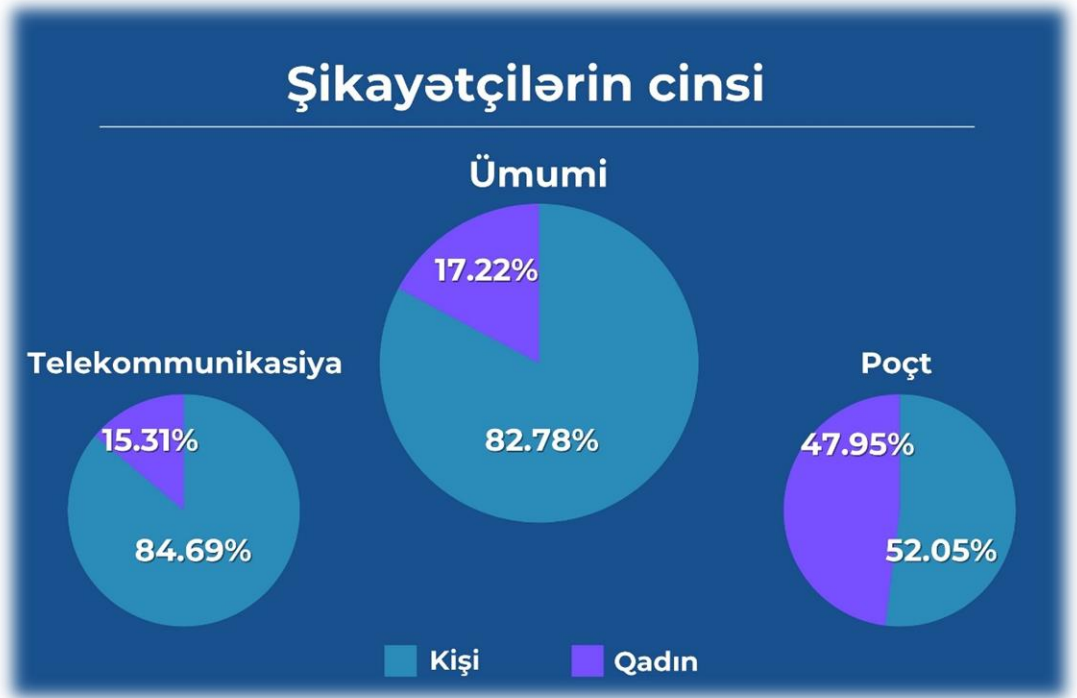
Şikayətlərin fəaliyyət sahəsi

Poçt xidmətləri

E-Şikayət sistemi üzərindən daxil olan şikayətlərin statistikasi:

Qeyd edilməlidir ki, tənzimləyici qurumun monitoring və hesabatlılıq mexanizmi işə düşdükdən sonra qeyd edilən kateqoriyalar üzrə vətəndaşların narazı qaldıqları məqamlar məlum olub.

Qarşıdakı dövrlərdə aparılacaq müqayisəli təhlillər isə xidmət keyfiyyətinin artırılması və narazılıq yaradan məsələlərin aradan qaldırılması üzrə atılan addımların effektivliyinin hansı dərəcədə olduğunu müəyyən etməyə imkan yaradacaq.

E-şikayət – mobil

İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyi (İKTA) “E-Şikayət”in (e-complaint.icta.az) mobil əlavəsini 2024-cü ilin noyabr ayında istifadəyə verib.

“Android” və “iOS” əməliyyat sistemində malik cihazların istifadəçiləri müvafiq olaraq “Google play”dən və “APP store”dan “E-Şikayət”in mobil əlavəsini yükləyərək istifadə edə bilərlər.

İstifadəçilərin rahatlığının təmin edilməsi məqsədilə mobil əlavədə bir sıra funksiyalar yaradılıb. Belə ki, menyuda yerləşdirilən “Sürət testi” vasitəsilə istifadəçi “Ookla” şirkətinin rəsmi lisenziyalı “Speedtest” aləti vasitəsilə hazırda istifadə etdiyi internetin sürətini ölçə bilər. Mobil əlavə vasitəsilə mobil, yaxud sabit genişzolaqlı internetin sürətindən şikayət məktubu yazan şəxs müraciət formasının içərisində yerləşdirilən “İnternetin sürətini ölç” düyməsinə klikləməklə real sürəti haqqında internet provayderinə və tənzimləyici quruma müraciət edə bilər.

Eyni zamanda “E-Şikayət”in mobil əlavəsində vətəndaşlara səsli şikayət etmək imkanı da yaradılıb. Belə ki, müraciət zamanı istifadəçi “Şikayətin mətni” bölməsində yerləşdirilən xüsusi düyməni sıxmaqla öz şikayətini səsli şəkildə bildirə bilər. Müraciətçiyə seçim hüququnun verilməsi vaxt itkisinin qarşısını almaqla yanaşı, vətəndaşın fikirlərini daha rahat bildiyi üsulla ifadə etməyə imkan yaradır.

İKTA xidmət keyfiyyətini və vətəndaş məmnunluğunu artırmaq məqsədilə rəqəmsal transformasiyanı daha da genişləndirmək niyyətindədir və bu prosesdə istifadəçilərin rəyləri mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

“E-Şikayət” vasitəsilə ümumilikdə “İnternet (xPON, xDSL, simsiz və s.)”, “Telefon rabitəsi”, “Mobil rabitə”, “Mobil internet”, “Universal poçt rabitəsi xidmətləri” və “Sürətli poçt rabitəsi xidmətləri” üzrə şikayətlərin qəbulu mümkündür.

İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyi

“E-Şikayət” mobil tətbiqi artıq xidmətinizdədir

- Yazılı və səsli müraciət
- Sürət testi
- Onlayn izləmə

Download on the App Store

GET IT ON Google Play

08:32

E-şikayət

Daxil ol

Şikayət

Sürət testi

QR kodu

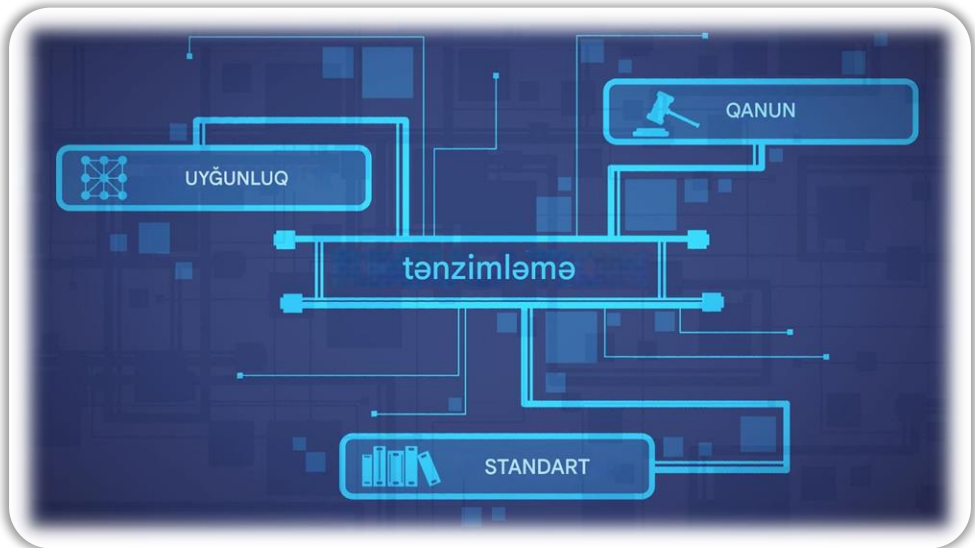

Rəqəmsal Tənzimləmə Platforması (RTP informasiya sistemi)

Rəqəmsal Tənzimləmə Platforması (RTP) telekommunikasiya sahəsində tənzimləməni və idarəetməni daha səmərəli və vahid bir sistem vasitəsilə həyata keçirmək məqsədini daşıyır. Bu platforma tənzimləmə proseslərini avtomatlaşdırmaq, xidmətləri elektron formada təqdim etmək və bütün əməliyyatları bir portalda birləşdirərək rəqəmsal bir sistem yaratmaq üçün nəzərdə tutulmuşdur. RTP-nin əsas funksiyaları tənzimləmə proseslərini məntiqi əlaqəlilik əsasında idarə etmək, data əsaslı qərar qəbuletməni dəstəkləmək və analiz aparmaq üçün dəqiq məlumatlara çıxış təmin etməkdir. Platforma kommunikasiya sahəsində tənzimləmə, idarəetmə və təkmilləşdirmə proseslərini elektronlaşdıraraq onların səmərəliliyini artıracaq.

Mövcud elektron xidmətlərin alt sistemlər şəklində vahid bir portalda birləşdirilməsi üzərində işlər davam edir, bəzi alt sistemlər isə artıq istismara verilib. RTP çərçivəsində müxtəlif alt sistemlərin hamısı bir platformada birləşdirilərək bütün xidmətlər vahid bir çatır altında təqdim olunacaq. Platformanın hüquqi əsasları yaratmaq üçün RTP əsasnaməsi də hazırlanır ki, bu, sistemin rəsmi statusunu təsdiqləyəcək. RTP nəticə etibarilə kommunikasiya sahəsində müasir texnologiyalardan istifadə edərək dəqiq məlumatlara əsaslanan qərarlar qəbul edilməsinə və xidmət keyfiyyətinin artırılmasına töhfə verməyi hədəfləyir.

Qeyd: Gələcəkdə mövcud elektron xidmətlərin funksional imkanlarının artırılması və yeni elektron xidmətlərin istifadəyə verilməsi də nəzərdə tutulmuşdur.

Mobil Nömrə Daşıma Sistemi (MNDS Portalı)

Portalın (elektron xidmətin) funksiyası Mobil Nömrə Daşıma sisteminin əsas hissəsi olub operator və abunəçi arasında mobil nömrələrin daşınması funksiyasını yerinə yetirməsini həyata keçirən platformadır. Yəni, MNDS Portalı mobil nömrələrin bir operatorun şəbəkəsindən digərinə daşınmasını təmin edən elektron xidmətdir. Bu elektron xidmət, abunəçilərə mobil nömrələrini dəyişdirmədən operatorlarını sərbəst şəkildə seçmək imkanı yaradır və bu prosesin daha sürətli, şəffaf və effektiv icrasını təmin edir. MNDS Portalının hazırlanmasına 2024-cü ildən başlanılmışdır. Portal mobil operatorlar və abunəçilər üçün vahid bir interfeys rolunu oynayaraq, nömrə daşıma prosesini rəqəmsal mühitə daşıyır.

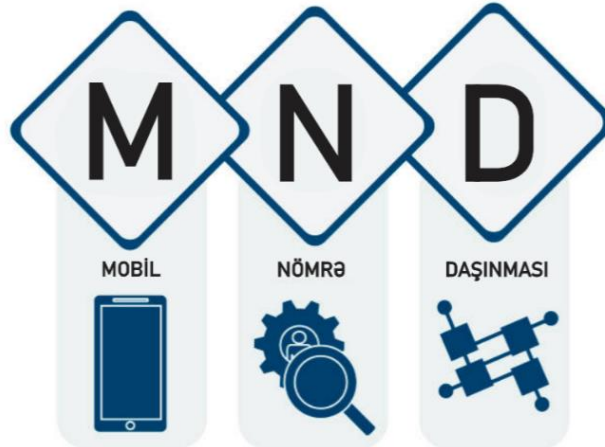
Elektron xidmətin əsas funksiyaları aşağıdakılardır:

- ✓ Abunəçinin identifikasiya etmək;
- ✓ Abunəçinin verilmiş hüquqlar çərçivəsində imtiyazlarını təmin etmək;
- ✓ Abunəçinin sorğusunu Alıcı operatora çatdırmaq;
- ✓ Abunəçi sorğusu əsasında verici operatora müraciətin yoxlanılmasını təmin etmək;
- ✓ Operator və Abunəçi hərəkətlərinin qeydiyyatını aparmaq.

Qeyd edilən funksiyalar portal üzrəindən real vaxt mühitində (onlayn) tam avtomatlaşmış formada həyata keçirmək üçün nəzərdə tutulmuşdur.

Portalın (elektron xidmətin) istifadəyə verilməsi ölkədə mobil nömrə daşınmasının sadələşdirilməsi və mobil rabitə bazarında sağlam rəqabət mühitinin gücləndirilməsinə mühüm töhfə verəcək. Sistemin tətbiqi nəticəsində abunəçilər daha çevik və rahat şəkildə xidmət göstərən operatoru seçə biləcək və bu da ümumilikdə telekommunikasiya xidmətlərinin keyfiyyətinin yüksəlməsinə səbəb olacaqdır.

Hazırda sistemin elektron xidmət şəklində hazırlanması üzərində işlər aparılır və onun 2025-ci il ərzində istifadəyə verilməsi planlaşdırılır.

Şikayət indeksi

Şikayət indeksi

2024-cü ilin dekabrından etibarən telekommunikasiya sahəsində şəffaflığın təmin edilməsi və xidmət səviyyəsinin yüksəldilməsi məqsədilə agentlik tərəfindən yeni layihənin icrasına başlanıb. Belə ki, agentlik fəaliyyət dövründə ilk dəfə olaraq "E-Şikayət" sistemində daxil olan müraciətlərin sayı və onun icra müddətini özündə əks etdirən abunəçilərin internet xidmətlərindən istifadəsi üzrə şikayət indeksini və şikayətlərin ortalama cavablandırılma müddətini dərc edir. Təqdim edilən şikayət indeksi və şikayətlərin ortalama cavablandırılma müddəti 2024-cü ilin iyul-sentyabr və oktyabr-dekabr ayları (3-cü və 4-cü rüb) üzrə olmaqla, bazar payının 90%-ni təşkil edən şirkətlərə daxil olmuş müraciətlər əsasında formalaşmışdır.

Beynəlxalq metodologiyaya uyğun olaraq, şikayət indeksi və şikayətlərin ortalama cavablandırılma müddəti telekommunikasiya operator və provayderlərinə daxil olan şikayətlər üzrə bazar payının onların abunəçilər üzrə bazar payına olan nisbəti kimi hesablanır.

Şikayət indeksi hazırlanarkən mənbə sənədi kimi İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatının (OECD) indikatorların hazırlanması üzrə metodologiya və istifadəçi təlimatına, Uyğunluq Standartlarının Hesablanması qaydasına və Azərbaycan Mərkəzi Bankı tərəfindən hazırlanan şikayət indeksinə diqqət yetirilib.

Hər bir telekommunikasiya operator və provayderin şikayətlər üzrə bazar payı isə həmin qurum üzrə şikayət sayının ümumi şikayət sayına nisbətində bərabərdir.

Agentliyin rəsmi saytında şikayət indeksinin hesablanma qaydası da dərc edilib.

<https://icta.az/downloads/%C5%9Eikay%C9%99t%20indeksi/2024%204-c%C3%BC%20r%C3%BCb%20%C5%9Fikay%C9%99t%20indeksi.pdf>

Qeyd: Şikayət indeksinin və şikayətlərin ortalama cavablandırılma müddətinin dərci davamlı olacaq və geniş ictimaiyyətə rüblük təqdim ediləcəkdir. İKTA gələcək fəaliyyətində bu cür ictimai iştirakçılıq vasitələrindən tənzimləmə və nəzarət mexanizmlərinin qurulmasında geniş istifadəni strateji məqsədlərindən biri olaraq müəyyənləşdirib.

Abunəçilərin internet xidmətlərindən istifadəsi üzrə şikayət indeksi

Abunəçilərin internet xidmətlərindən istifadəsi üzrə şikayət indeksi

Şikayət indeksi üzrə 3-cü və 4-cü rübün müqayisəli təhlili və şikayət indeksinin hesablanma metodologiyası

Göstəricilər	"Şikayət İndeksi 3-cü rüb"	"Şikayət İndeksi 4-cü rüb"	Fərq
Ən yüksək şikayət indeksi	6,78	4,77	-2,01
Ən uzun cavablandırma müddəti	21 gün	23 gün	+2
Şirkətlərin daxil edilməsi	17 şirkət əhatə olunub	18 şirkət əhatə olunub	+1

Şikayət indeksi müştəri məmnuniyyətini ölçmək üçün istifadə edilən bir göstəricidir. Bu, müştərilərin bir məhsul və ya xidmətdən hansı səviyyədə razı qaldıqlarını göstərir. Şikayət indeksinin yüksək olması müştəri məmnuniyyətinin az olduğunu, aşağı olması isə müştəri məmnuniyyətinin daha yüksək olduğunu bildirir.

Şirkətin göstərdiyi xidmətlərin keyfiyyəti və şirkətin operativliyi iki meyar üzrə hesablanmışdır.

1. Şikayət indeksinin hesablanma qaydası aşağıdakı kimidir:

$$\text{Şikayət indeksi} = \frac{\text{Şikayətlər üzrə bazar payı}}{\text{Abunəçilər üzrə bazar payı}}$$

Şikayətlər üzrə bazar payı – hər bir şirkət üzrə cəmi şikayət sayının ümumi şikayətlərin sayına nisbətidir.

$$\text{Şikayətlər üzrə bazar payı} = \frac{\text{Şirkət üzrə şikayət sayı}}{\text{Ümumi şikayətlərin sayı}}$$

Abunəçilər üzrə bazar payı – hər bir şirkət üzrə cəmi abunəçi sayının ümumi abunəçi sayına nisbətidir.

$$\text{Abunəçilər üzrə bazar payı} = \frac{\text{Şirkət üzrə abunəçi sayı}}{\text{Ümumi abunəçi sayı}}$$

2. Şirkətin şikayəti ortalama cavablandırma müddəti:

Şirkətin "E-şikayət"də birbaşa istifadəçiyə və Agentliyə verdiyi cavab müddətlərinin ədədi ortasıdır.
(Mənbə: "E-şikayət" elektron sistemi)

Qeyd:

- Hesablamaya abunəçi sayı 1000-dən, şikayət sayı 5-dən az olan şirkətlər daxil edilməmişdir.
- İKTA-ya daxil olan bütün şikayətlər E-şikayət platformasına inteqrasiya edilir.
- Cədvəllərdə rüblük dəyişiklik dinamikası göstərilməyən şirkətlər ötən rübün dərcində qeydin 1-ci şərtini ödəmədiyi üçün yer almamışdır.

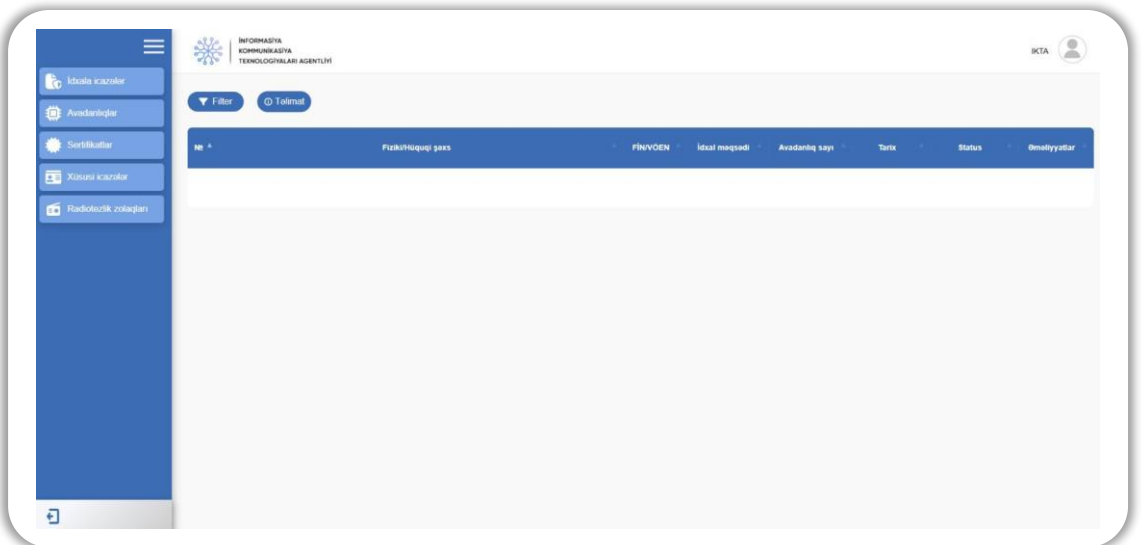
Avadanlıqlar üzrə
xüsusi icazə

Avadanlıqlar üzrə xüsusi icazə

İKTA, telekommunikasiya sahəsində tənzimləmə fəaliyyətinin təmin edilməsi, o cümlədən sahibkarlıq fəaliyyəti növlərinə lisenziyaların verilməsi, mülki dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış əşyaların dövriyyəsinə və ixrac nəzarətinə düşən mallara xüsusi icazə verilməsi, mövcud qaydalara uyğun olmadan təşkil edilən rabitə xidmətlərinin tənzimlənməsi və digər məsələlər üzrə səlahiyyətlərinə uyğun fəaliyyət göstərir. Belə ki, Agentlik "Telekommunikasiya haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanunu, "İnzibati icraat haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanunu, "Lisenziyalar və icazələr haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 15 dekabr tarixli 230 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "İxrac nəzarətinə düşən mallar (işlər, xidmətlər, əqli fəaliyyətin nəticələri) üzrə xüsusi icazənin verilməsi Qaydaları" və buna müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 19.04.2004-cü il tarixli 54 nömrəli Qərarı, həmçinin Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2006-cı il 9 fevral tarixli 42 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "İxrac nəzarətinə düşən malların nomenklaturuna uyğun kodlar üzrə, habelə işlərin, xidmətlərin, əqli fəaliyyətin nəticələrinin Siyahısı", Mülki Məcəllənin 136.3-cü maddəsinə əsasən qəbul edilmiş "Mülki dövriyyənin müəyyən iştirakçılarna mənsub ola bilən və dövriyyədə olmasına xüsusi icazə əsasında yol verilən (mülki dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış) əşyaların dövriyyəsinə xüsusi icazə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda sadalanan radioelektron vasitələrin mülki dövriyyəsinə xüsusi icazələrin verilməsi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 12 sentyabr tarixli 292 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Mülki dövriyyənin müəyyən iştirakçılarna mənsub ola bilən və dövriyyədə olmasına xüsusi icazə əsasında yol verilən (mülki dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış) əşyaların dövriyyəsinə xüsusi icazə verilməsi Qaydaları"na və Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin Kollegiyasının 2022-ci il 16 dekabr tarixli KQ-14/22 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Mülki dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış əşyaların nomenklaturu"na uyğun olaraq aidiyyəti fəaliyyət sahələrinin həyata keçirilməsində birbaşa iştirak edir.

Agentlik, yuxarıda göstərilən qanunvericilik aktlarına əsasən hüquqi və fiziki şəxslərdən daxil olan müraciətlər əsasında avadanlıqların gömrük rəsmiləşdirilməsinə, telekommunikasiya avadanlıqlarının ölkə ərazisində istismarına icazələrin verilməsi, həmçinin verilmiş icazələrin ləğvində birbaşa iştirak edir.

Eyni zamanda qeyd edilən fəaliyyət sahələrinin tələblərinin təmin edilməsi, daxil olan müraciətlərin operativ həlli məqsədilə Agentlik tərəfindən "Radioelektron vasitələrə verilən icazələr" (e-permission.icta.az) sistemi istifadəyə verilmişdir.

Avadanlıqlara verilən xüsusi icazələrin sayı

İl ərzində radioelektron vasitələrə təyin edilmiş xüsusi icazələr

Ötən il 41 minə yaxın avadanlığa icazə sənədinin verilməsi təmin edilib

2024-cü il ərzində İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyi (İKTA) tərəfindən 375 hüquqi və fiziki şəxs tərəfindən ixrac (idxal) nəzarətinə düşən 44,416 ədəd müxtəlif markalı və modeli avadanlıqlara xüsusi icazə verilməsi ilə bağlı edilən müraciətlərə baxılması təmin edilib.

Qanunauyğun olaraq həmin müraciətlər üzrə 40,963 ədəd avadanlığın idxalı ilə bağlı xüsusi icazə sənədi verilib.

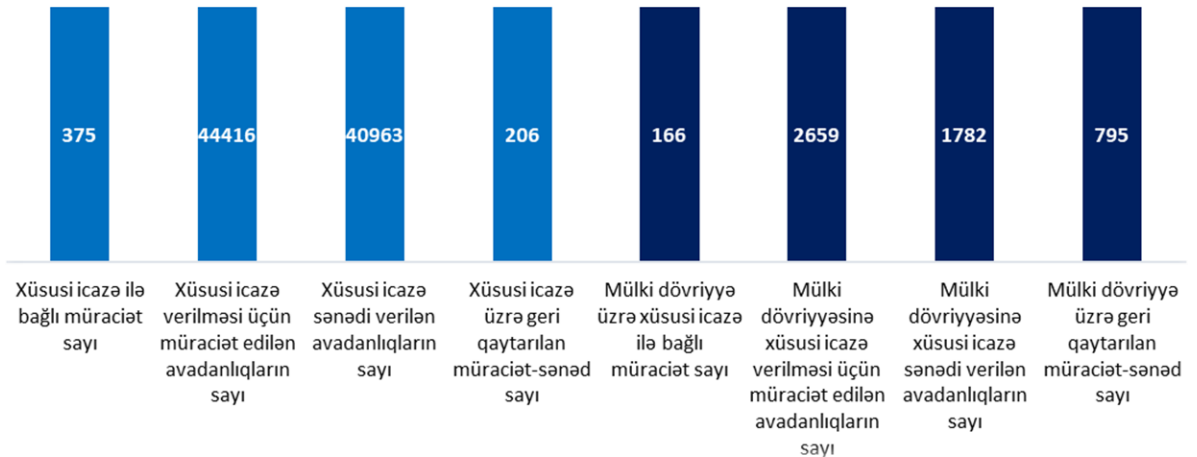
Eyni zamanda 206 ədəd avadanlıq üzrə edilən müraciətlərdə təqdim edilən sənədlər düzgün tərtib olunmadığından düzəliş edilərək yenidən müraciət olunması üçün geri qaytarılıb.

Hazırda 66 müraciət qanunauyğun olaraq aidiyyəti üzrə baxılma mərhələsindədir. Qeyd edilən dövrdə 166 hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən 2659 ədəd avadanlığın mülki dövriyyəsinə xüsusi icazələrin alınması, o cümlədən onlara verilmiş icazələrin ləğvi üçün müraciətlər edilib. Onlardan 1782 ədəd avadanlıq üçün edilən müraciətə müsbət cavab verilib, 795 ədəd avadanlığın mülki dövriyyəsinə tələb olunan sənədlər düzgün təqdim edilmədiyi üçün düzəliş edilərək yenidən müraciət olunması barədə metodiki yardım edilib və verilmiş icazənin ləğvi üçün edilən müraciətlər üzrə 11 avadanlığın xüsusi icazəsi ləğv edilib.

Hazırda müvafiq kateqoriya (mülki dövriyyə) üzrə 63 müraciət qanunauyğun olaraq aidiyyəti üzrə baxılma mərhələsindədir.

Xatırladaq ki, 2024-cü ilin mart ayında İKTA tərəfindən "Radioelektron vasitələrə verilən icazələr" elektron sistemi (<https://e-permission.icta.az>) istifadəyə verilib. Onlayn sistemin tətbiqi müraciətlərin daha sürətli və effektiv cavablandırılmasını mümkün edib.

Avadanlıqlara verilən xüsusi icazələr

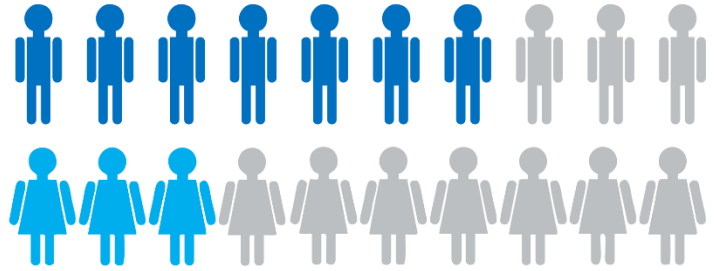
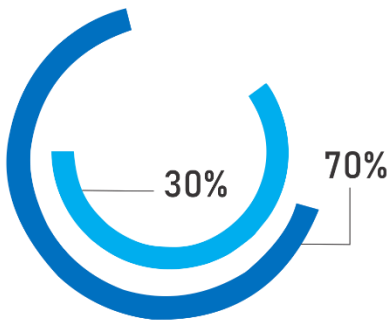
Peşəkar inkişaf,
kadr və əmək
siyasəti

İşçi heyətinin ümumi statistikasi

Hazırda İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyində ümumilikdə 75 nəfər əməkdaş fəaliyyət göstərir. Kadrların gender üzrə bölgüsü aşağıdakı kimidir:

- Qadınlar: 22 nəfər
- Kişilər: 53 nəfər

Bu göstəricilər Agentlikdə işçi heyətinin müxtəlifliyini təmin etməklə yanaşı, gender bərabərliyi prinsiplərinə əməl olunduğunu göstərir. Agentlik, əməkdaşlarının potensialını inkişaf etdirmək üçün hər birinə bərabər imkanlar yaradır.

Kişilərin sayı	53
Qadınların sayı	22

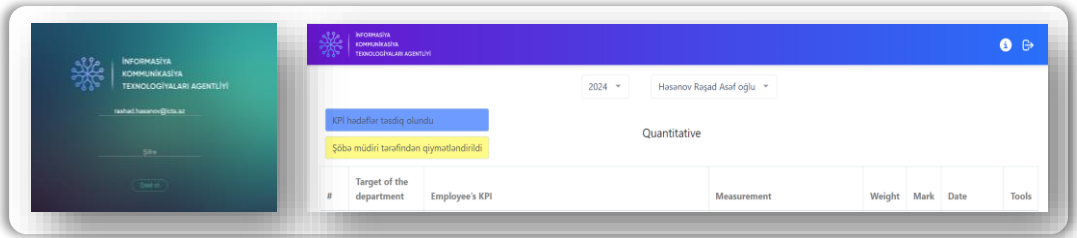
Təlimlər və sertifikatlar

Agentlik, əməkdaşlarının peşəkar bacarıqlarını təkmilləşdirmək və sahələr üzrə ixtisaslaşmalarını artırmaq məqsədilə təlimlərə böyük əhəmiyyət verir. Ümumilikdə mövcud 75 əməkdaşdan 40 nəfər müxtəlif yerli və beynəlxalq platformalarda (məsələn: ITU Academy, Udemy Business və s.) spesifik sahələr üzrə təlimlər keçmiş və müvafiq sertifikatlarla təltif olunmuşdur. Bu təlimlər, işçilərin müasir texnologiyaları mənimsəməsinə, biliklərini dərinləşdirməsinə və Agentliyin inkişafına daha çox töhfə verməsinə şərait yaratmışdır. Təlimlərin mövzu spektri müxtəlif olub, əsasən aşağıdakı sahələri əhatə etmişdir: İKT texnologiyaları, hüquqi və tənzimləmə məsələləri, İKT göstəriciləri (ICT Indicators), radiotezlik. Agentlik gələcəkdə də əməkdaşlarının peşəkar inkişafını dəstəkləmək üçün genişmiqyaslı təlim və sertifikat proqramları həyata keçirməyi planlaşdırır. Bu fəaliyyətlər, Agentliyin inkişafına yönəlmiş strateji yanaşmanı və insan resurslarının idarə olunmasında müasir yanaşmaları əks etdirir.

İşçilərin əmək fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi (Performance Appraisal)

İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyində işçilərin fəaliyyətinin səmərəliliyini artırmaq və onların potensialını inkişaf etdirmək məqsədilə əmək fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi sistemi (Performance Appraisal) tətbiq edilmişdir. Bu sistem, işçilərin vəzifə öhdəliklərinin icrasını, nailiyyətlərini və inkişaf ehtiyaclarını obyektiv şəkildə dəyərləndirməyə imkan verir. Qiymətləndirmə prosesi həm idarəetmənin effektivliyini yüksəldir, həm də işçilərə öz fəaliyyətlərini təkmilləşdirmək üçün stimullar yaradır. Sistemin tətbiqi zamanı müasir yanaşmalardan istifadə edilmiş və beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmışdır. Qeyd edək ki, «Fəaliyyətinin Qiymətləndirilməsi» (Performance Appraisal) sistemi 01.05.2024-cü il tarixində yaradılmışdır.

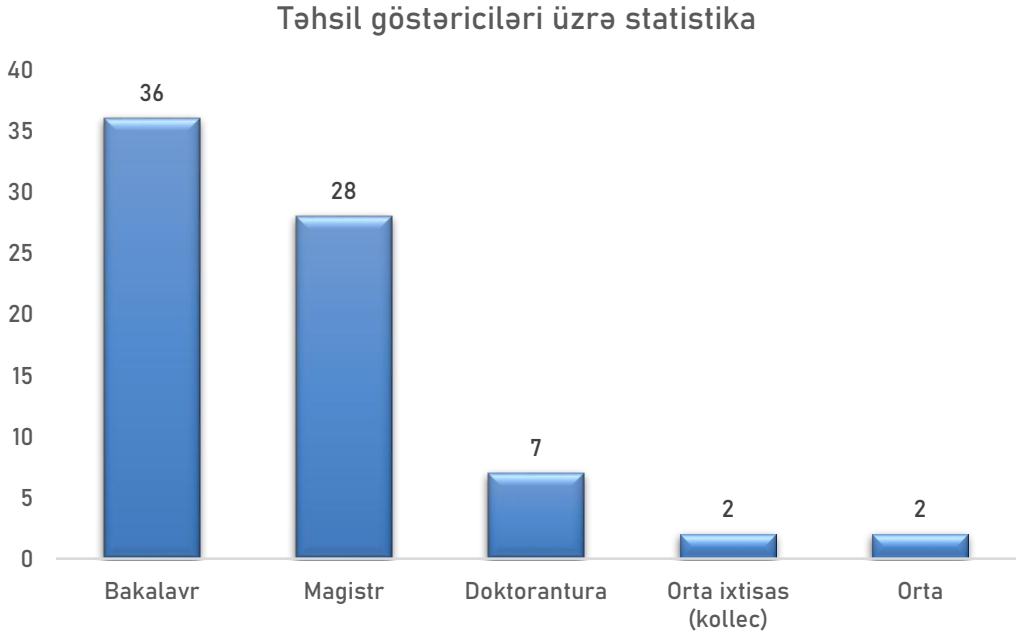
Yay Təcrübə Proqramı

İKTA-da tələbələrin bilik, bacarıq və şəxsi inkişafına dəstək vermək məqsədilə 2024-cü ilin yayında ali təhsil müəssisələrinin tələbələri üçün Yay Təcrübə Proqramı təşkil edilmişdir. İyul və avqust aylarını əhatə edən 2 aylıq (28 iyun 2024-cü il tarixindən 28 avqust 2024-cü il tarixinədək) ödənişsiz proqram, yerli və ya xarici dövlətlərin ali təhsil müəssisələrinin 4-cü kurs bakalavriat pilləsində və ya 1-ci və ya 2-ci kurs magistratura pilləsində kompüter elmləri, informasiya texnologiyaları, radiotexnika və telekommunikasiya mühəndisliyi, kommunikasiya sistemləri, kompüter mühəndisliyi, iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi və ya idarəetmə ixtisas istiqamətləri üzrə ali təhsil alan tələbələr üçün nəzərdə tutulmuşdur. Proqram çərçivəsində iştirakçılara Agentliyin müxtəlif sahələrində praktiki təcrübə qazanmaq, real iş mühitində bacarıqlarını sınaqdan keçirmək və "peşəkar şəbəkə qurmaq" (professional networking) imkanı yaradılmışdır. Təcrübə proqramının uğurlu iştirakçılarından 1 (bir) nəfər dəyərləndirilmiş və işə qəbul edilmişdir ki, bu da layihənin (Yay Təcrübə Proqramının) effektivliyini bir daha sübut edir.

Təhsil səviyyəsi üzrə göstəricilər

İKTA-da çalışan əməkdaşların təhsil səviyyəsi üzrə göstəriciləri aşağıdakı kimidir:

Tələbə-təcrübə proqramları

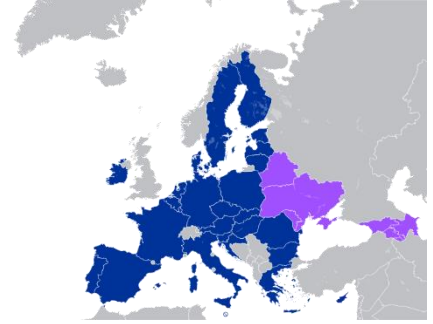
İKTA brendinin formalaşdırılması və tanınması, İKTA-nın məqsəd və dəyərlərinin daha geniş auditoriyaya çatdırılması, xüsusilə gənc nəslin texnologiya və informasiya-kommunikasiya sahəsinə olan marağının artırılması məqsədilə tələbələr ilə görüş keçirilmişdir. Bu təşəbbüsün ilkin mərhələsi olaraq, Bakı Mühəndislik Universitetində tələbələrlə məhsuldar bir görüş təşkil edilmişdir. Görüşün əsas məqsədi gənclərə İKTA-nın fəaliyyəti, həyata keçirdiyi əhəmiyyətli layihələr və bu sahədə mövcud olan karyera perspektivləri barədə geniş məlumat təqdim etmək olmuşdur. Tədbir çərçivəsində tələbələrə İKTA-nın strateji istiqamətləri, ölkə üzrə texnoloji inkişafda oynadığı rol və müxtəlif proqramlar vasitəsilə gənclərə yaradılan imkanlar barədə ətraflı məlumat verilmişdir. Görüş interaktiv şəkildə keçirilmiş və tələbələrlə açıq dialoq şəraitində müzakirələr aparılmışdır. İştirakçılar öz suallarını səsləndirərək informasiya-kommunikasiya texnologiyaları sahəsində hansı istiqamətlərdə inkişaf edə biləcəkləri, bu sektorda peşəkar karyera qurmaq üçün hansı addımların atılmasının vacib olduğu barədə təkliflər almışlar. Həmçinin, İKTA-nın həyata keçirdiyi layihələrə tələbələrin cəlb edilməsi imkanları müzakirə olunmuş və onların bu sahədəki təşəbbüskarlığı təşviq edilmişdir. Bu kimi görüşlərin mütəmadi olaraq keçirilməsi planlaşdırılır. Məqsəd yalnız tələbələr arasında İKTA brendini tanımaq deyil, eyni zamanda gənclərin bu sahəyə olan marağını artıraraq gələcəkdə texnologiya sektorunda liderlik edəcək mütəxəssislərin yetişdirilməsinə dəstək olmaqdır. Gələcəkdə ölkənin digər aparıcı universitetlərində də bu formatda görüşlərin keçirilməsi nəzərdə tutulur.

2025 – EaPeReg
sədrliyi

2025-ci il EaPeReg sədrliyi

Məlumat üçün qeyd edilməlidir ki, may ayının 22-23-də Rumıniyanın paytaxtı Buxarest şəhərində Şərq Tərəfdaşlığı Ölkələrinin Elektron Rabitə Tənzimləyiciləri Şəbəkəsinin (EaPeReg) növbəti 23-cü plenar iclası keçirilib.

Plenar iclasda İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyinin (İKTA) nümayəndələri də iştirak ediblər.

Tədbirdə 15 ölkənin telekommunikasiya üzrə tənzimləyici qurumu, Beynəlxalq Telekomunikasiya İttifaqı (BTİ), Avropa Elektron Rabitə Tənzimləyiciləri Qurumu (BEREC) və Avropa Aralıq dənizi Tənzimləyicilər Qrupundan (EMERG) 40-dan çox nümayəndə iştirak etmişdir.

İclasda "EaPeReg"-in builki sədri Moldova və sədr müavini Rumıniyanın tənzimləyici qurumlarının təmsilçiləri tərəfindən 2024-cü ilin birinci yarısında görülməli işlər barədə məlumat verilib. Həmçinin şəbəkənin işçi qrup rəhbərləri tərəfindən görülməli fəaliyyətlə bağlı hesabatları dinlənilib. Şəbəkənin İş Planı tədbir iştirakçılarının nəzərinə çatdırılıb.

İclasda, eyni zamanda "EaPeReg"-in 2025-ci il üzrə sədrliyi üçün Azərbaycanın namizədliyi irəli sürülüb və bu təşəbbüs iclas iştirakçıları tərəfindən dəstəklənib. İKTA rəhbərliyi göstərilən etimada görə iclas iştirakçılarında təşəkkür edərək 2025-ci il ərzində "EaPeReg"-in dayanıqlı işinin təmin ediləcəyini bildirib.

Daha sonra isə cari ilin 28 noyabr tarixində Moldovanın paytaxtı Kişinyovda keçirilən Şərq Tərəfdaşlığı Ölkələrinin Elektron Rabitə Tənzimləyiciləri Şəbəkəsinin (EaPeReg) 24-cü plenar iclasında iştirakçı ölkələrin yekdil səsi ilə, 2025-ci il üçün sədr kimi İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyi (İKTA) seçilmişdir.

EaPeReg sədrliyinin üstünlükləri

EaPeReg-in sədrliyinin İKTA-ya verdiyi üstünlüklər aşağıdakılardır:

Regional və beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq: EaPeReg-in sədri olaraq İKTA, regional və beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində müzakirələrdə daha yaxından iştirak edəcək.

Regional ölkələrlə əməkdaşlığın genişləndirilməsi: Sədrlik çərçivəsində İKTA regional ölkələrin tənzimləyici qurumları ilə əməkdaşlıq əlaqələrini möhkəmləndirmək və Avropa qurumları ilə sıx işgüzar əlaqələr qurmaq imkanı əldə edəcək.

Ən yaxşı təcrübələrin ötürülməsi: İKTA-nın sədrliyi çərçivəsində qabaqcıl tənzimləmə təcrübələrinin mübadiləsinin genişləndirilməsi prioritet məsələ olacaq, bu da ölkəmizdə müvafiq sahənin inkişafına mühüm töhfə verəcək. Azərbaycanın telekommunikasiya tənzimləmə siyasəti beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılaraq, daha müasir və effektiv olacaq.

Həmçinin qeyd edilməlidir ki, şəbəkəyə sədrlik Azərbaycanın telekommunikasiya tənzimləmə institutunun dünya tənzimləyicilər şəbəkəsinə inteqrasiyasını daha da sürətləndirəcək, tənzimləyici mühitin və tənzimləyici mexanizmlərin qurulmasında dünya təcrübəsindən daha yaxından faydalanmağa imkan verəcək.

EaPeReg nədir ?

EaPeReg

Eastern Partnership Regulators
for Electronic Communications

“EaPeReg” 2012-ci ildə “Şərq Tərəfdaşlığı” ölkələrinin elektron rabitə tənzimləyiciləri üçün yaradılmış şəbəkədir. Platformada Azərbaycan, Ermənistan, Gürcüstan, Moldova və Ukrayna iştirakçı ölkələr olaraq fəaliyyət göstərirlər. Rumıniya, Macarıstan, Çexiya, İrlandiya tənzimləyici qurumlarının rəhbərliyi isə fəal şəkildə şəbəkənin işində iştirak edən ölkələrə dəstək verir.

“EaPeReg”in məqsədi regionda rəqabətqabiliyyətli və innovativ elektron rabitə sektorunun inkişafını təşviq etmək üçün bu ölkələrin elektron rabitə tənzimləyiciləri arasında əməkdaşlığı və ən yaxşı təcrübə mübadiləsini asanlaşdırmaqdır. Şəbəkə tənzimləyicilər üçün spektrin idarə edilməsi, genişzolaqlı rabitənin inkişafı və elektron rabitə sahəsində tənzimləyici çərçivələr kimi məsələlər üzrə məlumat və təcrübə mübadiləsi üçün platforma təqdim edir.

COP29

COP29

United Nations
Climate Change

COP29
Baku
Azerbaijan

COP29 tədbirində İKTA-nın iştirakı

COP29 konfransı, iqlim dəyişikliyi ilə mübarizədə və dayanıqlı inkişaf məqsədlərinə nail olmaq üçün ən vacib qlobal platformalardan biri kimi, Azərbaycanın həm regional, həm də beynəlxalq səviyyədə strateji əhəmiyyətini nümayiş etdirdi. Azərbaycanın telekommunikasiya və poçt sahəsində tənzimləyici qurumu olan İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyi (İKTA) da bu tədbirdə yaxından fəal iştirak etdi.

Belə ki, COP29-da iştirak etmiş bir sıra yerli media qurumlarının [COP29 Radiospektrin idarəedilməsi elektron portalı](#)* üzərindən qeydiyyatdan keçirdikləri radiotezliklərlə çalışan avadanlıqların test olunması və etiketlərin vurulması prosesi həyata keçirilmişdir. Həmçinin Dövlət Radiotezliklər İdarəsi (DRI) ilə birlikdə tədbirin təşkil və işıqlandırılması üçün ayrılmış tezlik nominallarına radiomaneə təsiri hallarının qarşısının alınması məqsədilə radioelektron vasitələrin (REV) istifadəsi üçün təyin edilmiş tezliklərin həmin REV-lərə köklənməsi, REV-lərin test və etikətlənməsi, eləcə də radiomonitörinq işləri aparılıb, mobil rabitə operatorlarının texnologiyalar üzrə siqnallarının əhatə dairəsi və qəbul səviyyələri yoxlanılıb.

Bu məqsədlə İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyinin (İKTA) inzibati binasında xüsusi qərargah yaradılmışdır.

Qərargahda İKTA-nın, Dövlət Radiotezliklər İdarəsinin (DRI) və COP29 Azərbaycan Əməliyyat Şirkətinin əlaqəli mütəxəssisləri və əməkdaşlarının iştirakı ilə Azərbaycanda fəaliyyət göstərən yerli televiziya və radio şirkətlərinin, media agentliklərinin, eyni zamanda ölkəmizdə akkreditasiyadan keçmiş xarici media qurumlarının radiotezliklərlə çalışan avadanlıqlarının test edilməsi və etikətlənməsi təmin edilmişdir.

Prosesin növbəti mərhələsi konfrans məkanı Bakı Stadionunda icra edilmişdir. Belə ki, COP29-a qoşulmuş media nümayəndələrinin həmin vaxta qədər qeydiyyatı təsdiq edilməyən radioelektron vasitələrinin etikətlənməsi həyata keçirilmişdir.

Qeyd edək ki, [COP29 Radiospektrin idarəedilməsi elektron portalı](#) media nümayəndələri tərəfindən COP29-da istifadə edilmiş radioelektron vasitələrin qeydiyyatdan keçirilərək, təyin edilmiş tezlik nominallarının həmin radioelektron vasitələrinə köklənməsi tələb olunmuşdur. Xatırladaq ki, COP29 Azərbaycan Əməliyyat Şirkəti tərəfindən konfrans tələblərinə uyğunlaşdırılmaqla istifadəyə verilən [COP29 Radiospektrin idarəedilməsi elektron portalı üzərindən](#) ümumi olaraq 1000-dən artıq avadanlığın qeydiyyatı üçün 350-yə yaxın müraciət daxil olub.

<https://icta.az/show-media-news/cop29-da-istirak-edecek-yerli-media-qurumlarinin-radioelektron-vasitelerinin-test-ve-etiketlenmesine-baslanib?>

<https://www.dri.az/news/327-cop29-t-dbiri-c-rciv-sind-radioelektron-vasit-l-rin-test-v-etiketl-nm-si-prosesi-v-radiomonitoring-isl-ri-davam-etdirilir>

*Qeyd : COP29 tədbiri ilə əlaqədar olaraq İKTA tərəfindən [COP29 Radiospektrin idarəedilməsi elektron portalı](#) yaradılmışdır.

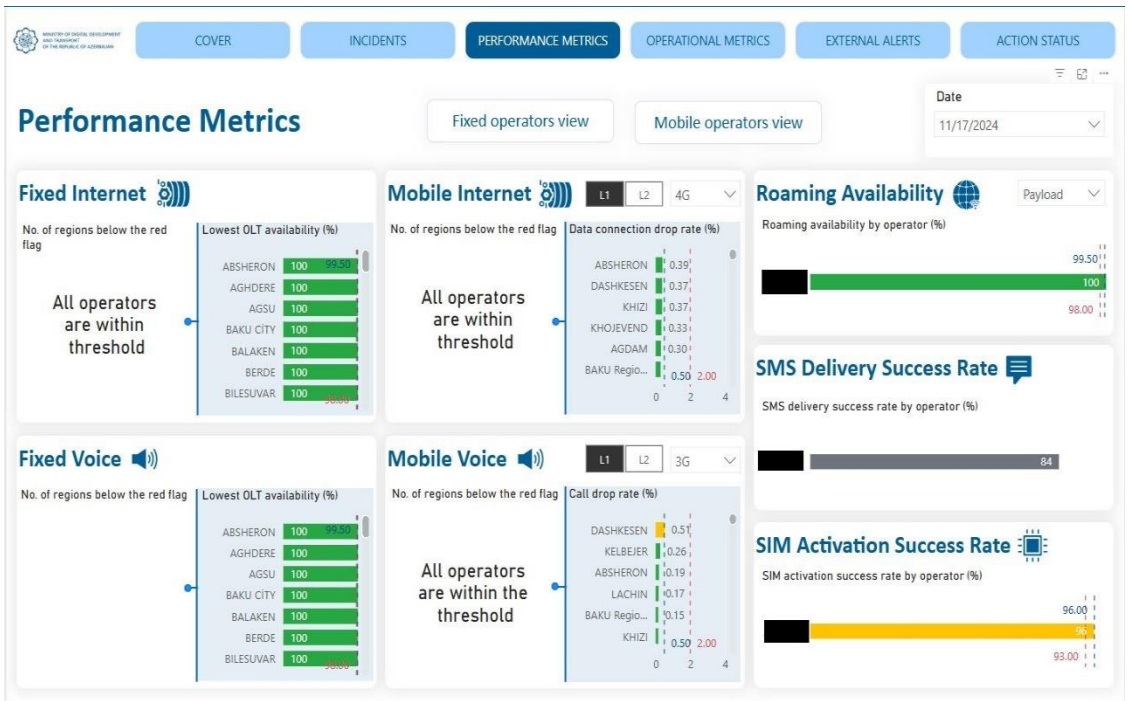
Situasiya Mərkəzi (Situation Room)

Situasiya Mərkəzi (Situation Room)

COP29 kimi beynəlxalq tədbirlər zamanı ölkənin telekommunikasiya infrastrukturunun davamlılığı və təhlükəsizliyi, eləcə də tərəfdaşların rahat kommunikasiya imkanlarının təmin olunması, məlumatların toplanması, təhlili, operativ qərarların qəbulu və effektiv koordinasiya məqsədilə Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi (RİNN) təşəbbüsü ilə "Boston Consulting Group"-un və Agentliyin birgə əməkdaşlığı ilə xüsusi mərkəz - Situasiya Mərkəzi yaradıldı.

Situasiya Mərkəzi (Situation Room) nədir?

Situasiya Mərkəzi operatorların operation, performans göstəricilərinə nəzarət, baş vermiş insidentlərin məlumatlandırma və idarə olunması sistemini qurmaq məqsədilə məlumat mübadiləsini təşkil etmək, qərarvermə prosesini gücləndirmək və aidiyyəti qurumların və ya tərəflər arasında əlaqəni təmin etmək üçün nəzərdə tutulan idarəetmə və monitoring mərkəzidir.

Situasiya Mərkəzinə qoşulma və gələcək planlar

2024-cü il ərzində mərkəzə Azercell və Aztelekom kimi iri operatorların qoşulması təmin olunmuşdur. 2025-ci il ərzində isə digər mobil və «backbone» operatorların da situasiya mərkəzinə qoşulması nəzərdə tutulmuşdur.

Müştəri təcrübəsi

Müştəri təcrübəsi

(OOKLA intellektual platforması)

Speedtest Intelligence® OOKLA cell analytics™

Ookla intellektual platforması əsas iki bölmədən ibarətdir: Speedtest intelligence və Cell analytics.

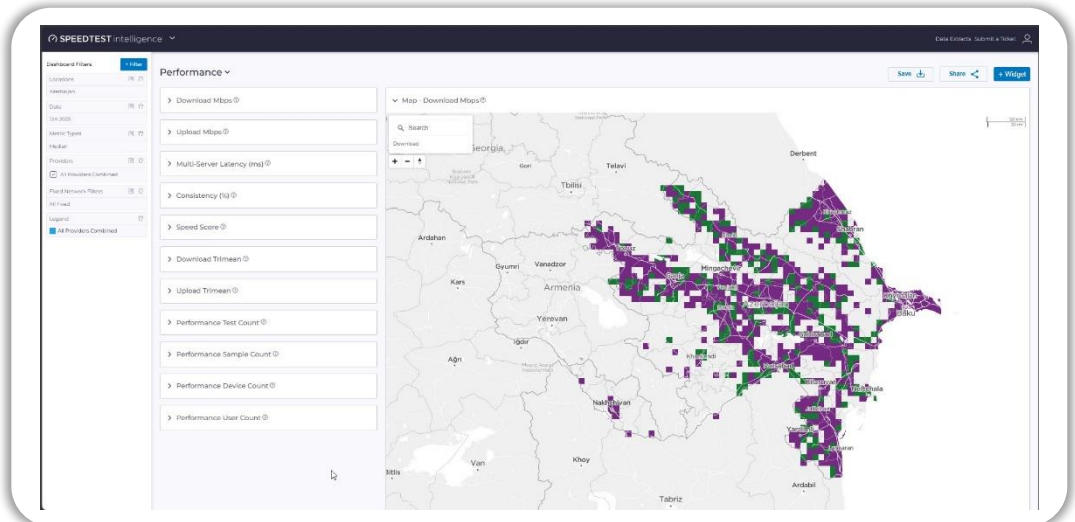
OOKLA Speedtest Intelligence platforması vasitəsilə toplanan məlumatlar əsasında hazırlanmış hesabat, ölkənin müxtəlif bölgələrində şəbəkə keyfiyyətini qiymətləndirmək və inkişaf etdirmək məqsədini güdür. Platforma üzərindən müxtəlif göstəricilər üzrə analiz aparılır: endirmə və yükləmə sürətləri, gecikmə (latency), şəbəkənin ümumi keyfiyyəti, signal gücü və stabil şəbəkə təminatı, eləcə də avadanlıq dəstəyi və şəbəkənin əlçatanlığı kimi əsas performans parametrləri dəyərləndirilir.

Performans: Performans bölməsində Azərbaycandakı mobil operatorlar və internet xidmət provayderləri (ISP) tərəfindən təmin edilən şəbəkə xidmətlərinin sürət və etibarlılığı təhlil edilir.

Şəbəkə Keyfiyyəti: Şəbəkə keyfiyyəti bölməsində, istifadəçi təcrübəsini birbaşa təsir edən RSRP (Reference Signal Received Power), RSRQ (Reference Signal Received Quality), RSSI (Received Signal Strength Indicator) və jitter kimi parametrlər təhlil edilir. Bu göstəricilərin təhlili, Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində internet istifadəçiləri üçün stabil və keyfiyyətli əlaqənin təmin edilməsi baxımından vacibdir.

Mobil Şəbəkənin Əhatə Dairəsi: Bu bölmə 4G və 5G xidmətlərinin ölkə üzrə əlçatanlığını qiymətləndirir. Mobil operatorların 4G xidmətini təmin etdikləri ərazi, ümumi xidmət əlçatanlığı və müxtəlif cihaz növlərinə görə xidmətin mövcudluğu bu bölmədə təhlil edilir.

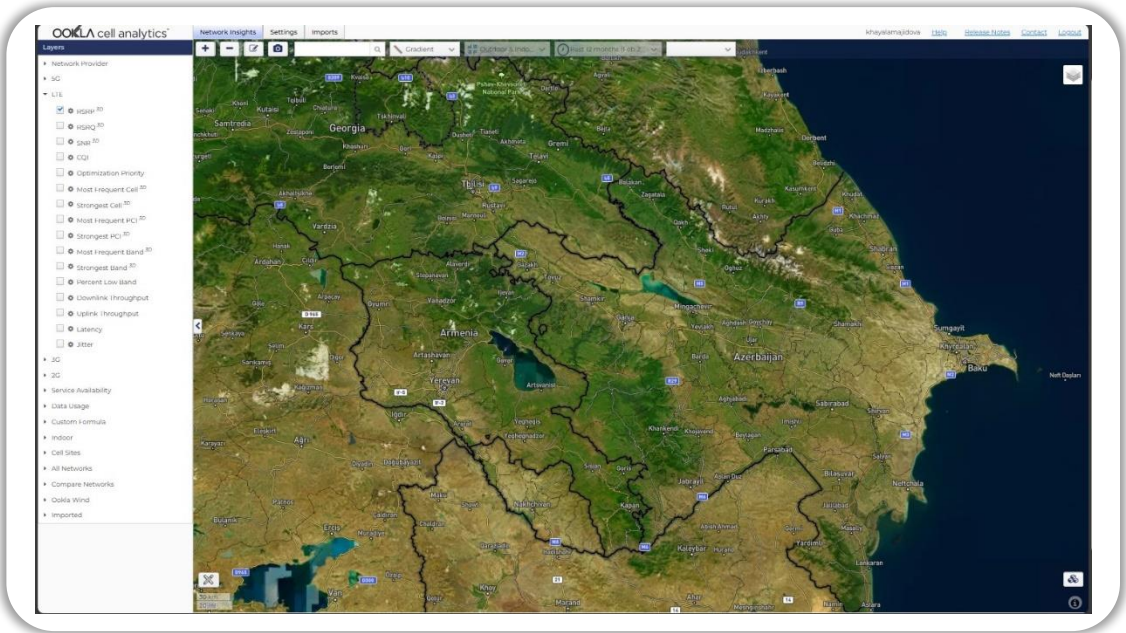
OOKLA Speedtest Intelligence platforması əsasında aparılan təhlil, Azərbaycanın mobil və sabit internet xidmətlərinin mövcud vəziyyətini geniş perspektivdə qiymətləndirmək və inkişaf üçün əsas prioritetləri müəyyən etmək üçün əhəmiyyətli bir addımdır. Hesabatdan əldə edilən məlumatlar mobil operatorlar və ISP-lərə istifadəçilərin təcrübəsini daha da yaxşılaşdırmaq üçün hansı sahələrə diqqət yetirilməli olduğunu göstərir. Bu məlumatlar xidmət keyfiyyətinin artırılması və əhali tərəfindən daxil olmuş şikayətlərin analizi və həlli üçün də əsas təşkil edir.

OOKLA Cell Analytics, mobil şəbəkələrin performansını analiz etmək və optimallaşdırmaq üçün operatorlara və tənzimləyici qurumlara geniş imkanlar təqdim edən bir platformadır. Bu sistem, şəbəkə əhatə dairəsi, siqnal gücü, yükləmə və endirmə sürətləri kimi məlumatları təhlil edərək mobil xidmətin keyfiyyətini artırmağa kömək edir.

Mövcud vəziyyətdə Ookla sürət test bazasına əlçatanlıq artıq təmin edilmişdir və müqavilə tarixindən başlayaraq toplanan sürət testi nəticələri hər gün bazaya daxil edilir və DWH-a (Məlumat Anbarı) yüklənir. Bu proses mütəmadi olaraq davam etdirilir, yəni məlumatlar avtomatik olaraq gündəlik əsasda yenilənir və saxlanılır. Yüklənmiş məlumatlar müxtəlif hesabatların hazırlanması üçün aqreqasiya edilir və emal olunur. Emal edilmiş məlumatlar əsasında ilkin dashboardlar (icmal pəncərələri) hazırlanaraq təqdim edilmişdir. Lazım gəldikdə, müxtəlif istiqamətlərdə əlavə təhlillər aparılır və yeni hesabat pəncərələri hazırlanır. Məlumatların təhlili və vizuallaşdırılması prosesi davam edir və bu təhlillər sürət testləri ilə bağlı geniş və dərin məlumat əldə etmək məqsədilə həyata keçirilir. İrəliləyən dövrlərdə də bu prosesin davamlı təkmilləşdirilməsi nəzərdə tutulur.

İyun ayının 17-dən 31 dekabr tarixinədək 140 internet provayder (İSP) üzrə ümumilikdə 355 127 istifadəçi tərəfinədn 2 485 709 sürət testi aparılmışdır. Nəticədə, hər bir İSP-yə spesifik hesabatlar hazırlanaraq rəsmi məktublarla təqdim edilmiş və şəbəkə avadanlıqlarının optimallaşdırılması üçün təkliflər irəli sürülmüşdür. Bu yanaşma, İSP-lərə xidmət keyfiyyətini artırmaqda və istehlakçıların daha stabil internet bağlantısı əldə etməsində yardımçı olmağı hədəfləyir.

Qeyd: Telekommunikasiya sahəsində tənzimləyici orqan kimi fəaliyyət göstərən İKTA, Ookla platformalarının lisenziyasını satın almışdır. Bu strateji addım, telekommunikasiya xidmətlərinin keyfiyyətini obyektiv şəkildə ölçmək, təhlil etmək və beynəlxalq standartlara uyğun qiymətləndirmək məqsədini dəstəkləmək üçün atılmışdır.

Bu lisenziyanın alınması dövlət vəsaitlərinin məqsədyönlü şəkildə istifadəsi nəticəsində həyata keçirilmiş və onun təmin etdiyi texnoloji və analitik imkanlar sektorda istehlakçı məmnuniyyətini artırmaq, infrastruktur inkişafını dəstəkləmək və ümumi tənzimləmə fəaliyyətlərini daha səmərəli şəkildə təşkil etmək üçün istifadə olunmaqdadır.

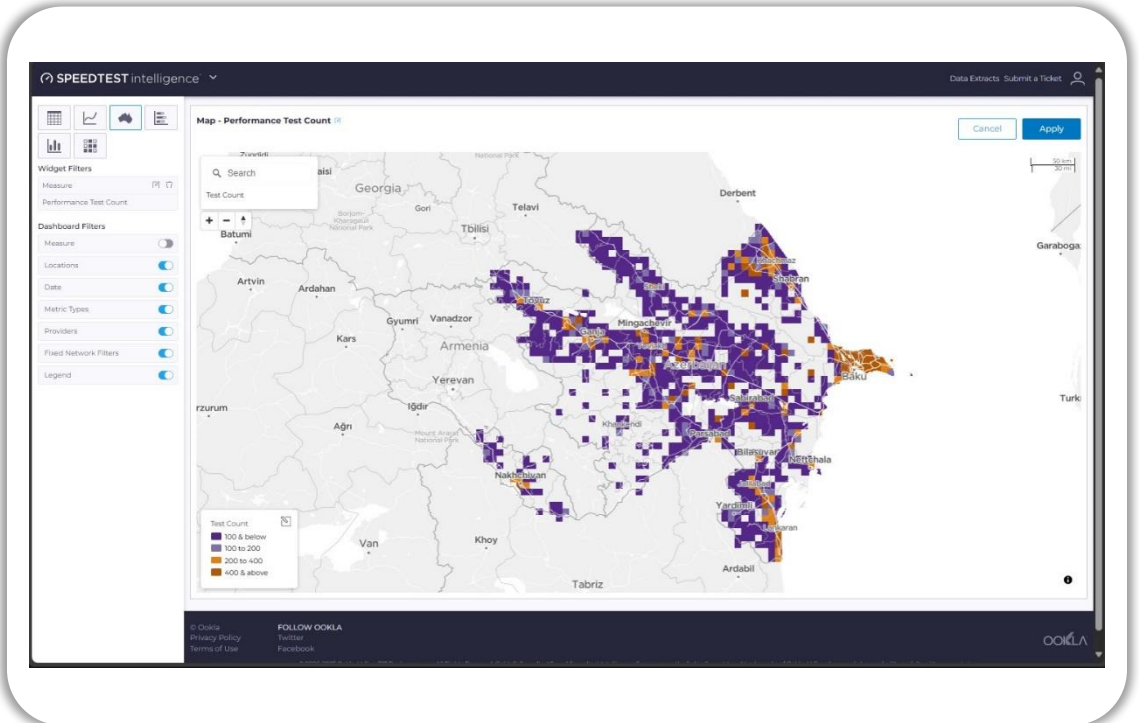
OOKLA «Speed Test» alətinin inteqrasiyası

İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyinin (İKTA) təqdim etdiyi E-şikayət platformasının veb və mobil versiyalarına OOKLA-nın "Speed Test" aləti lisenziya əsasında inteqrasiya edilmişdir. Bu yenilik istehlakçılara internet xidmətlərinin göstəricilərini (texniki parametrlərini) müstəqil şəkildə ölçmək və qiymətləndirmək üçün müasir və dəqiq vasitə təqdim edir.

OOKLA-nın "Speed Test" aləti dünyada geniş qəbul görmüş və dəqiqliyi ilə seçilən bir texnoloji platformadır. Onun E-şikayət sisteminə inteqrasiyası vasitəsilə istehlakçılar öz internet xidmətinin sürətini (endirmə və yükləmə sürəti), gecikmə (latency) müddətini, həmçinin digər texniki göstəriciləri real vaxt rejimində asanlıqla təhlil edə bilərlər. Bu yanaşma İKTA-nın istehlakçı hüquqlarını qorumaq, xidmət keyfiyyətini artırmaq və istifadəçilərə şəffaf məlumat təqdim etmək məqsədini gücləndirir.

Eyni zamanda, bu inteqrasiya vasitəsilə İKTA istehlakçılardan əldə edilən məlumatları təhlil edərək ümumi internet xidmətlərinin keyfiyyəti ilə bağlı ətraflı statistik analizlər aparmağa imkan qazanır. Bu analizlərdən əldə olunan nəticələr ölkə üzrə internet xidmətlərinin inkişafına və tənzimləyici qərarların formalaşdırılmasına dəstək olur.

Bu texnoloji yenilik, həmçinin, istehlakçıların öz internet provayderləri ilə bağlı şikayətlərini daha dəqiq və əsaslandırılmış şəkildə təqdim etmələrini təmin edir. İKTA-nın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən bu addım, ölkədə rəqəmsal xidmətlərin inkişafına və istifadəçi məmnuniyyətinin artırılmasına mühüm töhfə verir.

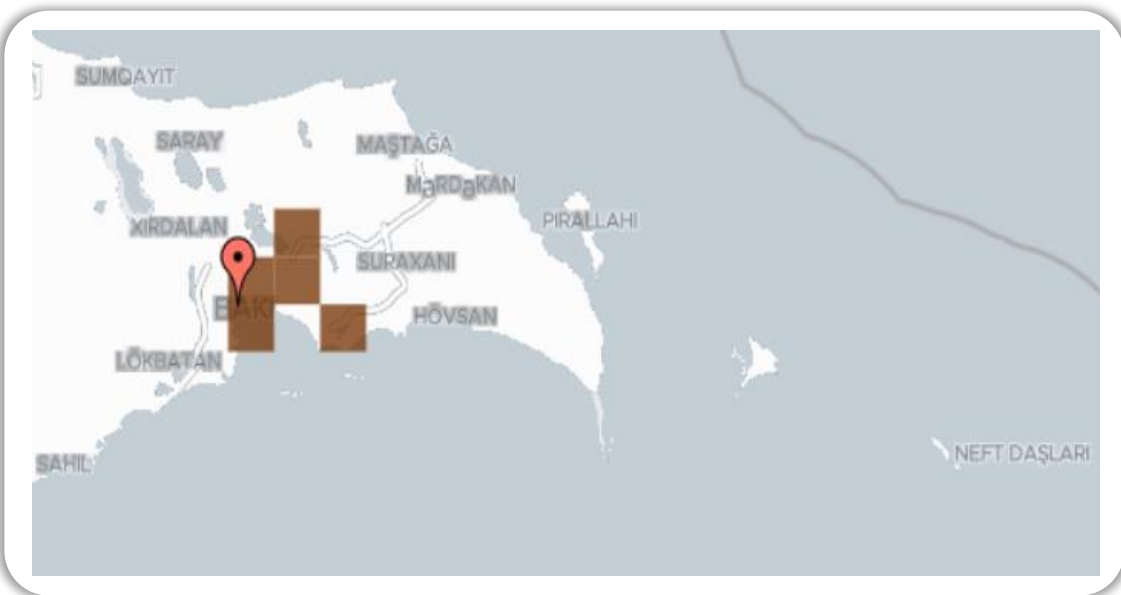

Sahə ölçmələri

İKTA-nın apardığı sahə ölçmələrinin test icmalı

Qeyd edilməlidir ki, radiotezlik resurslarından istifadənin mühafizəsi və internet xidmətlərinin keyfiyyətinin monitorinqi, İKTA-nın Nizamnaməsinin 3.1.7 və 3.1.10-cu yarımbəndlərindən irəli gələn vəzifə öhdəliklərinin əsas istiqamətlərindəndir. Spekrdən istifadəyə dair dəqiq və hərtərəfli məlumatların əldə olunması subyektlərə ayrılmış radiotezliklərdən səmərəli istifadənin təşkilinə, o cümlədən radiotezlik ehtiyatlarından istifadənin tənzimlənməsində internet keyfiyyətinin yoxlanılmasına kömək edir.

İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyi (İKTA) tərəfindən həyata keçirilən sahə ölçmələri çərçivəsində mobil rabitə xidmətlərinin keyfiyyət göstəricilərinin qiymətləndirilməsi məqsədilə testlər aparılmasına başlanılmışdır. Bu testlərin əsas məqsədi mobil rabitə xidmətlərinin mövcud vəziyyətini obyektiv şəkildə analiz etmək, xidmət təminatçıları tərəfindən təqdim edilən xidmətlərin keyfiyyət səviyyəsini öyrənmək və bu sahədə beynəlxalq standartlara uyğunluğu təmin etməkdir.

Məlumat toplama sistemi və verilənlər bazası

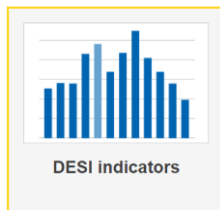
Məlumat toplama sistemi (DCS) və verilənlər bazası

Agentlik (İKTA) 2023-cü ilin əvvəllərindən başlayaraq operator və provayderlərdən onların maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətini əks etdirən statistik (texniki-iqtisadi) göstəricilər və eyni zamanda telekommunikasiya xidmətləri üzrə keyfiyyət (QoS, QoE) göstəriciləri üzrə məlumatların toplanması prosesinə başlamışdır. Bu məqsədlə İKTA tərəfindən müvafiq elektron xidmət və informasiya sistemi - DCS (data collection system) hazırlanaraq istifadəyə verilmişdir. Qeyd olunan göstəricilərlə yanaşı Dünya Bankı Qrupunun "Business Ready" metodoloji layihəsindən və Avropa İttifaqının Şərq Tərəfdaşlığı birgə siyasət təşəbbüsünün "EU4Digital" proqramından irəli gələn statistik göstəricilər də verilənlər bazasına (indikatorlar siyahısına) əlavə edilmişdir.

Bundan əlavə, beynəlxalq reytinglərdə ölkəmizin mövqeyinin daha da yaxşılaşdırılması və eyni zamanda İKTA-nın verilənlər bazasının təkmilləşdirilməsi və tərkib hissəsinin zənginləşdirilməsi məqsədilə Beynəlxalq Telekommunikasiya İttifaqının (ITU) və Avropa Telekommunikasiya Standartları İnstitutunun (ETSI) göstəriciləri və eyni zamanda Avropanın Rəqəmsal İqtisadiyyat və Cəmiyyət İndeksi-nin (DESI) rəqəmsal performans dair göstəriciləri də İKTA-nın verilənlər bazasına (indikator siyahısına) daxil edilmişdir.

Məlumat toplama sisteminin (DCS) və verilənlər bazasının təkmilləşdirilməsi və beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması üzrə işlər 2024-cü ildə də davam etdirilmişdir. Belə ki, İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyi (İKTA), Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının (EBRD) dəstəyi ilə telekommunikasiya bazarında rəqabətliyin qorunması üzrə fəaliyyətlərin gücləndirilməsi məqsədilə texniki yardım layihəsinin icrasına başlamışdır. Layihə çərçivəsində Agentliyin funksional fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi, telekommunikasiya bazarının dərin təhlilinin aparılması və bazarda rəqabət səviyyəsinin qiymətləndirilməsi üçün müasir metodologiyanın işlənilməsi hazırlanması istiqamətində tədbirlər həyata keçirilmişdir. Bu texniki yardım layihəsi 2023-cü ildə başlamış və 2024-cü ildə də davam etdirilmişdir. Layihənin icrası, sektor üzrə geniş təcrübəyə malik olan Salience Consulting şirkətinin iştirakı ilə həyata keçirilmişdir. Şirkətin tövsiyələri və hesabatları əsasında verilənlər bazasına (indikatorlar siyahısına) bir sıra əlavə göstəricilər daxil edilmişdir. Layihə çərçivəsində görülən işlər, ölkənin telekommunikasiya bazarında sağlam rəqabət mühitinin təmin olunmasına, bazar təhlili üzrə qabaqcıl yanaşmaların tətbiqinə və ümumilikdə sektorun davamlı inkişafına töhfə verəcəkdir.

Qeyd: İKTA-nın topladığı məlumatlardan telekommunikasiya sahəsində xidmət bazarlarının və eyni zamanda bu sahədə zəruri təhlillərin aparılması, xidmət bazarlarının formalaşdırılması istiqamətində müvafiq tədbirlər görmək üçün istifadə olunur.

EU4Digital

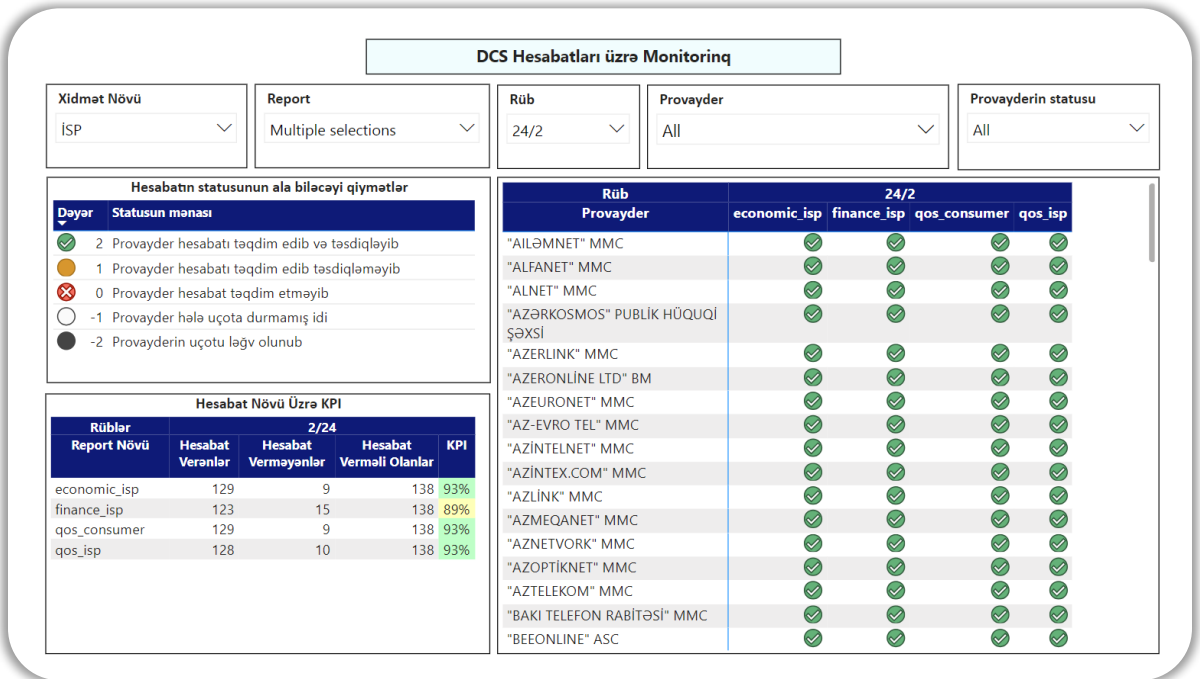

2024-cü il ərzində həmçinin Agentlik tərəfindən ölkədə fəaliyyət göstərən internet provayder və operatorların nümayəndələri üçün dövrü hesabatvermə (DCS – məlumat toplama sistemi) üzrə praktiki təlimlər keçirilmişdir.

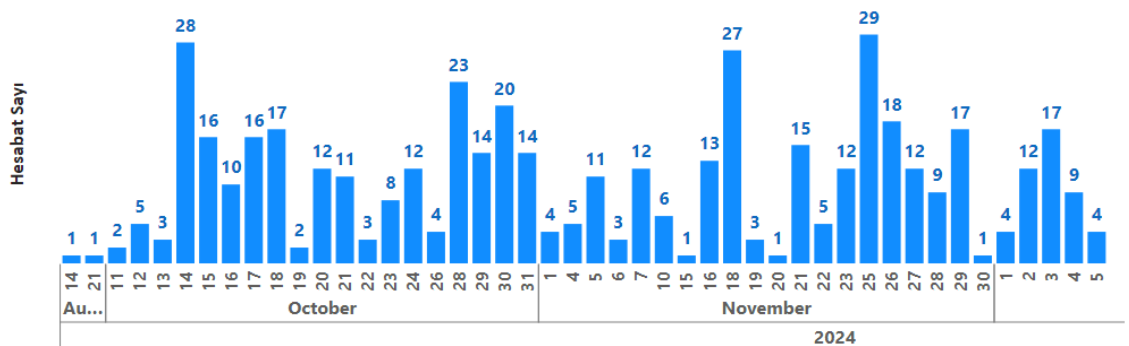
Təlimlərin məqsədi internet provayder və operatorlar tərəfindən Tənzimləyici quruma (İKTA-ya) göndəriləcək müxtəlif növ dövrü hesabatların düzgün doldurulması üzrə nəzəri və praktiki biliklərin artırılması olmuşdur.

Şirkətlərin nümayəndələrinin iştirak etdiyi təlimdə telekommunikasiya bazarının iştirakçıları tərəfindən Tənzimləyici quruma (İKTA-ya) təqdim olunacaq müxtəlif növ dövrü hesabatların, o cümlədən keyfiyyət göstəriciləri üzrə hesabat, maliyyə göstəriciləri üzrə hesabat, təsərrüfat göstəriciləri üzrə hesabat və sahibkarlıq və biznes mühitinin qiymətləndirilməsi üzrə hesabatların doldurulması İKTA mütəxəssisləri tərəfindən əyani şəkildə nümayiş etdirilib, izahlı təlimatlar və tövsiyələr verilib.

Bundan başqa, təlim iştirakçılarının hesabatlara daxil edilən məlumatlarda ən çox edilən xətlər ilə bağlı İKTA-ya yönləndirdikləri suallar ətrafı cavablandırılıb, müzakirə və fikir mübadiləsi aparılıb.

Günlər üzrə verilən hesabat sayı

«Data Warehouse» (Məlumat Anbarı)

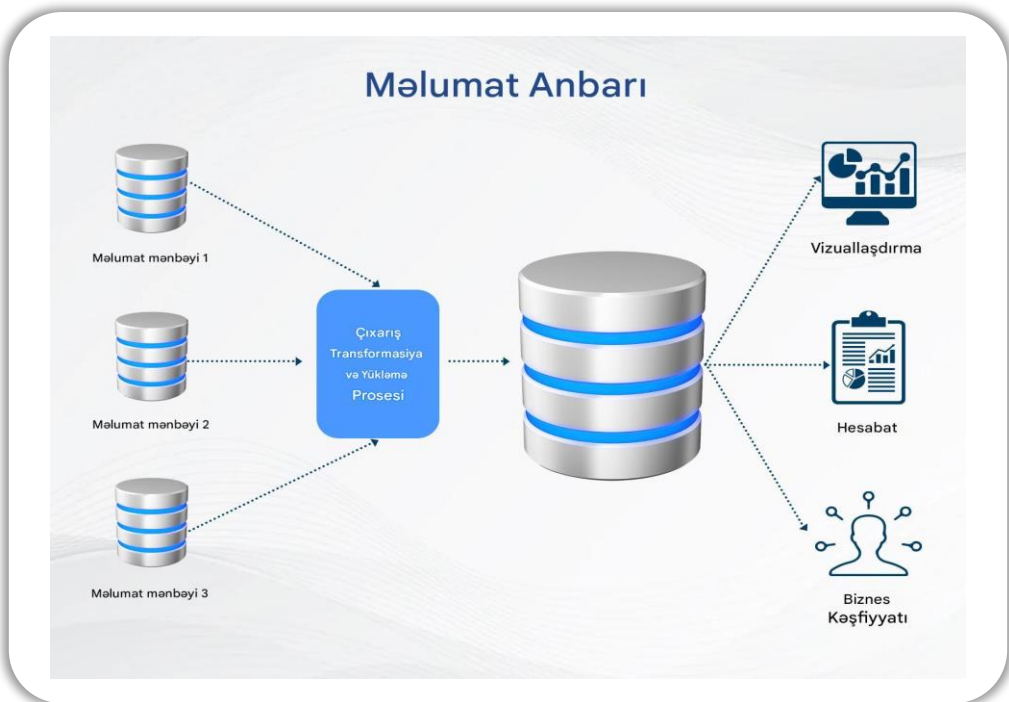
Data
Warehouse

Data Warehouse nədir?

Məlumat anbarları (Data Warehouse, qısaca DWH) müxtəlif mənbələrdən böyük miqdarda cari və tarixi məlumatları saxlayır. DWH-da ilkin məlumatlardan (raw data) seçilmiş, təmizlənmiş və aqreqatlaşdırılmış məlumatlar saxlanılır.

İKTA-da Data Warehouse (Məlumat Anbarı) qurulması istiqamətində ilkin mərhələlər üzrə əhəmiyyətli addımlar atılmışdır. İlk növbədə, məlumatların təhlükəsiz və effektiv saxlanması məqsədilə virtual serverlər təyin edilmiş və bu serverlər üzərində məlumatların mühafizəsini təmin etmək üçün müvafiq təhlükəsizlik qaydaları tətbiq edilmişdir. Bu çərçivədə müxtəlif texniki və təhlükəsizlik tədbirləri görülmüşdür. Hazırda mövcud elektron xidmətlərə aid olan məlumat bazaları, Ookla sürət testi bazaları, həmçinin digər qurumlardan, məsələn, lisenziya və avadanlıqlara dair əldə edilən məlumatların emal edilməsi prosesi həyata keçirilir. Bu məlumatlar əvvəlcə təhlil edilir, uyğun şəkildə DWH-a yüklənir. Yüklənmə prosesinin fasiləsiz və mütəmadi şəkildə davam etdirilməsi üçün texniki dəstək göstərilir və proses hər bir mərhələdə diqqətlə nəzarət altında saxlanılır. Məqsəd, məlumatların müasir və təhlükəsiz mühitdə saxlanılmasını təmin etməklə yanaşı, onların analiz edilməsi və gələcək istifadə üçün əlçatan olmasını təmin etməkdir. Proses davam etdirildikcə, məlumatların keyfiyyəti və təhlükəsizliyi daha da artırılacaqdır.

Telekommunikasiya bazarı və istehlakçılarının hüquqları

Bazar və istehlakçı hüquqları

Telekommunikasiya sektorunda sağlam rəqabətin inkişafı, istehlakçı hüquqlarının qorunması və xidmət keyfiyyətinin təmin olunması, tənzimləyici qurum üçün strateji əhəmiyyət daşıyan məsələlərdən biridir. Bu baxımdan, İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyi (İKTA) tərəfindən həyata keçirilən tədbirlər, internet xidmətləri göstərən operator və provayderlər üçün ciddi nəzarət mexanizmləri yaratmışdır.

Həmçinin İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyi (İKTA) telekommunikasiya sektorunda istehlakçıların hüquqlarının qorunmasını, onların xidmətlərdən istifadə zamanı üzləşdikləri problemlərin operativ həll edilməsini və provayderlərlə bağlanan müqavilələrin qanunvericiliklə müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olmasını diqqətdə saxlayır.

İKTA, xüsusən də internet xidmətləri göstərən operator və provayderlərin istehlakçılarla bağladığı müqavilələrin "Telekommunikasiya Haqqında Qanun"a uyğun olub-olmamasını mütəmadi olaraq araşdırmışdır. Bu araşdırmanın əsas məqsədi, müqavilələrin "Telekommunikasiya Haqqında Qanun"a uyğun olub-olmamasını yoxlamaq, istehlakçı hüquqlarının qorunmasını təmin etmək və müqavilələrdəki hüquqi boşluqları aradan qaldırmaqdır.

Bu prosesdə abunə müqavilələrində aşkarlanan uyğunsuzluqlar təhlil edilmiş və provayderlərə qanunvericilik tələblərinə uyğun düzəlişlər etmək üçün müvafiq tövsiyələr verilmişdir.

Qanunun 40-cı maddəsinə əsasən, provayderlər abunəçilərlə bağladığı müqavilələrdə qanuni zəruri tələblərə uyğunluq təmin etməli, istehlakçı hüquqlarını qorumaq məqsədilə müqavilələr şəffaf və aydın olmalıdır.

2024-cü ildə İKTA bu istiqamətdə öz fəaliyyətini daha da intensivləşdirmiş, operator və provayderlərlə fərdi görüşlər keçirərək istehlakçı şikayətlərini və müqavilələrdəki qüsurları müzakirə etmişdir. Bu görüşlərdə hər bir provayderə müqavilələrində aşkarlanan qüsurlar və uyğunsuzluqlar haqqında rəsmi bildirişlər təqdim edilmiş və düzəlişlər aparılması tələb olunmuşdur.

Xüsusilə, istehlakçı hüquqlarının qorunması ilə bağlı müqavilələrdə nəzərə alınmalı olan əsas şərtlərin təmin edilməsi, müqavilə müddəalarının şəffaf və aydın olması vurğulanmışdır. Bu görüşlərin nəticəsində provayderlərin 90%-i abunə müqavilələrini qanunun tələblərinə uyğunlaşdırmışdır ki, bu da sektorda şəffaflığın artırılması və istehlakçı hüquqlarının daha yaxşı qorunması baxımından mühüm bir irəliləyişdir.

Telekommunikasiya Haqqında Qanunun tələblərinə uyğun olan və uyğun olmayan müqavilələrin (İSP ilə istehlakçı arasında bağlanmış müqavilələr) müqayisəli təhlili

Qanunun tələblərinə
uyğun olan
müqavilələr

Qanunun tələblərinə
uyğun olmayan
müqavilələr

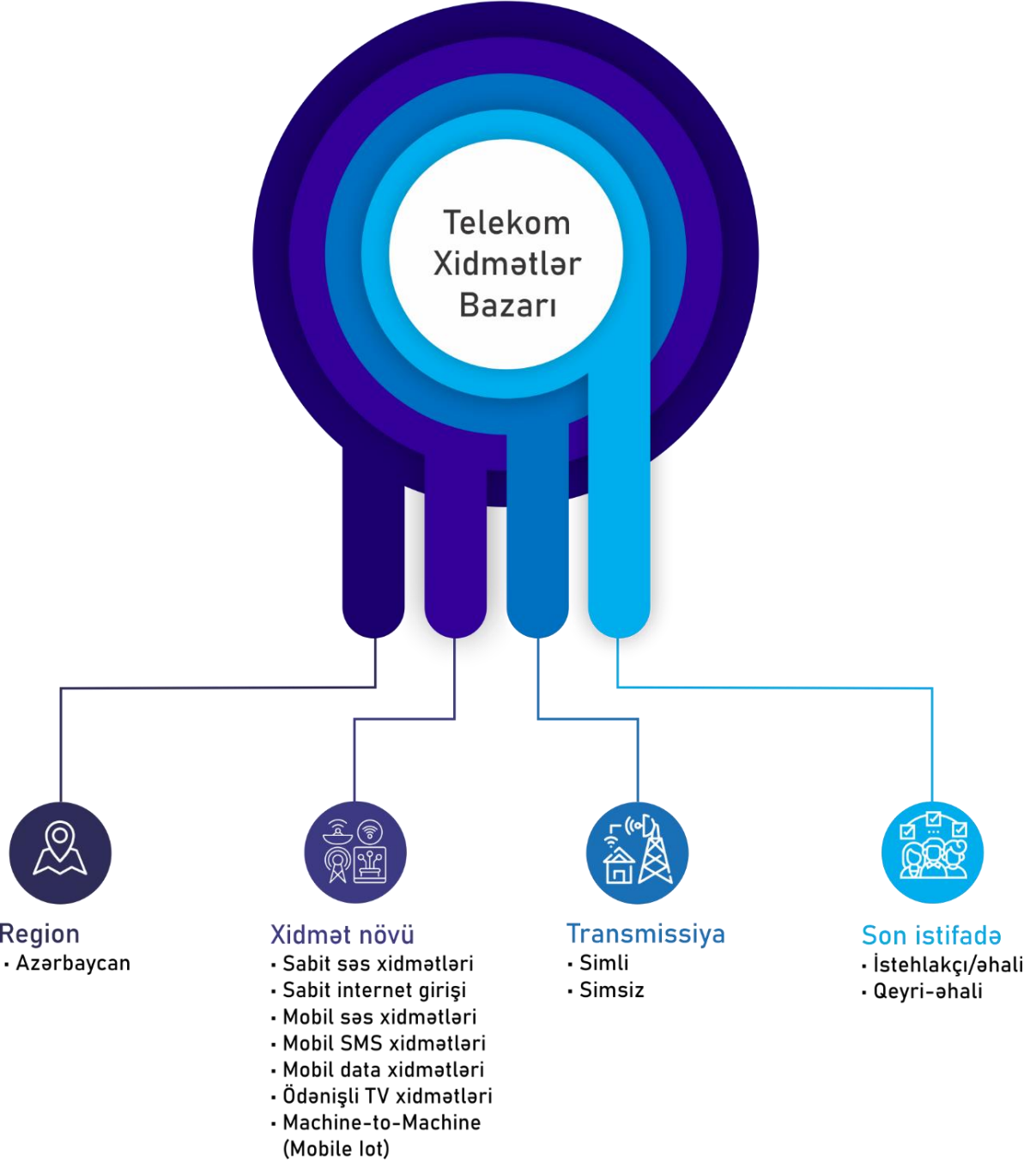
91%

9%

Telekom bazarının quruluşu

Telekom xidmətləri bazarı - hesabat segmentasiyası

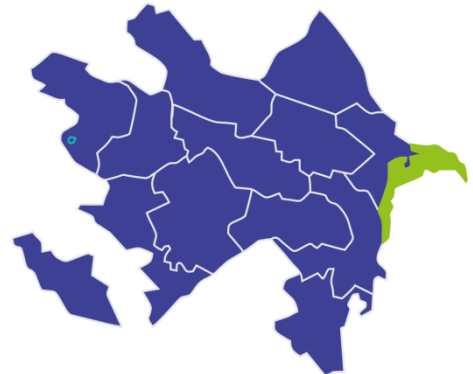

Genişzolaqlı xidmətlər bazarı - hesabat segmentasiyası

Genişzolaqlı xidmətlər bazarı - regionlar üzrə tendensiyalar

- Ən böyük bazarlar
- Sürətlə böyüyən bazar

Ölkə üzrə sabit genişzolaqlı internet abunəçiləri üzrə statistika

Ölkə üzrə sabit genişzolaqlı internet abunəçiləri üzrə əsas məlumatlar (abunəçilərin sayı, texnoloji bölgü, sürət aralığı) aşağıdakı infoqrafiklərdə göstərilmişdir. Müvafiq göstəricilər İKTA-nın Məlumat Toplama Sistemindən (DCS (data collection system)) təmin edilmişdir.

Ölkə üzrə sabit genişzolaqlı internet abunəçilərinin sayı

2.2 milyon

Texnologiyaya Göre Abunəçi Sayı

Texnologiya	Abunəçi Sayı	Bazar Payı
xDSL	355,064	15.84%
xPON	1,636,564	73.00%
Ayrılmış xətt	12,928	0.58%
Simsiz internet	32,093	1.43%
Peyk internet	21	0.00%
ETTH	205,225	9.15%
Cəmi	2,241,895	100.00%

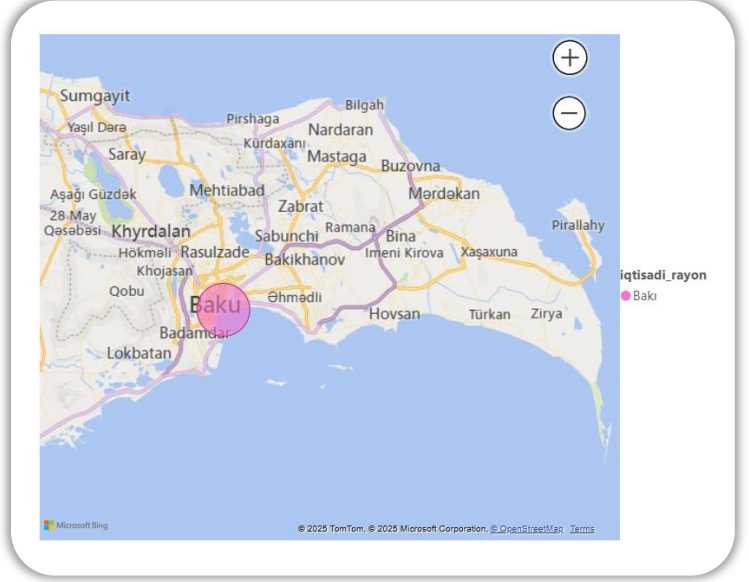
İnternet Sürətinə Göre Abunəçi Sayı

Sürət Aralığı	Abunəçi Sayı	Bazar Payı
2 Mbit/s-ə qədər	73,225	3.27%
2 Mbit/s - 10 Mbit/s	213,019	9.50%
10 Mbit/s - 30 Mbit/s	80,837	3.61%
30 Mbit/s - 50 Mbit/s	378,501	16.88%
50 Mbit/s - 100 Mbit/s	387,046	17.26%
100 Mbit/s - 1 Gbit/s	1,109,043	49.47%
1 Gbit/s-dən çox	224	0.01%
Cəmi	2,241,895	100.00%

Bakı şəhərində və regionlarda fəaliyyət göstərən internet provayderlər üzrə statistika

Bakı şəhəri üzrə:

108
Provayder Sayı

Regionlar üzrə:

98
Provayder Sayı

Mənbə: İKTA-nın Məlumat Toplama Sistemi (DCS)

Hesabatlılıq

Hesabatlılıq

İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyi (İKTA) ölkədə telekommunikasiya və poçt xidmətləri sahəsində tənzimləyici qurum olaraq müvafiq sahədə dövlət siyasətinin formalaşdırılması və həyata keçirilməsində iştirak edir. İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyinin nizamnamə fondu 100 000 (bir yüz min) manatdır və dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına formalaşır.

İKTA-nın fəaliyyətinin həyata keçirilməsi məqsədilə 2024-cü il üçün dövlət büdcəsindən 2 milyon 500 min manat vəsait ayrılmışdır.

İKTA tərəfindən təqdim və dərc olunan hesabatlar

2024-cü il ərzində İKTA tərəfindən qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq aidiyyəti orqan və qurumlara müvafiq maliyyə hesabatları təqdim edilmişdir. Həmin hesabatlar barədə məlumatlar aşağıda göstərilmişdir:

Maliyyə hesabatları

- İKTA-nın 2024-cü il audit edilmiş maliyyə hesabatlarının qısa icmalı
- İKTA-nın 2024-cü il üçün maliyyə hesabatları

Qeyd edilməlidir ki, İKTA maliyyə hesabatlarını qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada tərtib, təqdim və dərc edir.

Həmçinin İKTA öz fəaliyyətinin müstəqil surətdə yoxlanılması üçün kənar auditor cəlb edir.

Digər hesabatlar

- İKTA-nın 2024-cü il üzrə illik hesabatı
- Dövlət Vergi Xidmətinə təqdim olunan hesabatlar
- Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna təqdim olunan hesabatlar
- Dövlət Statistika Komitəsinə təqdim olunan hesabatlar
- Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinə təqdim olunan hesabatlar
- Digər aidiyyəti qurumlara təqdim olunan hesabatlar

Normativ-hüquqi
bazanın
təkmilləşdirilməsində
iştirak

Normativ-hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsində iştirak

Telekommunikasiya sahəsində tənzimləmənin, habelə bu sahəyə səmərəli nəzarətin təmin edilməsi məqsədilə, "Azərbaycan Respublikasında rəqəmsallaşma, innovasiya, yüksək texnologiyalar və rabitə sahəsində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 11 oktyabr tarixli 1464 nömrəli Fərmanı əsasında yaradılmış Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi tabeliyində İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyi (bundan sonra - Agentlik) tərəfindən mövcud qanunvericiliyin inkişaf etdirilməsi istiqamətində müvafiq araşdırmalar aparılmış və aidiyyəti üzrə təkliflər verilmişdir.

- **Telekommunikasiya sahəsini tənzimləyən qanunvericilik çərçivəsinin təkmilləşdirilməsi üzrə Azərbaycan Respublikasının Qanun layihəsinin hazırlanması:**

Müasir dövrün ən yaxşı tənzimləmə çərçivələrindən hesab edilən Avropa İttifaqının 2018/1972 nömrəli Direktivi ilə təsdiq olunmuş "Avropa Elektron Kommunikasiya Kodeksi" əsas götürülərək, Agentlik tərəfindən Qanun layihəsi hazırlanmış və aidiyyəti üzrə təklif edilmişdir. Layihə hazırlanarkən, "EU4Digital" təşəbbüsü, Dünya Bankı kimi mötəbər təsisatların, eləcə də Boston Consulting Group kimi nüfuzlu konsaltinq şirkətinin tövsiyələri də nəzərə alınmışdır.

Layihədə tənzimləyici, onun fəaliyyətinin məqsəd və istiqamətləri, səlahiyyətləri barədə maddələr öz əksini tapmışdır.

Layihədə, Avropa modelinə uyğun şəkildə qabaqlayıcı tənzimləmə ("ex-ante" regulation) çərçivəsində bazar təhlili (market analysis), bazara əhəmiyyətli təsir (significant market power - SMP) göstərən təchizatçının müəyyən edilməsi, onun üzərinə tənzimləyici (şəffaflıq, bərabər rəftar, mühasibat uçotunun ayrıca aparılması, giriş, tariflərin tənzimlənməsi və xərclərin uçotu və digər öhdəliklər) öhdəliklərin qoyulması (asymmetric regulation) məsələləri əks olunmuşdur. Bu yanaşma Birləşmiş Millətlər Təşkilatının telekommunikasiya, informasiya və kommunikasiya texnologiyaları sahəsində ixtisaslaşmış qurumu olan və ölkəmizin də üzv olduğu Beynəlxalq Telekommunikasiya İttifaqının öz daimi orqanı olan Telekommunikasiya Standartlaşdırma Sektorunun (ITU-T) "Bazarın müəyyən edilməsi və bazarda əhəmiyyətli təsire malik operatorların müəyyənləşdirilməsi prinsipləri" haqqında ITU-T D.261 Tövsiyyəsi (Recommendation ITU-T D.261. Principles for market definition and identification of operators with significant market power) sənədi ilə də uyğunluq təşkil edir.

Giriş və arabağlantı (access and interconnection) ilə bağlı məsələlər də Avropa modeli əsasında yenidən işlənmişdir. Giriş və arabağlantı ilə bağlı şərtlərin şəffaflığı, bərabərliyi, tariflərin xərc əsaslı olması (arabağlantıda isə müəyyən edilmiş tariflərə uyğun olması), mübahisələrin tənzimləyici tərəfindən həlli və tənzimləyici öhdəliklərin qoyulmasına (symmetric regulation) dair məsələlər nəzərdə tutulmuşdur. Qanun layihəsi ilə müəyyən olunan bazarlara və qiymətlərə təsir edən və son nəticədə istehlakçıların maraqlarının qorunmasına yönəlmiş tənzimləmə səlahiyyətləri əsasında "alətlər dəsti" vasitəsilə, rəqabət təşviqinin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Qanun layihəsində tənzimləmə hesabatlılığının təmin edilməsi, müvafiq sahədə lisenziyalaşdırma, icazə və reyestr işinin təşkili, elektron kommunikasiya şəbəkələrinin yaradılması, istismarı və idarə edilməsi, şəbəkə və xidmətlərin təhlükəsizliyinin və dayanıqlılığının təmin edilməsi, texniki tənzimləmənin təşkili, məhdud resurs olan nömrə resursundan və radiospektrdən istifadə, universal xidmətlərin təmin edilməsi, istehlakçıların hüquqlarının və qanuni maraqlarının müdafiəsi, elektron kommunikasiya xidmətlərinin xidmət keyfiyyətinin təmin edilməsi, tarif siyasətinin tənzimlənməsi, müvafiq sahədə məlumat mühafizəsinin təmin edilməsi, normativ hüquqi aktlarda müəyyən edilmiş tələblərə əməl olunmasına nəzarətin təşkili və həyata keçirilməsi, elektron kommunikasiya təchizatçıları arasında mübahisələrin səmərəli həlli mexanizminin tətbiqi və beynəlxalq əməkdaşlığın təmin edilməsi məsələlərinə də toxunulmuşdur.

Qanun layihəsinin qəbulu, Beynəlxalq Telekommunikasiya İttifaqının "The ICT Regulatory Tracker" və "The G5 Benchmark", Dünya Bankının "Business Ready (B-READY)" kimi reytinglərin tənzimləmə çərçivəsinə dair hissələri üzrə ölkəmizin mövqeyinin əsaslı şəkildə yaxşılaşmasına böyük töhfə verəcəkdir. Hal-hazırda Qanun layihəsi aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) ilə razılaşdırılma mərhələsindədir.

- **Telekommunikasiya sahəsində fəaliyyətə, eləcə də normativ hüquqi aktların tələblərinə əməl olunmasına dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi ilə bağlı münasibətlərin tənzimlənməsi üzrə təkliflərin təqdim olunması:**

Telekommunikasiya sahəsində tənzimləmə və nəzarət səlahiyyətlərinin effektiv təşkili, müvafiq sahədə müəyyən olunmuş məqsəd və hədəflərə nail olmaq üçün daha operativ icra və nəzarət mexanizmlərinin tətbiqi, eləcə də sağlam rəqabət mühitinin təmin edilməsi məqsədilə, Agentlik tərəfindən araşdırmalar aparılmış və aidiyyəti üzrə təkliflər təqdim edilmişdir.

Təkliflər, telekommunikasiya sektorunda nəzarət mexanizmlərinin formalaşdırılması, telekommunikasiya sahəsində fəaliyyətə, eləcə də telekommunikasiya xidmətləri göstərən, habelə bu xidmətlərdən, nömrə resursundan və radiotezliklərdən istifadə edən şəxslər tərəfindən müvafiq sahədə normativ hüquqi aktların tələblərinə əməl olunmasına dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi ilə bağlı münasibətlərin tənzimlənməsi üzrə məsələləri özündə ehtiva edir. Müvafiq sahədə nəzarətin məqsədi, nəzarət subyektləri tərəfindən "Telekommunikasiya haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun və müvafiq sahə üzrə digər normativ hüquqi aktların tələblərinin yerinə yetirilməsini, pozuntuların qarşısının alınmasını, yol verilmiş pozuntuların vaxtında aşkar edilərək aradan qaldırılmasını və pozuntu törətmiş şəxslər barəsində qanunvericiliyə uyğun qaydada tədbirlər görülməsini təmin etməkdən ibarətdir.

- **Telekommunikasiya sahəsi üzrə dövlət xidmətlərinin çevikliyinin və səmərəliliyin artırılmasına istiqamətlənmiş təkliflərin təqdim edilməsi:**

Telekommunikasiya sahəsində tənzimləmə və nəzarət səlahiyyətlərinin effektiv və səmərəli təşkili, müvafiq sahə üzrə inzibatçılığın təkmilləşdirilməsi, eləcə də vətəndaşların məmnunluq səviyyəsinin artırılması məqsədilə, rəqəmsal texnologiyaların yaratdığı imkanlar nəzərə alınmaqla sahə üzrə xidmətlərin elektronlaşdırılması istiqamətində müvafiq tədbirlərin görülməsi zəruri amil qismində çıxış edir.

Qeyd olunanlar nəzərə alınaraq, müasir texnologiyaların ardıcıl inkişaf etdirilməsində görülmən tədbirlərin davamı kimi, "Telekommunikasiya haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa uyğun olaraq telekommunikasiya fəaliyyəti üzrə dövlət tənzimlənməsinə daxil olan məsələlərin rəqəmsallaşdırılmasının təmin olunması istiqamətində təkliflər hazırlanmış və aidiyyəti üzrə təqdim olunmuşdur. Təkliflər sahə üzrə dövlət xidmətlərinin çevikliyinin və səmərəliliyin artırılmasına xidmət edilməsini nəzərdə tutur, müasir texnologiyaların tətbiqini genişləndirilməklə və onlardan istifadə imkanlarını sadələşdirilməklə xidmətlərin təkmilləşdirilməsinə hədəflənmişdir.

- **Poçt rabitəsi sahəsində məlumat bazasının yaradılmasına, eləcə də sahə üzrə xidmət keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına istiqamətlənmiş təkliflərin verilməsi:**

Müxtəlif dövlətlərin poçt sahəsi üzrə mövcud təcrübələri, habelə beynəlxalq təcrübə göstərir ki, poçt rabitəsi sahəsi üzrə strateji məqsədlərə nail olunması məqsədilə, müvafiq sahə üzrə mövcud normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi mühüm addım kimi çıxış edir.

Qeyd olunanlara əsasən, Agentlik tərəfindən mövcud qanunvericilikdə müvafiq dəyişikliklər edilməsi üzrə təkliflər hazırlanmış və aidiyyəti üzrə təqdim edilmişdir. Təklif edilən dəyişikliklər, Azərbaycan Respublikasının üzv olduğu Ümumdünya Poçt İttifaqı qarşısında daşdığı öhdəliyə əsasən ölkədəki poçt fəaliyyəti ilə bağlı illik hesabatların İttifaqa təqdim olunması, effektiv tənzimləmə siyasətinin formalaşdırılması üçün məlumat bazasının yaradılmasına, eləcə də sahə üzrə xidmət keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına istiqamətlənmişdir. Verilmiş təklifdə həmçinin istifadəçilərin poçt göndərişlərinin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə, göndərişlərin daşınması, saxlanması və təhvil verilməsi proseslərinə qabaqcıl beynəlxalq təcrübənin tətbiq edilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Əlavə olaraq, poçt rabitəsi xidmətləri göstərən poçt rabitəsi operatorlarının fəaliyyətləri barədə məlumatın təqdim edilməsi və hesabatlılıq kimi məsələlər də müvafiq təklifdə öz əksini tapmışdır.

- **Ümumistifadəli telekommunikasiya şəbəkəsinə qoşulma və bununla bağlı məsələlərlə əlaqədar qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi istiqamətində təkliflərin təqdim olunması:**

Azərbaycan Respublikası Rabitə Nazirliyinin 1999-cu il 31 avqust tarixli 141 nömrəli əmri ilə "Ümumi rabitə şəbəkəsindən istifadə Qaydaları" təsdiq edilmişdir. Sözügedən Qaydalar həmin dövrdə qüvvədə olmuş "Rabitə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən qəbul olunmuş və ümumi rabitə şəbəkəsinə daxil olan operatorların rabitə qurğularına qoşulması ilə bağlı münasibətlərin tənzimlənməsinə dair müddəalar müəyyən etmişdir. Hazırda qüvvədə olan "Ümumi rabitə şəbəkəsindən istifadə Qaydaları"nın müddəaları müasir dövrün çağırışları ilə uzlaşmayaraq, "ümumistifadəli telekommunikasiya şəbəkəsinə qoşulma" institutunun və əlaqəli hüquq münasibətlərinin səmərəli şəkildə tənzimlənməsinə kifayət etmir.

Qeyd olunanlara əsasən, telekommunikasiya sahəsində sağlam rəqabət mühitinin təmin edilməsi, istehlakçı hüquqlarının qorunması, telekommunikasiya şəbəkə və xidmətlərinin dayanıqlı fəaliyyətinin təmin edilməsi məqsədilə, Agentlik tərəfindən qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi istiqamətində müvafiq təkliflər hazırlanmışdır. Təkliflər, ümumistifadəli telekommunikasiya şəbəkəsinə qoşulma, bu cür qoşulma ilə bağlı texniki şərtlərin verilməsi, telekommunikasiya vasitə və qurğularının və əlaqəli vasitələrin kolokasiyası və birgə istifadəsi, onların təmin edilməsi məqsədilə məlumatların toplanılması, ümumistifadəli telekommunikasiya şəbəkəsindən böhran hallarında istifadə, ümumistifadəli telekommunikasiya şəbəkəsinə qoşulmaqla telekommunikasiya xidmətlərinin göstərilməsinin təşkili və göstərilən xidmətlər üzrə münasibətlər, sözügedən xidmətlərin keyfiyyəti, habelə onlarla bağlı təhlükəsizlik tələblərinə dair münasibətlərin tənzimlənməsinə istiqamətlənmişdir.

- **Fiber-optik şəbəkə infrastrukturunun effektiv, təhlükəsiz və keyfiyyətli şəkildə qurulması üzrə məsələlərin müəyyən edilməsi istiqamətində təkliflərin verilməsi:**

Azərbaycan Respublikasının Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsinin 14.2-ci maddəsinin icrasından irəli gələrək, Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi tərəfindən 01.01.2024-cü il tarixinə olan vəziyyət üzrə hazırlanmış "Azərbaycan Respublikasında qüvvədə olan şəhərsalma və tikintiyə dair normativ sənədlərin siyahısı"na əsasən rabitə sahəsi üzrə Azərbaycan Respublikası Rabitə Nazirliyi tərəfindən 2000-ci il 13 mart tarixində təsdiq olunmuş "Optik kabellərin çəkilməsi, quraşdırılması, ölçülməsi və istismara verilməsi haqqında Müvəqqəti Təlimat" tikintinin layihələndirilməsi və aparılmasına dair sahə normativ sənəd siyahısında yer almışdır.

Ölkədə informasiya kommunikasiya texnologiyaları və telekommunikasiya sahəsinin inkişafının təmin olunması ilə əlaqədar, tənzimləmə və nəzarət mexanizmlərinin təkmilləşdirilərək global iqtisadiyyatda meydana gələn yeni çağırışlara uyğun həyata keçirilməsi, telekommunikasiya şəbəkəsi infrastrukturunun tikintisi və quraşdırılması üzrə mövcud hüquqi çərçivənin beynəlxalq təcrübəyə uyğunlaşdırılması istiqamətində tədbirlərin görülməsi məqsədilə, telekommunikasiya haqqında qanunvericiliklə bağlı məqsədyönlü təkmilləşdirilmə işlərinin aparılması, habelə yeni normativ hüquqi akt layihələrinin qəbul edilməsi mühüm əhəmiyyətə malik qismində çıxış edir.

Bu istiqamətdə görülmə işlərin davamı olaraq, Agentlik tərəfindən təkliflərin hazırlanması məqsədilə, fiber-optik şəbəkənin tikintisi və quraşdırılması prosesinin bütün mərhələləri, fiber-optik şəbəkə xidmətlərinin davamlılığının və etibarlılığının artırılması, bu şəbəkə ilə göstərilən xidmətlərin xidmət keyfiyyəti göstəricilərinə uyğun təqdim edilməsinə texniki səviyyədə təminat yaradılması məsələləri ətraflı şəkildə araşdırılmışdır.

- **2024-cü il ərzində telekommunikasiya və poçt sahəsi üzrə qəbul edilmiş yeni normativ hüquqi aktlar, eləcə də qanunvericiliyə edilmiş dəyişikliklər:**
- Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 23 dekabr tarixli 238 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Bütün növ radiovericilərin və digər radiotezlikli qurğuların yaratdığı radiomaneələrin qarşısının alınması Qaydası”nda müəyyən dəyişikliklər təsdiq edilmişdir. Belə ki, dəyişikliklərə əsasən sözügedən Qaydada müəyyən terminoloji təkmilləşdirmə işləri aparılmış, respublikadan kənarında aşkar olunan radiomaneə mənbəyi ilə bağlı Dövlət Radiotezliklər İdarəsi tərəfindən görülməli olan tədbirlər daha ətraflı əks olunmuş, habelə ehtimal edilən radiomaneə mənbəyinin yerləşdiyi yerlərə və radiomaneə təsiri yaradan qurğulara münasibətdə yeni bəndlər əlavə edilmişdir.
- Azərbaycan Respublikası Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin Kollegiyasının 2024-cü il 12 yanvar tarixli 3-27/3-7-1/2024 nömrəli qərarı ilə “Universal poçt rabitəsi xidmətləri üzrə tariflər” təsdiq edilmişdir. Sözügedən Kollegiya qərarı “Poçt haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 24 oktyabr tarixli 1015-VIQD nömrəli Qanununun icrası ilə əlaqədar qəbul edilmiş 2023-cü il 13 noyabr tarixli 2350 nömrəli Fərmanın icrasını təmin etmək məqsədilə hazırlanmış və təsdiq edilmişdir.
- “Kosmik fəaliyyət haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 24 iyun tarixli 927-VIQ nömrəli Qanununun icrası ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin bəzi fərmanlarında dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı ilə həmçinin “Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi haqqında Əsasnamə”yə də müəyyən dəyişikliklər edilmişdir.
- Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 28 fevral tarixli 108 nömrəli Qərarı ilə “Beynəlxalq və ölkə səviyyəli tədbirlərin, o cümlədən idman yarışlarının keçirildiyi müddətdə radiotezlik zolaqlarından istifadə hüququnun məhdudlaşdırıldığı zaman radiotezlik istifadəçilərinə kompensasiyanın ödənilməsi Qaydası” təsdiq edilmişdir. Adıçəkilən Qayda “Telekommunikasiya haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 13.4-1-ci maddəsinə uyğun olaraq hazırlanmışdır. Qaydaya əsasən, beynəlxalq və ölkə səviyyəli tədbirlərin, o cümlədən idman yarışlarının keçirildiyi müddətdə radiotezlik istifadəçilərinin radiotezlik zolaqlarından istifadə hüququ Azərbaycan Respublikasının Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin təqdimatına əsasən Dövlət Radiotezliklər İdarəsi qismində Azərbaycan Respublikası Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin qərarı əsasında dövlət təhlükəsizliyi məqsədləri üçün müstəsna hallarda məhdudlaşdırılır. Radiotezlik istifadəçisi məhdudiyyət tətbiq edilmiş müddət üçün kompensasiya almaq hüququna malikdir. Barəsində müvəqqəti məhdudiyyətin tətbiq edilməsi barədə qərarı almış radiotezlik istifadəçisi müvafiq Qaydaya uyğun olaraq kompensasiya almaq üçün ərizə ilə Azərbaycan Respublikası Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinə müraciət edir. Nazirlik kompensasiyanın ödənilməsi üzrə müraciətdəki məlumatlar əsasında radiotezlik zolaqlarından istifadə hüququ məhdudlaşdırılmış istifadəçiyə tədbir təşkilatçısının vəsaiti hesabına “Azərbaycan Respublikasında radiotezlik spektrindən istifadəyə görə birdəfəlik və müddətli (aylıq və ya illik) ödənişlərin hesablanması Metodikası”na əsasən məhdudiyyət tətbiq edilmiş müddətə müvafiq olaraq kompensasiya ödənilməsi barədə qərar qəbul edir.

- Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin Kollegiyasının 2024-cü il 20 fevral tarixli 3-27/3-7-5/2024 nömrəli qərarı ilə, Azərbaycan Respublikası Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyaları Nazirliyi Kollegiyasının 2020-ci il 7 sentyabr tarixli KQ-6/20 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Lisensiya müqaviləsinin forması və bağlanılma Qaydası"na, "Operator abunəçiyə telekommunikasiya xidmətlərindən əlavə rəqəmsal kontentin və səs əsaslı xidmətlərin alqısı üzrə və xeyriyyə fəaliyyəti çərçivəsində təqdim edilən ödəniş əməliyyatlarının "Ödəniş xidmətləri və ödəniş sistemləri haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən müəyyən edilmiş yuxarı məbləğinə dair tələblərə riayət etməlidir." məzmununda 6.9.4-1-ci yarımbənd əlavə edilmişdir.
- Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin Kollegiyasının 2024-cü il 20 fevral tarixli 3-27/3-7-4/2024 nömrəli qərarı ilə "Yerüstü yayımın təmin olunması və signalın ötürülməsi ilə əlaqədar xidmət haqlarının məbləği" təsdiq edilmişdir. Sözügedən sənədin 7-ci hissəsində Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin "Radio Televiziya Yayımı və Peyk Rabitəsi" İstehsalat Birliyinin bina və qüllələrində sifarişçi təşkilatlara məxsus avadanlıqlara göstərilən bir sıra xidmətlərə görə aylıq xidmət haqlarının məbləği müəyyən olunmuşdur.
- Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1998-ci il 21 avqust tarixli 175 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında telekommunikasiya vasitələri və qurğularının sertifikatlaşdırılması Qaydaları"nda dəyişiklik edilmişdir. Dəyişikliyə əsasən, Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi ölkəyə idxal edilən telekommunikasiya vasitələri və qurğuları barədə Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin informasiya sistemlərindən müəyyən məlumatları real vaxt rejimində əldə edə biləcəkdir.
- Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 19 mart tarixli 173 nömrəli Qərarı ilə "Azərbaycan Respublikası Kosmik Agentliyinin (Azərkosmos) fəaliyyət istiqamətləri üzrə müvafiq işlərin görülməsi üçün alınması tələb olunmayan lisensiya və icazələrin siyahısı" təsdiq olunmuşdur. Bu siyahıya həmçinin İP-telefoniya (internet telefoniya) fəaliyyət növü üzrə lisensiya və telekommunikasiya təyinatlı kosmik obyektlərin yerüstü kosmik infrastrukturunu üçün nəzərdə tutulan radioqəbuledici qurğular (o cümlədən antenalar) üzrə icazə daxil edilmişdir.
- "Dövlət əmlakının özəlləşdirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Qanunu qəbul edilmişdir. Dəyişikliyə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının dövlət mülkiyyətində saxlanılan geostasionar orbitlərdəki peyk rabitəsi vasitələri özəlləşdirilməsi qadağan olan əmlak növü siyahısından çıxarılmışdır.
- Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 26 fevral tarixli 54 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Kosmik Agentliyi (Azərkosmos)" publik hüquqi şəxsin Nizamnaməsi"ndə Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 25 iyun 318 nömrəli Qərarı ilə əsaslı dəyişikliklər edilmişdir. "Beynəlxalq Telekommunikasiya İttifaqının Radiorabitə Reqlamentinin və Ümumdünya Radiorabitə Konfransının Yekun Aktlarının təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada orbital mövqeləri, onlarla əlaqədar radiotezlikləri, habelə peyk şəbəkələrini Azərbaycan Respublikası Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi ilə birgə koordinasiya etmək və Azərbaycan Respublikasının, habelə xarici ölkələrin telekommunikasiya peykləri vasitəsilə ölkə daxilində və xaricdə peyk sistemlərini və telekommunikasiya peyk şəbəkələrini təşkil etmək Azərbaycan Respublikası Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin tabeliyində "Azərbaycan Respublikasının Kosmik Agentliyi (Azərkosmos)" publik hüquqi şəxsin vəzifələri kimi müəyyən edilmişdir.

Poçt rabitəsi

Poçt rabitəsi

2024-cü il ərzində İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyinin (İKTA-nın) poçt rabitəsi sahəsi üzrə fəaliyyəti aşağıda qeyd olunanları əhatə edir:

Poçt rabitəsi üzrə Məlumat Toplama Sistemi (DCS) və E-Şikayət sistemi

Poçt rabitəsi fəaliyyəti ilə əlaqədar müvafiq sahədə iştirakçıların bazar payının ölçülməsi və effektiv tənzimləmə siyasətinin formalaşdırılması və xidmət keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması məqsədilə Agentlik tərəfindən hazırlanmış məlumat toplama (DCS) və "E-şikayət" sistemlərinə poçt rabitəsi xidmətləri əlavə olunaraq istifadəyə verilmişdir.

2024-cü ilin aprel ayından Agentlik tərəfindən ölkədə fəaliyyət göstərən poçt rabitəsi operatorları üçün yarımillər üzrə hesabatların (DCS – məlumat toplama sistemi) təqdim edilməsi və "E-sikayət" sistemindən istifadə üzrə praktiki təlimlər keçirilmişdir.

Poçt rabitəsi operatorlarından məlumatların toplanması

May ayından etibarən poçt rabitəsi operatorları tərəfindən 2023-cü ilin məlumatları toplanaraq poçt rabitəsi fəaliyyəti üzrə illik hesabat hazırlanmışdır. Bundan əlavə olaraq 2024-cü ilin 1-ci yarımilliyi üzrə 97 poçt rabitəsi operatoru tərəfindən məlumatlar təqdim edilmişdir.

Effektiv tənzimləmənin əldə olunması üçün bazar payının ölçülməsinin əhəmiyyətini nəzərə alaraq, poçt rabitəsi xidmətləri üzrə Dövlət Gömrük Komitəsindən, İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidməti və Dövlət Statistika Komitəsindən, poçt göndərişləri barədə məlumatlar əldə edilmiş və DCS üzərindən toplanan məlumatlarla müqayisə edilərək təhlil edilmişdir.

Sürətli poçt xidməti üzrə lisenziyalar barədə məlumat

Azərbaycanda poçt rabitəsi xidmətinə olan marağın artmasını il ərzində açılan yeni poçt obyektlərinin sayında da müşahidə etmək mümkündür. Belə ki, 2024-cü ildə sürətli poçt xidməti üzrə 510 ədəd lisenziya (lisenziya əlavəsi) verilmişdir. Bununla da, ümumilikdə qeyd olunan xidmət üzrə verilən lisenziyaların sayı 918-ə çatmışdır.

Bundan əlavə olaraq Agentliyin funksional və nəzarət rolu çərçivəsində poçt rabitəsi operatorları tərəfindən il ərzində 50 ədəd lisenziya (lisenziya əlavəsi) ləğv edilmişdir.

Agentlik lisenziya (lisenziya əlavəsi) üçün edilmiş müraciətlər əsasında 129 obyektə baxış keçirmiş və müvafiq rəy vermişdir.

Şəffaflığın təmin olunması və lisenziyalar barədə məlumatların əlçatanlığını təmin etmək məqsədi ilə İKTA-nın internet informasiya ehtiyatında dərc olunan sürətli poçt xidməti üzrə verilmiş lisenziyaların siyahısı mütəmadi olaraq yenilənir.

2024-cü ildə sürətli poçt xidməti üzrə verilən lisenziya (lisenziya əlavəsi) sayı

510

Ümumilikdə sürətli poçt xidməti üzrə verilən lisenziyaların sayı.

918

2024-cü il ərzində ləğv edilmiş lisenziya (lisenziya əlavəsi) sayı

50

Poçt sektorunun inkişaf dərəcəsi

Effektiv tənzimləmənin əldə olunması üçün bazar payının ölçülməsinin əhəmiyyətini nəzərə alaraq, poçt rabitəsi xidmətləri üzrə Dövlət Gömrük Komitəsindən, Dövlət Vergi Xidmətindən və Dövlət Statistika Komitəsindən poçt rabitəsi operatorlarının il ərzində daşdıqları poçt göndərişləri barədə məlumatlar toplanmış və təhlil edilmişdir. Təhlillər göstərir ki, Azərbaycanın poçt sektoru 2024-cü ildə 2023-cü ilə nisbətən ümumilikdə 35% böyümüşdür. Bu inkişafın əsas səbəbi kimi elektron alış-verişə marağın artmasını göstərmək olar.

2024-cü ildə 2023-cü ilə nisbətən poçt sektorunun böyümə dərəcəsi → **35%**

Beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi

Poçt rabitəsi sahəsi üzrə tənzimləmə funksiyalarının yerinə yetirilməsi və beynəlxalq poçt ictimaiyyətində fəal iştirak etmək üçün Ümumdünya Poçt İttifaqı (ÜPI) ilə tənzimləyici orqan olaraq əməkdaşlıq əlaqələri qurulmuşdur. Əlavə olaraq Türkiyə, Gürcüstan kimi ölkələrin tənzimləyici funksiyaları həyata keçirən qurumları ilə əməkdaşlıq əlaqələri genişləndirilmişdir.

Poçt sahəsi üzrə normativ hüquqi aktlar

Poçt sahəsində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi, tənzimləmə və nəzarət funksiyalarının effektiv və səmərəli həyata keçirilməsi məqsədi ilə "Poçt haqqında" 29 iyun 2004-cü il tarixli Azərbaycan Respublikasının Qanununu əvəz edəcək yeni qanun layihəsi hazırlanır. Eyni zamanda "Poçt rabitəsi xidmətlərinin göstərilməsi Qaydası"na dəyişiklik layihəsi hazırlanmışdır.

Operator və provayderlər (İSP) ilə əməkdaşlıq

İSP-lər ilə əməkdaşlıq

Ölkədə fəaliyyət göstərən internet xidmət təchizatçıları (İSP-lər) ilə əməkdaşlıq 2024-cü ildə də davam etdirilmişdir. Belə ki, 2024-cü il ərzində İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyi (İKTA) Azərbaycanda fəaliyyət göstərən internet operator və provayderlərin nümayəndələri ilə bir sıra əhəmiyyətli görüşlər keçirmişdir.

Görüşlərin əsas məqsədi internet operator və provayderləri ilə internet telekommunikasiya xidməti sahəsində mövcud vəziyyəti (internet xidmətinin tarifləri, sürəti, istehlakçılarla bağlanan müqavilələr, keyfiyyət göstəriciləri vəs.) müzakirə etmək olmuşdur.

Görüşlər zamanı tənzimləyici qurumun (İKTA-nın) rolu, müvafiq sahədə gördüyü işlər, internet bazarında mövcud durum, provayderlərin uçotu, internet xidmətlərinin keyfiyyəti, provayderlərin müştərilərlə əlaqələrinin effektiv qurulması, bağlanmış müqavilələrin mövcud tələblərə uyğunluğu, provayderlərin qarşılaşdıqları problemlər və onların aradan qaldırılması ətrafında müzakirələr aparılıb.

Keçirilmiş görüşlər zamanı həmçinin ölkə ərazisində göstərilən internet xidmətinin keyfiyyətinin artırılması istiqamətində atılan addımlar, telekommunikasiya infrastrukturundan birgə istifadənin sadələşdirilməsi, infrastrukturun (kabel-kanal qurğularının, rabitə dirəklərinin və s.) paylaşılması, dövlət-özəl sektor tərəfdaşlığının (PPP modeli) inkişaf etdirilməsi, eləcə də ölkədə kabelləşməyən yaşayış məntəqələrinin genişzolaqlı internet xidməti ilə əhatə olunması üzrə aparılan işlər və digər zəruri məsələlər geniş müzakirə olunub.

Radiospektr idarəçiliyi

Radiospektr idarəçiliyi

Nizamnaməyə əsasən Tənzimləyici qurum (İKTA) radiospektr idarəçiliyini həyata keçirir, o cümlədən Azərbaycan Respublikasının radiotezlik ehtiyatlarından istifadənin tənzimlənməsində və mühafizəsinin həyata keçirilməsində iştirakla bağlı tədbirlər görür.

2024-cü ildə Radiospektr idarəçiliyi üzrə İKTA-nın fəaliyyəti aşağıda qeyd olunanları əhatə edir.

Radiotezliklərin Optimallaşdırılması

Bu prioritet layihə çərçivəsində radiospektrin inventarizasiyasının aparılması, radiospektrin perspektiv istifadə planına uyğun olaraq radiotezlik istifadəçilərindən tezliklərin səmərəli istifadəsini müəyyən etmək üçün lazım olan məlumatların toplanması, təhlil edilməsi və hesabatların hazırlanması, o cümlədən radiotezliklər üzrə məşğulluğun və qeydiyyatda olan radioelektron vasitələrin vahid elektron məlumat bazasına daxil edilərək vizuallaşdırılması məqsədilə müvafiq proseslər 2024-cü ildə də davam etdirilmişdir. Bir çox tədbirlər yekunlaşdırılmışdır. Prioritet layihənin yekun hesabatı hazırlanmışdır.

Radiospektr idarəçiliyi üzrə təkmilləşdirmə

Radiospektr idarəçiliyinin təkmilləşdirilməsi məqsədilə Beynəlxalq Telekomunikasiya İttifaqı (İTU), Regional Commonwealth in the Field of Communications (RSS), GSMA, Avropa Komissiyası, Şərqi Tərəfdaşlığı, "EaPeReg" və "EU4Digital" kimi nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar, şirkətlər və təşəbbüslər ilə əlaqələrin qurulması istiqamətində də işlər davam etdirilmiş, və 2024-cü il ərzində bir çox regional və beynəlxalq tədbirlərdə iştirak təmin edilmişdir.

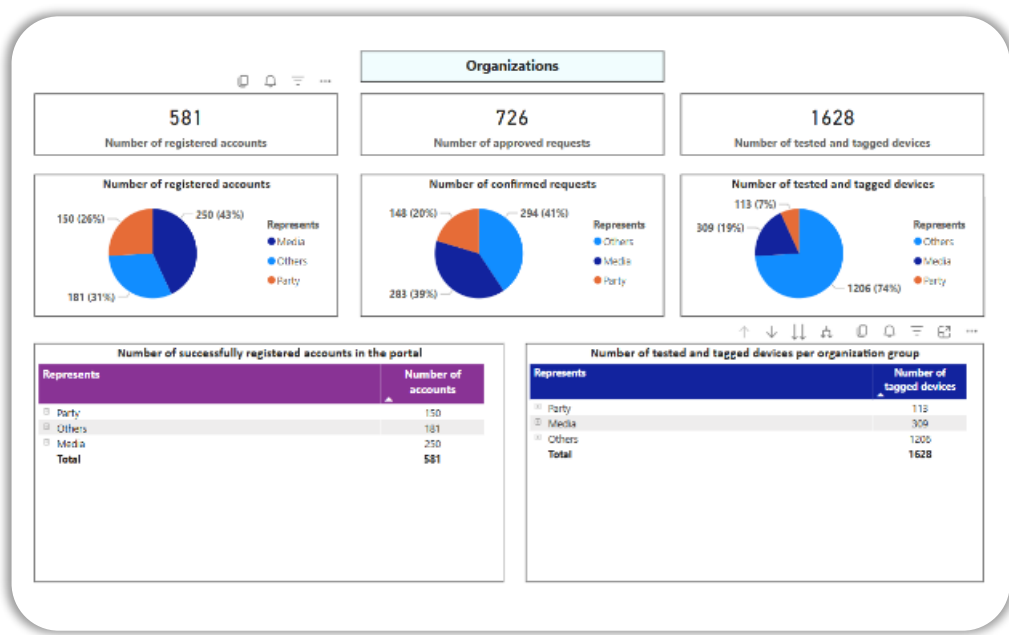
COP29 Radiospektrin İdarəedilməsi Portalı

BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının (UNFCCC) Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasında (COP29) istifadə ediləcək radioelektron vasitələrin (REV) qeydiyyatı və radiospektrin müvəqqəti ayrılması məqsədilə akkreditə olunmuş nümayəndələr üçün sadələşdirilmiş prosedur müəyyən edilib. Bu prosedur sözügedən konfransla əlaqədar Azərbaycan Respublikasına gətirilməsi nəzərdə tutulan və ya hazırda konfransın keçiriləcəyi məkan (Bakı Stadionu) daxilində/xaricində istifadə olunan REV-ləri, o cümlədən simsiz media cihazlarını (Rəqəmsal Peyk Xəbər Yığımı vasitələri (DSNG) və əməliyyat avadanlıqlarını) ehtiva edir. COP29 konfransında iştirak etmək üçün akkreditasiyadan uğurla keçmiş şəxslər Azərbaycan Respublikası Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi yanında milli tənzimləyici qurum olan İformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyi (İKTA) tərəfindən yaradılmış COP29 Radiospektrin idarə edilməsi portalı vasitəsilə öz müraciətlərini təqdim ediblər.

Portala COP29-un rəsmi veb-saytı üzərindən və ya <https://e-permission.icta.az/cop29> linki vasitəsilə birbaşa daxil olaraq, REV-lərin qeydiyyatı və radiospektrin ayrılması üçün müraciət etmək istəyən şəxslər qeydiyyatdan keçərək və hesab yaratmışlar. Hesab COP29 Azərbaycan Əməliyyat Şirkəti tərəfindən təsdiqləndikdən sonra müraciət edən şəxsə (istifadəçiyə) elektron poçt vasitəsilə bildiriş göndərilmişdir. Bundan sonra istifadəçi radiotezlik ayrılması üçün müraciət edə bilib.

Radiotezliklərin ayrılması üçün müraciətlərin elektronlaşdırılması

Radiotezlik resurslarının idarə edilməsinin şəffaflığını və səmərəliliyini artırmaq üçün radiotezliklərin ayrılması üçün Radiotezliklər üzrə Dövlət Komissiyasına olunan müraciətlərin elektronlaşdırılmasına başlanılmışdır. Həmçinin, RTDK protokollarının elektron məlumat bazasına daxil edilməsi üçün xüsusi interfeys hazırlanmışdır.

5G Strategiyası və radiospektr hazırlığı

Azərbaycan Respublikasının 5G texnologiyasının tətbiqi ilə bağlı strategiyası, radiospektrin hazırlanması və istifadəsi məsələlərində bir sıra vacib istiqamətləri əhatə edir. Bu strategiya, ölkənin rəqəmsal transformasiyasını sürətləndirmək və 5G-nin iqtisadiyyatın müxtəlif sektorlarına inteqrasiyasını təmin etmək məqsədi daşıyır.

➤ *Radiospektrin boşaldılması və hazırlığı*

5G texnologiyasının uğurlu tətbiqi üçün əsas şərtlərdən biri radiospektrin boşaldılması və mobil rabitə üçün istifadəyə verilməsidir. Azərbaycanın 5G strategiyası çərçivəsində spektrin optimallaşdırılması üçün aşağıdakı addımlar nəzərdə tutulur:

- ✓ Radiospektrin Boşaldılması: 5G üçün ayrılmış əsas radiotezlik zolaqları, xüsusilə 700 MHz, 3500 MHz və 24 GHz, digər xidmətlərdən boşaldılacaq. Bu zolaqların boşaldılması, 5G şəbəkələrinin genişlənməsi və daha yüksək sürətlə fəaliyyət göstərməsi üçün zəruridir
- ✓ Spektrin Təyinatı və Bölüşdürülməsi: Boşaldılmış tezlik zolaqları mobil operatorlar arasında effektiv şəkildə bölüşdürüləcək. Bu bölüşdürmə prosesi, mobil operatorların müraciətləri əsasında inzibati üsulla həyata keçiriləcək. Belə yanaşma, operatorların 5G texnologiyasını tətbiq etmələrinə və genişmiqyaslı kommersiya xidmətləri göstərmələrinə imkan yaradacaq.

Ayrılmış və geri alınmış radiotezliklər

Cari dövür ərzində RTDK tərəfindən 150/450 MHz tezlik zolağından 13 şirkətə müsbət cavab verilmişdir, belə ki ümumilikdə onlara (450-470 MHz-dən və 150-170 MHz-dən) 19 tezlik nominalından istifadəyə icazə verilmişdir. 2.4-2.485 QHz tezlik zolağından 4 şirkətə müsbət cavab verilmişdir bunlardan biri fiziki şəxsdir, 5 QHz tezlik zolağından 2 şirkətə müsbət cavab verilmişdir, GNSS (Global Navigation Satellite System) avadanlıqları üçün 9 şirkətə müsbət cavab verilmişdir, gəmi avadanlıqları üçün 5 şirkətə müsbət cavab verilmişdir bunlardan biri fiziki şəxsdir, RTDK tərəfindən yeni formada yaradılmış 6 hüquqi şəxsin adına rəsmiləşdirilməsinə icazə verilmişdir.

Geri alınan tezliklər

İl ərzində 6 (altı) hüquqi şəxsdən tezliklər dövlət resursu kimi geri alınmışdır.

Radiotezlik spektrinin perspektiv istifadə planından irəli gələn tədbirlər:

Azərbaycanda müasir radioelektron vasitələrinin və informasiya texnologiyalarının, həmçinin uyğun standartların intensiv tətbiqi radiotezlik spektrinin səmərəli istifadə və idarə edilməsini tələb edir və yaxın gələcəkdə yeni texnologiyaların istifadəsi üçün planlaşdırılan radiotezlik diapazonlarının boşaldılması (və ya digər diapazona köçürülməsi) məsələsini qarşıya çıxarır.

Bu məqsədlə "Telekommunikasiya haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 13-cü maddəsinə və Radiotezliklər üzrə Dövlət Komissiyasının (RTDK) əsasnaməsinə, eyni zamanda Beynəlxalq Telekomunikasiya İttifaqının (BTİ) tövsiyələrinə (Ümumdünya Radiorabitə Konfranslarının nəticələri daxil olmaqla) uyğun olaraq, "Azərbaycan Respublikasının Radiotezliklər spektrinin perspektiv istifadə planı" hazırlanmışdır.

"Telekommunikasiya haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa əsasən, "Azərbaycan Respublikasının Radiotezliklər spektrinin perspektiv istifadə planı"na 10 ildə bir dəfədən az olmayaraq yenidən baxılır və Radiotezliklər üzrə Dövlət Komissiyasının qərarı ilə təsdiq edilir.

Bu plan Azərbaycan Respublikası ərazisində bütün hüquqi və fiziki şəxslər üçün yeni radioelektron vasitələrinin istifadəsi üzrə radiotezlik nominallarının ayrılmasını tənzimləyən sənəddir.

Radio-TV yayım və mobil rabitə şəbəkələrində radiomonitorinqlərdə iştirakı (RİNN-in və Dövlət Radiotezliklər İdarəsinin dəstəyi ilə)

- ✓ 26.02.2024-cü il tarixindən 01.03.2024-cü il tarixinədək Respublika ərazisində televiziya, T-DAB və FM radio yayımlarının siqnal səviyyəsinin ölçülməsi ilə yayımın vəziyyətinin, həmçinin kənar televiziya və FM yayımlarının efirə müdaxiləsinin səviyyəsinin müəyyənləşdirilməsi məqsədilə Hacıqabul və Şirvan şəhərləri, Sabirabad, Saatlı, İmişli, Beyləqan, Zərdab, Ağcabədi, Bərdə, Ağdam, Tərtər, Ucar və Kürdəmir rayonları ərazisində radiomonitorinq işləri aparılmışdır.
- ✓ 05-06.03.2024-cü il tarixlərində Respublika tabeli şəhərlərdə, rayon mərkəzlərində və magistral yollarda yerli və xarici mobil rabitə operatorlarının siqnallarının əhatə dairəsinin müəyyən edilməsi, Respublika ərazisində televiziya, T-DAB və FM radio yayımlarının qəbul vəziyyətinin araşdırılması, həmçinin radioküy səviyyəsinin ölçülməsi məqsədilə 2024-cü ildə aparılacaq radiomonitorinq işlərinin proqramına uyğun olaraq televiziya, T-DAB və FM radio yayımlarının siqnal səviyyəsinin ölçülməsi ilə ölkə ərazisində qəbul olunan yayımların keyfiyyətinin və kənar yayımların efirə müdaxiləsinin səviyyəsinin müəyyənləşdirilməsi məqsədilə Bakı şəhəri və Abşeron yarımadasının müxtəlif ərazilərində radiomonitorinq işləri aparılmışdır.
- ✓ 15-19.04.2024-cü il tarixlərində Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisində radiomonitorinq işləri aparılmışdır. Radiomonitorinq işləri aparılmış ərazilərdə yerli sosial paketin (DVB-T) və FM radio proqramlarının normal qəbulu müşahidə edilmişdir. Eləcədə nəticə olaraq Özəl FM radioproqramlarının yayım əhatəsinin genişləndirilməsi məqsədilə Duzdağ, Dəstə, Sədərək və Şərur RTYS-də əlavə FM radioyayım ötürücülərinin quraşdırılması və Naxçıvan MR ərazisində televiziya və FM radioyayımları üçün istifadə edilən tezliklərin aidiyyəti rabitə administrasiyaları ilə koordinasiya edilməsi qərarı qəbul olunmuşdur.
- ✓ 15-16 may 2024-cü il tarixlərində Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin (RİNN) dəstəyi ilə və "Azercell Telekom" MMC-nin baş sponsorluğu ilə Beynəlxalq GSM Assosiasiyasının "GSMA 360 Eurasia" konfransı ölkəmizdə keçirildi. Konfransla yanaşı, "Bacarıqların artırılması" təlimləri çərçivəsində "Radio Siqnallar və Sağlamlıq" mövzusunda GSMA-nın Araşdırma və Davamlılıq Departamentinin rəhbəri Cek Rouli tərəfindən 14 may 2024-cü il tarixli təlim keçildi. Təlimin keçirilməsində məqsəd Radio ötürülmələr, o cümlədən Elektromaqnit şüalar (EMF) və onların sağlamlığa təsiri, mobil texnologiyalar üçün standartların, həmçinin normativlərin uyğunluğu, radioyayımlar üçün beynəlxalq səviyyədə qəbul edilmiş təhlükəsizlik tələbləri haqqında məlumatların təbliğ edilməsi oldu.

- ✓ 30-31 may 2024-cü il tarixlərində mobil rabitə şəbəkələrində mövcud vəziyyətin müəyyənləşdirilməsi məqsədilə Dövlət Radiotezliklər İdarəsinin mütəxəssisləri tərəfindən İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyinin nümayəndəsinin iştirakı ilə Bakı şəhəri və Abşeron yarımadası ərazisində yerli və kənar mobil rabitə operatorlarının siqnallarının əhatə dairəsi və qəbul səviyyəsi radiomonitorinq edilmişdir. Radiomonitorinq işləri Almaniyanın "Rohde & Schwarz" şirkətinin istehsalı olan TSMA-6 skaneri vasitəsilə aparılmış və alınmış loq fayllar "Nestor" proqram təminatı vasitəsilə emal edilmişdir. Nəticə olaraq kənar mobil rabitə operatorlarının siqnallarının ikitərəfli imzalanmış protokollara uyğun tənzimlənməsinin təmin edilməsi məqsədilə müvafiq rabitə administrasiyalarının nümayəndələrinin iştirakı ilə birgə radiomonitorinq işlərinin aparılması və koordinasiya görüşlərinin keçirilməsi təklif olunmuşdur.
- ✓ 04-06.06.2024-cü il tarixlərində "Bakı Teleqüllə Kompleksi"ndən yayımlanan televiziya və FM radio yayımlarının siqnal səviyyəsinin ölçülməsi ilə yayımın vəziyyətinin, həmçinin kənar televiziya və FM yayımlarının efirə müdaxiləsinin səviyyəsinin müəyyənləşdirilməsi məqsədilə Sumqayıt şəhərində, Sahil, Qobustan, Ələt, Mərdəkan, Zuğulba, Bilgəh, Tağiyev, Giləzi və Zığ qəsəbələrində radiomonitorinq işləri aparılmışdır. Bundan əlavə, "Bakı Teleqüllə Kompleksi"ndə 34-cü və 37-ci televiziya tezlik kanalında istismar edilən DVB-T ötürücülərinin DVB-T2 standartına keçidini nəzərə alaraq 2024-cü ilin 1-ci rübündə aparılmış radiomonitorinq işlərinin nəticələri ilə müqayisələr aparılmışdır.
- ✓ 01.04-07.06.2024-cü il tarixlərində mobil rabitə xidmətlərinin keyfiyyət və təhlükəsizlik baxımından aktuallığı, vacibliyi və müasir dövrün tələblərinə uyğun müvafiq işlərin görülməsinin əhəmiyyətliyi nəzərə alınaraq, respublika ərazisində qonşu və sərhədyanı dövlətlərin mobil rabitə operatorlarına məxsus siqnalların qəbul vəziyyətinin araşdırılması məqsədilə radiomonitorinq işləri aparılmışdır.
- ✓ 08-12 iyul tarixlərində Türkiyə Respublikasının İğdır şəhəri və ətraf ərazilərdə və Naxçıvan MR-də hər iki tərəfin mütəxəssisləri və mobil rabitə operatorlarının nümayəndələrinin iştirakı ilə birgə radiomonitorinq və koordinasiya görüşü keçirilmişdir. Görüşdə FM radio tezlik nominallarının istifadəsi, eləcə də GSM (2G), WCDMA (3G), LTE(4G), NR(5G) şəbəkələrinin koordinasiyası məqsədi ilə sahə gərginliyi limitləri müəyyən edilmişdir.
- ✓ 26-28 sentyabr tarixində Azərbaycan Respublikası və Gürcüstanın rabitə administrasiyaları nümayəndələri yerüstü xidmət stansiyalarına tezliklərin təyin edilməsi məsələlərini müzakirə ediblər. Görüş zamanı hər iki ölkənin sərhəd bölgələrində rəqəmsal televiziya və FM radioyayımının birgə radiomonitorinqinin nəticələri müzakirə olunub. 2023-cü ildə imzalanmış protokola uyğun texniki şərtlərin yerinə yetirilməsi, interferensiyaların aradan qaldırılması məsələləri razılaşıdırılıb. Rəqəmsal radioyayım (T-DAB) üçün 174-230 MHz tezlik zolağının birgə istifadəsi və yeni nəsil mobil rabitə şəbəkələri (5G) üçün tezliklərin birgə istifadəsi də müzakirə mövzusu olub.

- ✓ 09. 10 2024 tarixində İrak İslam Respublikası ilə FM radiotezlik nominallarının koordinasiya görüşünə hazırlıq məqsədi ilə onlayn görüş keçirilmişdir. Görüş zamanı ATDI şirkətinin HTZ communications proqram təminatı vasitəsi ilə Azərbaycan Respublikasına məxsus FM vericilərin yayımı proqnoz edilmişdir və İrak İslam Respublikasının mütəxəssislərinə göstərilmişdir ki, FM radioyayım siqnalı razılaşma protokolunda qeyd olunan limitləri aşmır. Qarşı tərəf göstərilənləri nəzərə alacağını bildirmişdir.
- ✓ Cari dövr ərzində eləcə də Rusiya Federasiyası, Qazaxıstan Respublikası, Türkmənistan Respublikası ilə DVB-T2 kanallarının koordinasiyası üzrə mütəmadi onlayn görüşlər keçirilib.
- ✓ RTDK tərəfindən "T-DAB (DAB+) standartlı yerüstü rəqəmsal səs yayımı stansiyalarının 174-230 MHz radiotezlik zolağından istifadə şərtləri" və "Radio Lokal şəbəkələr daxil olmaqla, Simsiz Giriş Sistemlərinin 5945-6425 MHz radiotezlik zolağından istifadə şərtləri" hazırlanmış və təsdiq edilmişdir.

BR IFIC üzrə bildirişlər və radiotezliklərin koordinasiyası

- ✓ BR Beynəlxalq Tezlik Məlumatı Tərtibatı (Space Services (BR IFIC) tezliyin bölüşdürülməsi və kosmik xidmətlərə təyinatların təfərrüatlarını ehtiva edən xidmət sənədidir. Cari dövr ərzində BTİ-yə koordinasiya və qeydiyyat alınma məqsədi ilə 242 ədəd FM və 31 ədəd DVB-T radioyayım stansiyaları üçün sifariş (bəyannamə) göndərilib. DVB-T radioyayım stansiyalarında 8-si qeydə alınıb, 21 ədədi isə tam razılaşdırılaraq qeydiyata salınma ərəfəsindədir. Digər radioyayım stansiyalarında razılaşdırılma prosesi davam edir.

BR IFIC (Space services)

Beynəlxalq reytinglər sahəsində fəaliyyət

Beynəlxalq reytinglər sahəsində fəaliyyət

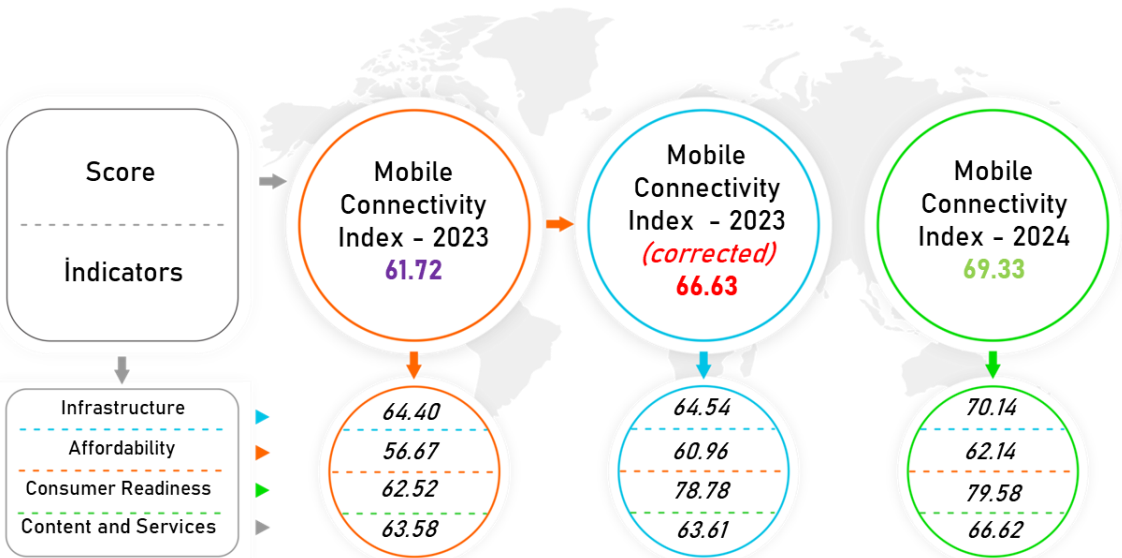
2024-cü il ərzində İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyi (İKTA) Azərbaycanın beynəlxalq reytinglərdə mövqeyini daha da yaxşılaşdırmaq və rəqabət qabiliyyətini artırmaq məqsədilə əhəmiyyətli fəaliyyətlər həyata keçirmişdir. Bu fəaliyyətlər həm İKT sektorunun qlobal arenada obyektiv və dəqiq şəkildə qiymətləndirilməsi, həm də ölkəmizin beynəlxalq platformalarda güclü mövqeyə malik olmasına yönəlmişdir. Agentliyin əsas strategiyası qlobal reyting təmin edən qurumlarla effektiv və davamlı əməkdaşlığı genişləndirmək olmuşdur.

Beynəlxalq reyting təmin edən şirkətlərlə əməkdaşlıq:

2024-cü ildə İKTA beynəlxalq reyting təmin edən qurumlarla fəal əlaqələrini davam etdirmişdir. Agentliyin əsas məqsədi Azərbaycanın İKT sahəsində əldə etdiyi nailiyyətlərin və inkişaf göstəricilərinin obyektiv şəkildə qiymətləndirilməsini təmin etməkdir. Bu məqsədlə, İKTA beynəlxalq reytinglərin metodologiyalarını müntəzəm olaraq araşdırmış və ölkəmizin göstəricilərini daha doğru təmsil etməsi üçün beynəlxalq təşkilatlarla birbaşa əlaqə yaratmışdır. Xüsusilə, GSMA - Mobile Connectivity Index 2024 hesabatı ətrafı təhlil edilmişdir. Təhlil nəticəsində, Azərbaycanın bəzi göstəricilərinin mövcud vəziyyətini düzgün əks etdirmədiyi müəyyən olunmuşdur. Bununla əlaqədar olaraq, GSMA təşkilatına rəsmi müraciət edilmiş, aidiyyəti nümayəndələrlə onlayn görüşlər keçirilmişdir. Bu görüşlərdə ölkəmizin göstəricilərinin yenidən nəzərdən keçirilməsi və hesabatlarda daha obyektiv yanaşma tətbiq edilməsi üçün müzakirələr aparılmışdır.

Qeyd edilməlidir ki, GSMA - Mobile Connectivity Index-in 2023-cü ildə dərc etdiyi hesabatda Azərbaycanın xalı (score) 61.72 olmuşdur. Bu xal (score) GSMA - Mobile Connectivity Index tərəfindən səhv hesablanmışdı. İKTA-nın araşdırması və müdaxiləsindən sonra GSMA - Mobile Connectivity Index tərəfindən səhv hesablanmış xal üzrə düzəliş edildi və Azərbaycanın xalı (score) 66.63 olaraq qeyd olundu.

	GSMA-nin 2023-cü ildə dərc etdiyi hesabatda Azərbaycanın xalı - 61.72 (bu xal GSMA tərəfindən səhv hesablanmışdı)	İKTA-nın araşdırması və müdaxiləsindən sonra GSMA tərəfindən səhv hesablanmış xal üzrə düzəliş edildi - 66.63	GSMA-nin 2024-cü ildə dərc etdiyi hesabatda Azərbaycanın xalı - 69.33 (keçən ilə nisbətən 2.7 xal irəliləyiş olub)
--	---	---	--

İnternet telekommunikasiya xidməti sahəsində tənzimləyici çərçivənin hazırlıq səviyyəsinin təhlili

Qeyd edilməlidir ki, hələ 2023-cü ilin II rübündən etibarən İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyi (İKTA) tərəfindən ölkəmizdə internet telekommunikasiya xidməti sahəsində tənzimləyici çərçivənin hazırlıq səviyyəsinin təhlilinin aparılması prosesinə başlanılmışdır. Təhlilin aparılmasında bir sıra beynəlxalq reyting cədvəllərinin indikatorlarından istifadə edilməklə 60 sual araşdırılmışdır.

Təhlilin məqsədi ölkəmizin beynəlxalq reytinglərdəki mövqeyinin daha da yaxşılaşdırılması olmuşdur.

Müvafiq mövzu üzrə 2024-cü ildə də təhlillər aparılmış və hesabatlar hazırlanmışdır. Belə ki, internet telekommunikasiya xidməti sahəsində tənzimləyici çərçivənin hazırlıq səviyyəsinin təhlili cədvəli yenilənmişdir.

Təhlildə hər bir sual üzrə onun əhatə olunma vəziyyəti qiymətləndirilmiş və qiymətləndirilmədə istifadə olunmuş mənbələr göstərilmişdir. Cədvəlin hazırlanmasında məqsəd ölkəmizdə internet telekommunikasiya xidməti sahəsinin tənzimləyici çərçivəsinin mövcud statusu barədə geniş auditoriyanın məlumatlandırılması və maarifləndirilməsində etibarlı mənbələrə əlçatanlığını təmin etməkdir.

Həmçinin təhlil ətrafında operator və provayderlərin nümayəndələri ilə müzakirələr aparılıb, onların rəy və təklifləri dinlənilib. Müzakirələrdə, təhlil ilə yanaşı Azərbaycanda internetin sürət həddinin qaldırılması istiqamətində zəruri olan məsələlər və dövlət-özəl tərəfdaşlığı imkanlarından da danışılıb. O cümlədən qeyd olunan məsələlər ətrafında mütəmadi fikir mübadiləsinin aparılmasının zəruriliyi qeyd olunub.

Qeyd edilməlidir ki, aparılan təhlil İKTA-nın internet informasiya ehtiyatında (rəsmi veb saytında) yerləşdirilib və ondan telekommunikasiya sahəsində fəaliyyət göstərən operator və provayderlərin nümayəndələri, ictimaiyyətin təmsilçiləri və ümumilikdə bu sahəyə maraq göstərən hər bir şəxs müvafiq predmet üzrə biznes bələdçisi kimi istifadə edə bilər.

İnternet telekommunikasiya xidməti sahəsində tənzimləyici çərçivənin hazırlıq səviyyəsinin təhlili

Suallar	Cavablar	Cavabların əsası və ya istinad edilən qanunvericilik aktları	Linklər
1. Rəqəmsal qoşulma üzrə infrastruktur operatorlarına (ilk, orta və son mil) və internet xidmət təchizatçılarına (ISP-lərə) nəzarət edən tənzimləyici qurum varmı? (Bəli/Xeyr)	Bəli ✓	<p>- Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 12 yanvar tarixli 1785 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş Əsasnamasına uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Naqliyyat Nazirliyi, naqliyyat (Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müəyyən etdiyi hallar istisna olmaqla), o cümlədən dəniz naqliyyatı və mülki aviasiya, rabitə (telekommunikasiya və poçt), elektron hökumət, yüksək texnologiyalar (informasiya texnologiyaları, mikroelektronika, nano, bio və digər innovativ elmtutumlu texnologiyalar) sahəsində dövlət siyasətini və tənzimləməsini həyata keçirən mərkəzi icra hakimiyyəti orqanıdır;</p> <p>- Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 11 oktyabr tarixli 1464 nömrəli Fərmanı ilə, Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Naqliyyat Nazirliyinin tabeliyində publik hüquqi şəxs - İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyi yaradılmışdır;</p> <p>- Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 21 oktyabr tarixli 1861 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş Nizamnamasına uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikası Rəqəmsal İnkişaf və Naqliyyat Nazirliyinin tabeliyində İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyi, informasiya kommunikasiya texnologiyaları və rabitə (telekommunikasiya və poçt) sahəsində sertifikatlaşdırmanı, uçotu, tənzimləməni və nəzarəti (keyfiyyətə nəzarət daxil olmaqla), o cümlədən telekommunikasiya operatorları arasında qarşılıqlı arabağlantı münasibətlərinin tənzimlənməsini və radiospektr idarəçiliyini həyata keçirən publik hüquqi şəxsdir.</p>	<p>https://e-qanun.az/framework/37550</p> <p>https://e-qanun.az/framework/48347</p> <p>https://e-qanun.az/framework/52624</p>

Azərbaycanda İKT sektorunun inkişafı və beynəlxalq reytinglərə təsiri:

Agentliyin əsas prioritetlərindən biri, Azərbaycanın beynəlxalq reytinglərdə irəliləməsi üçün ölkədaxili İKT sektorunun inkişafına təkan verməkdir. Bu məqsədlə, 2024-cü ildə İKTA tərəfindən bir sıra islahatlar həyata keçirilmişdir. İnternet və mobil xidmətlərin keyfiyyətinin artırılması, rəqəmsal infrastrukturun gücləndirilməsi və rəqabət mühitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində bir sıra tədbirlər görülmüşdür. Bu tədbirlər Azərbaycanın beynəlxalq reytinglərdə yüksək mövqelərə qalxması üçün vacib amillərdən biri hesab olunur.

Eyni zamanda, İKTA tərəfindən telekommunikasiya xidmətlərinin keyfiyyəti və əlçatanlığı ilə bağlı beynəlxalq standartlara uyğun təhlillər aparılmış və bu sahədə beynəlxalq təcrübələr öyrənilmişdir. Bu cür tədbirlər ölkənin qlobal reytinglərdə güclü mövqeyini təmin etməklə yanaşı, həm də istehlakçıların hüquqlarının qorunmasını və xidmət keyfiyyətinin artırılmasını hədəfləyir.

2025-ci il üçün hədəflər:

2025-ci ildə İKTA-nın əsas hədəfi Azərbaycanın İKT sahəsində beynəlxalq arenada daha yüksək mövqelərə çatdırılmasıdır. Bunun üçün, Agentlik tərəfindən beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıqların genişləndirilməsi, reyting metodologiyalarının daha dərinə öyrənilməsi və Azərbaycanın inkişaf göstəricilərinin obyektiv şəkildə qiymətləndirilməsi istiqamətində işlər davam etdiriləcəkdir.

Nəticə olaraq, İKTA-nın 2024-cü il ərzində apardığı fəaliyyətlər, Azərbaycanın İKT sektorunun inkişafını və beynəlxalq arenada daha güclü rəqabət qabiliyyətini təmin etməklə yanaşı, ölkənin qlobal reytinglərdə obyektiv təmsil olunmasına şərait yaradacaqdır. Bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlər ölkənin uzunmüddətli iqtisadi və rəqəmsal inkişafına mühüm töhfə verəcəkdir.

2025-ci il üçün beynəlxalq reytinglər üzrə əsas hədəflər aşağıdakılardır:

İndikator	Hədəfin təsviri	Hədəfin təsiri/məqsədi	Qlobal performans dəyəri (hədəf sürət)
Sabit genişzolaqlı internet	OOKLA Speed Test vasitəsilə yoxlanışların aparılması	Ölkənin beynəlxalq reyting cədvəlində mövqeyinin yaxşılaşdırılması	90 – 110 Mbps
Mobil internet	OOKLA Speed Test vasitəsilə yoxlanışların aparılması	Ölkənin beynəlxalq reyting cədvəlində mövqeyinin yaxşılaşdırılması	65 – 70 Mbps

“Rəqəmsal dövrdə internet xidmətlərinin tənzimlənməsi” mövzusunda yazı müsabiqəsi:

Məlumat üçün qeyd edilməlidir ki, Dünya Bankının dünyanın 180-dən çox iqtisadiyyatında biznes və investisiya mühitini ölçmək üçün istifadə edəcəyi *Business Ready* (“B-READY”) qiymətləndirməsində Azərbaycan Respublikasının reytinginin yaxşılaşdırılması istiqamətində ciddi addımlar atılır. Bu məqsədlə “Dünya Bankı Qrupunun “Business Ready” hesabatının “Kommunal xidmətlər (internet)” indikatoru ilə bağlı müvafiq sahədə təkmilləşmələrin və kommunikasiyanın həyata keçirilməsinə dair 2024-cü il üzrə Yol Xəritəsi” təsdiq olunmuşdur.

Müvafiq “Yol Xəritəsi”ndən irəli gələn tədbirlərin icrasını təmin etmək məqsədilə İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyi (İKTA) tərəfindən “Rəqəmsal dövrdə internet xidmətlərinin tənzimlənməsi” mövzusunda yazı müsabiqəsi elan edilmişdir.

Müsabiqənin keçirilməsində əsas məqsəd ölkəmizdə internet telekommunikasiya xidməti sahəsində tənzimləyici çərçivənin mövcud statusu barədə media nümayəndələrinin, ekspertlərin, eləcə də geniş auditoriyanın məlumatlandırılması və maarifləndirilməsidir.

Müsabiqə aşağıdakı mövzuları əhatə edir:

- ✓ “Telekommunikasiya sahəsində tənzimləyici çərçivə və informasiya təhlükəsizliyi məsələləri”;
- ✓ “İnternet telekommunikasiya infrastrukturundan istifadə imkanları, məlumatların əlçatanlığı və şəffaflığı”;
- ✓ “İnternetin xidmət keyfiyyətini müəyyən edən göstəricilər, sahə üzrə elektron xidmətlərin əlçatanlığı”.

<https://icta.az/show-media-news/ikta-yazi-musabiqesi-elan-edir?>

<https://icta.az/show-media-news/ikta-nin-elan-etdiyi-yazi-musabiqesine-56-nefer-qeydiyyatdan-kecib?>

İctimaiyyətlə əlaqələr

İctimaiyyətlə əlaqələr

2024-cü il ərzində İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyinin (İKTA-nın) ictimaiyyətlə əlaqələr sahəsi üzrə fəaliyyəti aşağıda qeyd olunanları əhatə edir:

- ✓ 2024-cü il ərzində 59 press-reviz dərc edilib.
- ✓ İKTA tərəfindən il ərzində dərc edilən press-revizlər üzrə mütəmadi olaraq 30-dan artıq media qurumu üzrə 500-ə yaxın paylaşım həyata keçirilib.
- ✓ "ASAN Radio"nın efirində yayımlanan "Rəqəmsal dialog" proqramında 4 dəfə İKTA nümayəndələri iştirak etmişdir.
- ✓ Son 1 il ərzində media orqanları tərəfindən ünvanlanan 20-dən artıq sorğu cavablandırılıb.
- ✓ İKTA tərəfindən yayılan və ya dərc edilən məlumatlarla bağlı TV-lərə 10-dan artıq müsahibə verilib.
- ✓ İl ərzində bir neçə dəfə müxtəlif mövzular üzrə media nümayəndələri üçün təlimlər təşkil edilmişdir.
- ✓ COP29 tədbiri öncəsi 30-a yaxın yerli media orqanının 100-dən çox radioelektron vasitəsinin test edilərək etikətlənməsi üçün kommunikasiya həyata keçirilib. COP29 vaxtı isə bu göstərici 300 media qurumu və 1500 avadanlığa çatıb.
- ✓ İKTA-nın rəsmi internet informasiya ehtiyatı olan icta.az veb saytının yeni dizaynı hazırlanıb və yaxın zamanda istifadəyə veriləcək.

<https://icta.az/>

- ✓ İKTA-nın "Brand book"unun hazırlanması ilə bağlı işlər aparılıb
- ✓ İKTA-nın rəsmi sosial şəbəkə hesabları üzrə 110-dan artıq paylaşım edilib.
- ✓ 2024-cü ilin iyulunda İKTA-nın Facebook, Instagram və LinkedIn üzərindən LIFE hesabları fəaliyyətə başlayıb.

İKTA-nın sosial media səhifələri

<https://www.facebook.com/icta.az>

<https://twitter.com/ictaregulator>

<https://www.instagram.com/ictaazerbaijan/>

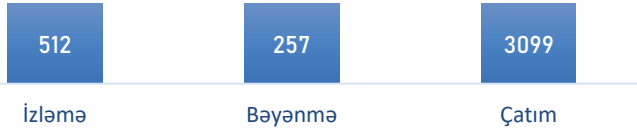
<https://www.linkedin.com/company/information-communication-technologies-agency/>

Sosial media səhifələri üzrə statistik məlumatlar

✓ Rəsmi sosial şəbəkə hesabları üzrə məlumatların statistikasi:

Facebook üzrə statistika

<https://www.facebook.com/icta.az>

LinkedIn üzrə statistika

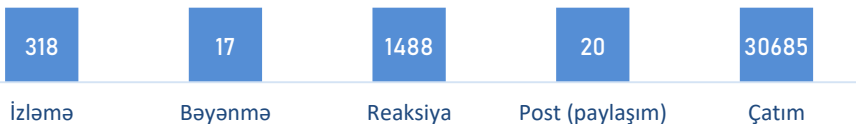
<https://www.linkedin.com/company/information-communication-technologies-agency/>

Instagram üzrə statistika

<https://www.instagram.com/ictaazerbaijan/>

ICTA LIFE hesabları üzrə statistika

ICTA Life

Digər sahələr
üzrə fəaliyyət

Sənədlərlə iş (vətəndaş müraciətlərinin təhlili)

2024-cü il ərzində İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyinə (İKTA) vətəndaşlardan ümumilikdə 495 müraciət daxil olmuşdur. Bu müraciətlərin 4-ü yazılı, 491-i isə onlayn formada təqdim edilmişdir. Müraciətlərin mövzular üzrə bölgüsü aşağıdakı kimidir:

Stasionar telefon xidməti ilə bağlı 6 müraciət, internet xidməti və sürət keyfiyyəti ilə bağlı 97 müraciət, işlə təmin olunma ilə bağlı 1 müraciət, nömrə daşınması ilə bağlı 32 müraciət, poçt xidməti ilə bağlı 18 müraciət, mobil operatorların fəaliyyəti ilə bağlı 57 müraciət, internet provayderlərindən şikayətlə bağlı 128 müraciət, digər mövzularda isə 156 müraciət daxil olmuşdur. Daxil olan müraciətlərin 418-i müvafiq qaydada araşdırılaraq həllini tapmışdır. Qalan müraciətlər isə icraatda olub müvafiq araşdırma prosesindən keçir. Statistika göstərir ki, vətəndaş müraciətlərinin əhəmiyyətli hissəsi internet xidmətləri, mobil operatorların fəaliyyəti və internet provayderlərin xidmət keyfiyyəti ilə bağlı olmuşdur.

495 Vətəndaş müraciəti	491 Online məktub	4 Yazılı məktub	6 Stasionar telefon xidməti barədə
97 İnternet xidməti və sürət keyfiyyəti barədə	1 İşlə təmin olunma barədə	32 Nömrə daşınması barədə	18 Poçt xidməti barədə
57 Mobil operatorların fəaliyyəti barədə	128 İnternet Provayderlərindən şikayət	156 Digər mövzuda müraciətlər	418 Vətəndaş müraciəti həllini tapmış

Vətəndaş müraciətlərinə müvafiq izahat verilmişdir.

Beynəlxalq əməkdaşlıq

Beynəlxalq əməkdaşlıq

Qeyd edilməlidir ki, fəaliyyətə başladığı iki il ərzində İKTA tərəfindən xarici telekommunikasiya tənzimləyici qurumlarının bu sahədəki təcrübələri hərtərəfli araşdırılmışdır. İKTA-nın fəaliyyət istiqamətlərinə aid sahələr, hüquq və vəzifələri, səlahiyyətləri və məsuliyyəti müəyyən edən yerli və beynəlxalq normativ-hüquqi aktlar, məcəllələr və layihələr öyrənilmişdir. Bu kontekstdə ilk növbədə Avropa Elektron Kommunikasiya Kodeksini (EECC) qeyd etmək olar. Həmçinin Türkiyə, Ukrayna, Gürcüstan, Latviya, Moldova, Finlandiya və Böyük Britaniyanın telekommunikasiya tənzimləmə çərçivəsi yaxından tədqiq edilmişdir.

İKTA, Türkiyənin telekommunikasiya üzrə tənzimləyici qurumu İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə Qurumu, Beynəlxalq Telekommunikasiya İttifaqı (BTİ), GSMA, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı (AYİB), Dünya Bankı (DB), Ümumdünya Poçt İttifaqı (UPI) və Şərqi Tərəfdaşlığı Ölkələrinin Elektron Kommunikasiya üzrə Tənzimləyicilər Şəbəkəsi (EaPeReg) kimi nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulması istiqamətində işlər aparmış və prioritet sahələr üzrə birgə layihələr həyata keçirmişdir.

Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı (EBRD) ilə əməkdaşlıq

İKTA və AYİB arasında həyata keçirilən texniki əməkdaşlıq çərçivəsində “Rəqabətin Qorunması üzrə Fəaliyyət Planı” layihəsi 2023-cü ilin sentyabr ayında başlamış və 2024-cü ilin sonunda ilkin mərhələsi tamamlanmışdır. Layihənin məqsədi Azərbaycanın telekommunikasiya bazarında rəqabət mühitinin gücləndirilməsi, tənzimləmə mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi və İKTA-nın elektron kommunikasiyalar sektorunda effektiv tənzimləyici qurum kimi fəaliyyət göstərməsi üçün institusional imkanlarının artırılması olmuşdur.

İKTA-nın tənzimləyici imkanlarını artırmaq və bazarda rəqabət mühitinin inkişafına töhfə vermək məqsədilə bir sıra yeni fəaliyyətlər həyata keçiriləcəkdir.

Belə ki, telekommunikasiya bazarı üzrə məlumatların toplanması və analitik bazanın gücləndirilməsi istiqamətində də dəstək tədbirləri planlaşdırılır. Bu fəaliyyətlər çərçivəsində bazar təhlilləri üçün kritik məlumat göstəricilərinin təkmilləşdirilməsi və telekommunikasiya bazarı üzrə məlumat toplama proseslərinin standartlaşdırılması nəzərdə tutulur. Rəqabətin inkişafı üzrə 2030-cu ilə qədər Yol Xəritəsinin hazırlanması üçün İKTA və Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinə texniki dəstək göstərilməsi planlaşdırılır. Bu çərçivədə bazarın inkişaf trendləri, tənzimləyici təşəbbüslər və sektorda rəqabətin gücləndirilməsi üçün strategiyalar işlənib hazırlanacaqdır.

İKTA əməkdaşlarının yeni tənzimləmə çərçivələrinə uyğun praktik bilik və bacarıqlarının artırılması məqsədilə silsilə təlim proqramları və seminarlar təşkil ediləcəkdir. 2024-cü il ərzində keçirilmiş ilkin təlim sessiyasının davamı olaraq, əlavə təlimlər həyata keçiriləcəkdir.

AYİB ilə əməkdaşlığın genişləndirilməsi çərçivəsində həyata keçirilən bu fəaliyyətlər Azərbaycanın telekommunikasiya bazarında rəqabət mühitinin gücləndirilməsi, tənzimləmə çərçivələrinin inkişaf etdirilməsi və İKTA-nın tənzimləyici potensialının artırılması üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Pilot layihənin hazırlanması, topdansatış giriş qaydalarının tənzimlənməsi və xərc modellərinin işlənməsi, gələcək tənzimləmə qərarlarının daha məlumatlı və effektiv şəkildə verilməsinə imkan yaradacaqdır. Məlumat toplama sisteminin təkmilləşdirilməsi və rəqabətə dair uzunmüddətli yol xəritəsinin hazırlanması sektorda davamlı inkişafı təmin edəcək əsas addımlardandır.

Bu əməkdaşlıq AYİB və İKTA arasında telekommunikasiya sektorunun tənzimlənməsi sahəsində strateji tərəfdaşlığın gücləndirilməsinə xidmət edir və Azərbaycanın telekommunikasiya bazarında dayanıqlı və rəqabətli mühitin formalaşdırılmasına töhfə verəcəkdir.

Dünya Bankı (World Bank) ilə əməkdaşlıq

Dünya Bankının texniki dəstəyi ilə Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin “Azərbaycan 2030: Sosial-İqtisadi İnkişafa Dair Milli Prioritetlər” strategiyasına uyğun olaraq ölkə iqtisadiyyatının rəqəmsallaşdırılması sahəsində həyata keçirilən layihələr çərçivəsində, 2022-ci ilin dekabr ayından etibarən İKTA və DB-nin ekspertləri arasında qurumun tənzimləmə çərçivələrinin müəyyən edilməsi üzrə silsilə görüşlər keçirilmiş və metodik tövsiyələr hazırlanmışdır. Bu əməkdaşlıq 2024-cü ildə də davam etdirilmiş və DB-nin dəstəyi ilə yeni texniki yardım layihələri icra olunmağa başlanmışdır.

Bu çərçivədə DB Azərbaycanda genişzolaqlı telekommunikasiya infrastrukturunun xəritələnməsi üçün Coğrafi İnformasiya Sistemi (GIS)-nin yaradılmasının mümkünlüyünü qiymətləndirmək və tövsiyələr hazırlamaq məqsədilə məsləhət xidməti göstərilir. Bu sistemin tətbiqi ölkə üzrə infrastruktur boşluqlarını müəyyən etməyə, hazırkı xəritələnmə səviyyəsini anlamağa və rəqəmsal infrastrukturun dayanıqlığını artırmağa imkan yaradacaqdır. Layihə həmçinin beynəlxalq təcrübəyə əsaslanaraq GIS (Coğrafi İnformasiya Sistemi) platformasının texniki, tənzimləyici və idarəetmə aspektlərini əhatə edən tövsiyələrin hazırlanmasını nəzərdə tutur.

Həmçinin DB tərəfindən İKTA-nın məlumat toplama və analiz imkanlarının təkmilləşdirilməsi məqsədilə aparılan işlər çərçivəsində qurumun data ekosisteminin gücləndirilməsi, məlumatların toplanması, istifadəsi və paylaşımı üzrə qabaqcıl yanaşmaların tətbiqi nəzərdə tutulur. Məlumatların strateji aktiv kimi idarə olunması, tənzimləyici funksiyaların dəstəklənməsi və qərarların məlumatlara əsaslanan yanaşma ilə verilməsi üçün İKTA-nın potensialı artırılır. Layihə həmçinin qurumun digər dövlət qurumları və özəl sektorla məlumat mübadiləsi aparmaq imkanlarını inkişaf etdirməyə yönəlib.

DB ilə birlikdə elektron kommunikasiyalar sahəsində tənzimləmə çərçivələrinin gücləndirilməsi istiqamətində aparılan işlər ən yaxşı tənzimləmə praktikasına uyğun model qaydaların hazırlanmasını əhatə edir. Xüsusilə giriş və arabağlantı qaydaları, infrastrukturun birgə istifadəsi və universal xidmət məsələləri üzrə metodologiyalar, normativ sənədlər və icra mexanizmləri işlənib hazırlanır. Layihə çərçivəsində tənzimləmə sisteminin təkmilləşdirilməsi, qabaqcıl beynəlxalq təcrübənin tətbiqi və milli tənzimləyici çərçivənin inkişafına dair tövsiyələr təqdim edilir.

DB ilə əməkdaşlıq çərçivəsində həyata keçirilən bu layihələr Azərbaycanın telekommunikasiya sektorunda tənzimləmə və infrastruktur inkişafı istiqamətində mühüm addımlardır və İKTA-nın strateji fəaliyyətinin gücləndirilməsinə töhfə verməkdədir.

Şərq Tərəfdaşlığı Elektron Rabitə Tənzimləyiciləri Şəbəkəsi (EaPeReg) ilə əməkdaşlıq

EaPeReg

Eastern Partnership Regulators
for Electronic Communications

EaPeReg 2012-ci ildə Şərq Tərəfdaşlığı ölkələrinin elektron rabitə tənzimləyiciləri üçün yaradılmış platformadır. EaPeReg, regionda rəqabətqabiliyyətli və innovativ elektron rabitə sektorunun inkişafını təşviq etmək məqsədilə bu ölkələrin elektron rabitə tənzimləyiciləri arasında əməkdaşlığı və ən yaxşı təcrübə mübadiləsini asanlaşdırmaq üçün yaradılmışdır. Şəbəkə tənzimləyicilər üçün spektrin idarə edilməsi, genişzolaqlı rabitənin inkişafı və elektron rabitə üçün tənzimləyici çərçivələr kimi məsələlər üzrə məlumat və təcrübə mübadiləsi üçün platforma təqdim edir.

EaPeReg həmçinin Şərq Tərəfdaşlığı ölkələrində ən yeni qaydalara və standartlara uyğun olaraq elektron rabitə tənzimləməsinin uyğunlaşdırılmasını təşviq etmək məqsədi daşıyır. Bu, Şərq Tərəfdaşlığı ölkələrinin Avropa Rəqəmsal Vahid Bazarına inteqrasiyasını asanlaşdırmaq və regional iqtisadi inkişafı təşviq etmək məqsədini güdür. EaPeReg çərçivəsində fəaliyyət göstərən Tənzimləyicilərin Müstəqilliyi və Genişzolaqlı İnternetin İnkişafı üzrə İşçi Qrup, Rouminq üzrə Ekspert İşçi Qrup və Tezliklər üzrə Ekspert İşçi Qrupunun işində İKTA nümayəndələri də iştirak edirlər.

EaPeReg çərçivəsində fəaliyyət:

- EaPeReg Plenar iclaslarında iştirak
- ✓ 2024-cü il 22-23 may tarixlərində Rumıniyanın paytaxtı Buxarest şəhərində keçirilən EaPeReg-in 23-cü plenar iclasında İKTA nümayəndələri iştirak ediblər. Tədbirdə 15 ölkənin tənzimləyici qurumları, Beynəlxalq Telekommunikasiya İttifaqı (BTİ), Avropa Elektron Rabitə Tənzimləyiciləri Qurumu (BEREC), EMERG və digər beynəlxalq təşkilatların 40-dan çox nümayəndəsi iştirak edib. İclasda EaPeReg-in 2024-cü il üzrə fəaliyyətlərinə dair hesabatlar təqdim edilib və müzakirələr aparılıb, m şəbəkənin 2025-ci il üzrə sədrliyi üçün Azərbaycanın namizədliyi irəli sürülmə və dəstəklənmə və İKTA nümayəndələri Azərbaycanın telekommunikasiya sahəsində əldə etdiyi nailiyyətləri bölüşüblər.
- ✓ EaPeReg-in 24-cü illik plenar iclası 2024-cü ilin 27-28 noyabr tarixlərində Moldovanın Kişineu şəhərində keçirilib. Tədbirdə Dünya Bankı, ITU, BEREC və digər beynəlxalq təşkilatlardan və tənzimləyici qurumlardan 100-ə yaxın nümayəndə iştirak edib. İclasda EaPeReg-in 2024-cü il fəaliyyət hesabatları müzakirə edilib, Genişzolaqlı xəritələnmə mövzusunda seminar təşkil edilib və Azərbaycanın 2025-ci il üzrə EaPeReg sədrliyi təsdiq edilib.

EaPeReg-in işçi qruplarının işində iştirak

- ✓ İKTA nümayəndələri Latviya paytaxtı Riqa şəhərində 12-13 noyabr tarixlərində keçirilən Tezliklər üzrə Ekspert İşçi Qrupunun 18-ci görüşündə iştirak ediblər. İclasda müxtəlif ölkələrdən olan spektr tənzimləyiciləri, mühəndislər və beynəlxalq ekspertlər bir araya gələrək telekommunikasiyanın gələcəyini istiqamətləndirəcək önəmli qərar və strategiyaları müzakirə ediblər. İKTA əməkdaşlarının da iştirak etdiyi müzakirələrdə Rəqəmsal Audio Yayımı (Digital Audio Broadcasting – DAB), DAB+ və Rəqəmsal Multimedia Yayımı (Digital Multimedia Broadcasting – DMB) texnologiyalarının müqayisəli texniki təhlili həyata keçirilib. Toplantıda hər bir texnologiyanın imkanları müzakirə edilməklə yanaşı, spektrin səmərəli istifadəsi, şəbəkə resurslarının optimallaşdırılması, eləcə də Avropa Telekommunikasiya Standartları İnstitutu (ETSI) və Beynəlxalq Telekommunikasiya İttifaqı (ITU) standartlarına uyğunluq məsələlərinə də diqqət yetirilib.
- ✓ EaPeReg-in 13-cü Rouminq üzrə Ekspert İşçi Qrupunun iclası 2024-cü il 29-30 may tarixlərində Çexiyanın Praqa şəhərində keçirildi. İclasda Şərq Tərəfdaşlığı ölkələri arasında rouminq tariflərində vahid tənzimlənmə məqsədilə “Regional Rouminq Sazişi” layihəsi ilə bağlı ölkələrin mövqeyindəki dəyişikliklər və hazırkı status, zənglərin sonlandırma xidmətlərinin tənzimlənməsi, xərc modellərinin qurulması və bazar analizi mövzularında təqdimatlar və iştirakçı ölkələrin tənzimləmə təcrübələri və sorğular vasitəsilə məlumat toplanması kimi məsələlər müzakirə olunmuşdur.
- ✓ 2024-cü ilin 24-26 aprel tarixlərində Portuqaliyanın Lissabon şəhərində ANACOM (Portuqaliyanın Milli Rabitə Tənzimləyicisi) təşkilatçılığı ilə Tənzimləyicilərin Müstəqilliyi və Genişzolaqlı İnternetin İnkişafı üzrə İşçi Qrupun 16-cı iclası və Geoportalların İnkişafı üzrə Seminar keçirilmişdir. Seminarda genişzolaqlı internetin inkişafı və xərclərin azaldılması ilə bağlı tənzimləmədə ən yaxşı təcrübələrin mübadiləsi aparılmış, Genişzolaqlı Xərclərin Azaldılması Direktivinin təkmilləşdirilməsi və Gigabit İnfrastruktur Aktının tətbiqi ilə bağlı mövzular müzakirə edilmişdir. İşçi Qrupun iclasında ŞT ölkələri genişzolaqlı internet hesabatı üçün məlumatların toplanmasının təqdimatı (DESI göstəriciləri əsasında), eyni zamanda ŞT ölkələri genişzolaqlı internet bazarlarının bazar təhlili üçün məlumatların toplanmasının təqdimatı, Avropa Elektron Kommunikasiya Kodeksi işığında tənzimləyici çərçivənin inkişafı ilə bağlı hesabat layihəsinin təqdimatı həyata keçirilmiş, çərçivənin inkişafı ilə bağlı hesabatın formatı ilə bağlı müzakirələr aparılmışdır.

- ✓ Gürcüstanın paytaxtı Tbilisi şəhərində Şərq Tərəfdaşlığı Ölkələrinin Elektron Kommunikasiya Tənzimləyiciləri Şəbəkəsi (EaPeReg) çərçivəsində Spektr Ekspertləri İşçi Qrupunun (SEWG) 17-ci görüşü keçirilib. Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin və İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyinin (İKTA) əməkdaşlarının da qatıldığı tədbirdə telekommunikasiya sahəsi ilə bağlı təqdimatlar nümayiş olunub və müvafiq mövzular ətrafında müzakirələr aparılıb. Beynəlxalq Mobil Telekommunikasiya (IMT) üçün əlavə radiotezlik zolaqlarından istifadə, mobil operatorlar tərəfindən spektrin səmərəli istifadəsinin qiymətləndirilməsi və radiotezliklərin bölüşdürülməsi məsələləri tədbirin əsas müzakirə istiqamətlərini təşkil edib. Eyni zamanda Ümumdünya Radiorabitə Konfransının (ÜRK-23) nəticələri və ÜRK-27-nin əsas mövzuları, IMT şəbəkələrində xidmət keyfiyyəti (QoS) və bu sahədə ölçmələrin aparılması, o cümlədən coğrafi informasiya sistemləri (GIS) və Genişzolaqlı Xəritələmə qabaqcıl Avropa ölkələrini təmsil edən ekspertlərin diqqətində olub. Tədbirdə elektromaqnit sahəsinin təsiri (EMS) ilə bağlı Qeyri-İonlaşdırıcı Şüalanmadan Qorunma üzrə Beynəlxalq Komissiyanın (ICNIRP) tövsiyə etdiyi standartların tətbiqi barədə danışılıb. Həmçinin görüş çərçivəsində Beynəlxalq Telekommunikasiya İttifaqının radio rəqlamentində müəyyən olunmuş texniki parametrlərə və şərtlərə uyğun olaraq 5G şəbəkələrinin işinin tənzimlənməsi, 5G üçün əsas tezlik zolaqlarının harmonizasiyası, habelə qonşu ölkələrlə radiotezliklərin beynəlxalq koordinasiyası məqsədilə hazırlanmış regional spektr sazişi (RSA) sənədi üçün təqdim olunmuş təkliflərin müzakirəsi aparılıb.

“Trendyol” ilə əməkdaşlıq

İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyinin (İKTA) rəhbərliyi ilə Türkiyənin tanınmış onlayn satış platforması olan “Trendyol”un nümayəndə heyəti arasında görüş keçirilib.

Görüşdə qonaqlara İKTA və onun fəaliyyət istiqamətləri, həmçinin Azərbaycanda poçt xidmətləri sahəsində həyata keçirilən islahatlar haqqında geniş məlumat verilib.

Bildirilib ki, hazırda Azərbaycanda “Trendyol” istifadəçilərinin sayı artmaqdadır və bu, poçt operatorlarının (karqo şirkətlərinin) fəaliyyətində də özünü göstərir. Hazırda 11 poçt rabitəsi operatoruna məxsus 400-ə yaxın poçt obyektində bu satış platformasından birbaşa çatdırılma həyata keçirilir.

Qeyd edilib ki, İKTA-ya lisenziyasız poçt fəaliyyəti ilə bağlı daxil olan müraciətlər Agentlik tərəfindən araşdırılır və əldə olunan məlumatlar qanunvericiliyin tələblərinə uyğun tədbirlərin görülməsi məqsədilə İqtisadiyyat Nazirliyinə göndərilir.

Agentlik rəsmiləri istehlakçı hüquqlarının qorunması, şəffaflığın və müştəri məmnuniyyətinin artırılması naminə adıçəkilən satış platforması ilə məlumat mübadiləsinin vacib olduğunu bildırıblər.

“Trendyol” rəsmiləri çıxış edərək bildırıblər ki, təmsil etdikləri satış platforması Azərbaycan bazarına önəm verir. Şirkət İKTA və digər dövlət qurumları ilə əməkdaşlığa və məlumat mübadiləsinə hazırdır.

Qeyd edilib ki, şirkət Azərbaycanda istehsal edilən məhsulların da bu platformada satışının təşkil olunmasında maraqlıdır.

Belə təmasların hər iki tərəf üçün əhəmiyyətinin böyük olduğunu nəzərə alaraq görüşlərin davamlı keçirilməsi ilə bağlı razılıq əldə edilib.

Daha sonra qarşılıqlı maraq doğuran bir sıra məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Trendyol Group

trendyol
tech

trendyol
express

trendyol
go

trendyol
com

IMEI “klon”laşdırılmasına qarşı mübarizə və mobil cihazların qeydiyyatı ilə bağlı müzakirə

İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyi (İKTA) və “AzInTelecom” MMC-nin əməkdaşlarından ibarət Azərbaycanın nümayəndə heyəti Ankaraya səfər edib.

Məqsəd Türkiyənin telekommunikasiya sektorunda tənzimləyici qurumu olan İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə İdarəsi (BTK) ilə təcrübə mübadiləsi aparmaq olub.

8-9 oktyabr tarixlərini əhatə edən səfər çərçivəsində Azərbaycan nümayəndə heyəti BTK rəsmiləri ilə bir sıra görüşlər keçirib.

Görüşlərdə əsas müzakirə edilən məsələlər “klon”laşdırılmış IMEI kodların aşkar edilməsi və ona qarşı mübarizə tədbirləri, eyni zamanda Mobil Cihazların Qeydiyyatı Sisteminin (MCQS) müasir standartlara uyğun təkmilləşdirilməsi ilə bağlı olub.

Səfər çərçivəsində, həmçinin “klon”laşdırılmış IMEI-lərin aşkarlanması və mobil cihazların qeydiyyatı zamanı təhlükəsizlik tələbləri, məlumatların çarpaz yoxlanılması, bu sahədə tətbiq edilən texnoloji yeniliklər və hər iki ölkənin təcrübə mübadiləsinin perspektivləri müzakirə olunub.

Görüşlərdə o da vurğulanıb ki, mobil cihazların qeydiyyatı prosesinin sadələşdirilməsi, təhlükəsizliyin təşkili, bu sahədə fırıldaqçılığın qarşısının alınması, mobil telefonlardan başqa IMEI kod olan digər cihazların qeydiyyatının təkmilləşdirilməsi ilə bağlı addımların atılması vacib məsələdir.

BİLGİ
TEKNOLOJİLERİ
VE İLETİŞİM
KURUMU

İNFORMASIYA
KOMMUNİKASIYA
TEKNOLOGİYALARI AGENTLİYİ

Azərbaycan və Gürcüstan rabitə administrasiyalarının nümayəndələri arasında görüş

Sentyabrın 23-28-i tarixlərində Gəncə şəhərində Azərbaycan Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi və Gürcüstanın Milli Kommunikasiya Komissiyası nümayəndələrinin birgə iştirakı ilə sərhədyanı ərazilərdə radio, televiziya yayımı və mobil rabitə şəbəkələrinin birgə radio monitorinqi və koordinasiyası üzrə görüş keçirilib.

Görüşdə Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin və Dövlət Radiotezliklər İdarəsinin (DRİ) nümayəndələri ilə yanaşı İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyinin (İKTA) əməkdaşları da iştirak ediblər.

Birgə radio monitorinqlərin nəticələrinə əsasən, hər iki tərəfdə televiziya və radio yayımlarının koordinasiya şərtlərinə uyğun həyata keçirildiyi və hər hansı maneə təsirinin olmadığı müəyyən edilib. Mobil rabitə şəbəkələrinin tənzimlənməsi ilə bağlı hər iki ölkənin operatorları tərəfindən müvafiq tədbirlər görülsə də, əlavə texniki tənzimləmə işlərinin görülməsi barədə razılıq əldə olunub.

Görüşdə Azərbaycan Respublikası ərazisində radio yayım şəbəkəsinin genişləndirilməsi üçün maliyyə vəsaitinin ayrılması haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq Sərəncamına əsasən, sərhədyanı ərazilərdə quraşdırılmış FM radio yayım stansiyalarının maneəsiz istismarı məqsədilə Gürcüstanla koordinasiya işlərinin həyata keçirilməsi müzakirə edilib.

DAB+ standartlı rəqəmsal radio yayımına keçidlə əlaqədar respublikanın qərb və şimal qərb bölgələrində quraşdırılacaq DAB+ standartlı rəqəmsal radio yayım stansiyalarının da tezliklərinin ilkin koordinasiyası həyata keçirilib.

Müzakirələr zamanı 5-ci nəsil (5G) texnologiyasına keçidlə əlaqədar hər iki ölkədə aparılan işlər və mobil operatorlara ayrılmış radiotezliklər və onlardan istifadə şərtləri barədə təcrübə mübadiləsi aparılıb.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
RƏQƏMSAL İNKİŞAF VƏ
NƏQLİYYAT NAZİRLİYİ

İnformasiya Kommunikasiya
Texnologiyaları Agentliyi

Communications
Commission

Beynəlxalq Telekommunikasiya İttifaqı (İTU) ilə əməkdaşlıq

- ✓ Dekabrın 2-də İsveçrənin Cenevrə şəhərində Beynəlxalq Telekommunikasiya İttifaqının (BTİ) Ümumdünya Radiorabitə Seminarı keçirilib. Tədbirdə Dövlət Radiotezliklər İdarəsi və Azərkosmosun nümayəndələri ilə yanaşı, İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyinin (İKTA) əməkdaşları da iştirak edib. Dekabrın 6-dək davam edən tədbir çərçivəsində təşkil edilən plenar iclaslar radiorabitə ilə bağlı ümumi məsələləri, BTİ radio qaydalarının tətbiqləri və müxtəlif radiorabitə xidmətlərindəki tendensiyaları əhatə edib. İlk plenar iclas zamanı, həmçinin Radio Tənzimləmələri Şurasının, Radiorabitə Assambleyasının (RA) və Ümumdünya Radiorabitə Konfransının (ÜRK) fəaliyyəti və işi ilə bağlı təqdimatı, eləcə də "ÜRK-23"ün nəticələrinin müzakirəsi baş tutub. Yerüstü və kosmik radioxidmətlərə həsr edilən ikinci plenar iclasda isə iştirakçılara kosmos və yerüstü xidmətlərlə bağlı yeniliklər və məlumatlardan istifadə üzrə təlimlər keçilib. İştirakçılar, eyni zamanda BTİ-nin məlumatlandırma prosedurları, eləcə də Radiorabitə Bürosu (RB) tərəfindən BTİ-yə təqdim edilən proqram təminatı, verilənlər bazası və elektron nəşrlərlə bağlı məlumat əldə ediblər.
- ✓ Özbəkistanın Daşkənd şəhərində keçirilən, MDB ölkələri üçün universal və mənalı rəqəmsal qoşulmaları (UMC – universal and meaningful digital connections for CIS countries) qiymətləndirmək üçün İKT statistikasını üzrə BTİ-nin (ITU) təlim seminarında İKTA əməkdaşları da iştirak etmişdir. Tədbir çərçivəsində Beynəlxalq Telekommunikasiya İttifaqının (İTU) ekspertləri, Özbəkistan Respublikasının Rəqəmsal Texnologiyalar Nazirliyinin əməkdaşları və Regional Rabitə Birliyinin (RRB) ekspertləri ilə görüşlər keçirilmişdir. Tədbir zamanı Azərbaycanda universal və mənalı rəqəmsal qoşulmaları (UMC – universal and meaningful digital connections) qiymətləndirmək və təhlil etmək üçün İKT statistikasını üzrə görülən işlər, operatorlarla və provayderlərlə əməkdaşlıq, İKTA-nın DCS – Məlumat Toplama Sisteminin yaradılması və fəaliyyəti, Uçot üzrə elektron platformanın mövcudluğu və eyni zamanda E-Şikayət elektron sistemi haqqında geniş məlumat verilmişdir. Həmçinin telekom bazar təhlilinin aparılması üçün sorğular və elektron sistem vasitəsi ilə həm sabit, həm də mobil operatorlardan toplanan texniki-iqtisadi göstəricilər (statistik indikatorlar) barədə də ətraflı məlumat verilmişdir. Tədbir zamanı İTU və Regional Rabitə Birliyi təcrübəsi haqda müzakirələr aparılmışdır.

Digər beynəlxalq təşkilatlar ilə əməkdaşlıq

Ümumdünya Poçt İttifaqının Regional Strateji Forumunda iştirak

Ümumdünya Poçt İttifaqı (ÜPI) sentyabrın 16-17-də Türkiyənin paytaxtı Ankara şəhərində Avropa və Mərkəzi Asiya ölkələrini əhatə edən Regional Strateji Forum keçirib.

Tədbirdə Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi, İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyi (İKTA) və "Azərpoçt" MMC-nin təmsilçiləri iştirak ediblər.

Forumun məqsədi ÜPI-nin 2026-2029-cu illər üzrə nəzərdə tutulan strategiya sənədinin dövlət rəsmiləri, tənzimləyici qurumlar və poçt operatorları ilə müzakirəsini təşkil etmək, region ölkələrində ən son texnoloji həllərin tətbiqi və əməkdaşlığın genişləndirilməsi ilə bağlı fikir mübadiləsi aparmaq olub.

Azərbaycan nümayəndələri tədbir çərçivəsində ÜPI-nin Baş direktoru Masahiko Metoki, Türkiyənin Poçt və Teleqraf Təşkilatının rəhbəri Hakan Gültenlə də görüşüblər. Görüşlərdə ÜPI-nin təqdim etdiyi strategiya, eyni zamanda Azərbaycanın ÜPI və Türkiyə ilə poçt rabitəsi sahəsindəki əməkdaşlığının genişləndirilməsi imkanları müzakirə edilib.

İNFORMASİYA KOMMUNİKASİYA TEXNOLOGİYALARI AGENTLİYİ

İNFORMASİYA
KOMMUNİKASİYA
TEXNOLOGİYALARI AGENTLİYİ